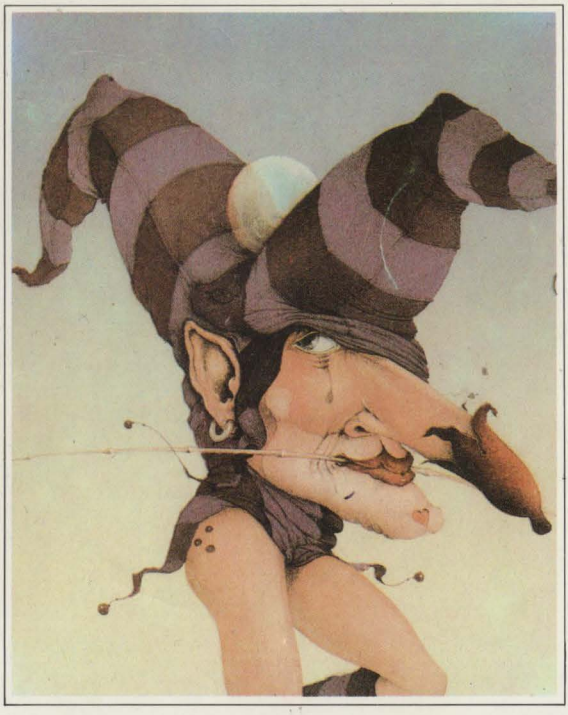
Luigi Malerba

BABAFİNGO

CAN

Türkçesi
REKİN TEKSOY

Luigi Malerba

BABAFİNGO

ÇAĞDAŞ DÜNYA YAZARLARI

Bu kitap, İstanbul'da Can Yayınları'nda dizildi,
Özal Basımevi'nde basıldı. (1992)

Luigi Malerba
BABAFİNGO

ROMAN

İtalyanca aslından
çeviren
REKİN TEKSOY

CAN YAYINLARI LTD. ŞTİ.
Bâbıâli Caddesi No. 19 Kat 2, 34410 Cağaloğlu, İstanbul
Telefon: 528 61 13 Fax: 513 51 88

Özgün adı
Il protagonista

ISBN 975.510.433-X
© Bu çevirinin yayın hakları Can Yayınları'ndadır. (1992)

Gücün kuvvetin yerindeyken,
elinin yapabileceği her şeyi yap,
çünkü gideceğin Ölüler Diyarında,
ne eylem var, ne buluş var,
ne düşünce var, ne de bilgi.

Vaiz (Kutsal Kitap)
(Guido Ceronetti çevirisi)

1

İnim, ine benzemiyor. Quirinale'nin[1] az ötesinde, Trevi Çeşmesinin biraz üstünde, Colonna Alanıyla Venezia Alanı yolunun ortalarında Lucchesi Sokağının Umiltà Sokağıyla kesiştiği yerdeki, Dataria Sokağında bir binanın üçüncü katında bir daire. Alanlarla sokakların adlarından da anlayacağınız gibi eski Roma'nın merkezindeyiz.

Tilkinin, porsuğun, köstebeğin ini olur, kurdun da, ama ben hayvan değilim. Örümceğin de ini var, peki ama kimim ben? Birazdan öğreneceğiz.

Şimdi inimi, yani evimi anlatıyorum. Her şeyden önce eve ulaşmak gerekir. Merdivenler üçüncü kata kadar çıkılır, burada kapıdan girilir, ama kapı komşusu eczacının kapısıyla karıştırmamaya dikkat edeceksin. Girer girmez inilecek üç basamak var, adımını boşa atmayacaksın. Oldukça loş denilebilecek, Piranesi'nin iki resminin, cezaevlerinin asılı olduğu bir giriş. Parma biçemi, saman şilteli eski bir ceviz divan. Özel hiçbir şey yok, ini anlatmak için ne diye vakit yitirdiğimi de bilmiyorum zaten. Çok büyük bir oda, şöminesi Fransız taşından, döşemesi kırmızı beyaz, altıgen Cenova çinisi, çinilerden kime ne? Oldukça aşınmışlar, kimisi yerinden oynamış.

---

1. Cumhurbaşkanlığı sarayı. (Çev.)

Tavan süslemeli. Yalnızca cilasıyla yaldızlı alçılar kalmış, tahtayı kurtlar yemiş, toz haline getirmiş. Bu gidişle günün birinde birinin kafasına inecek. Kapıların açık yeşil, yaldızlı çerçevelerinin eski Venedik taklidi olduklarını söylemeye gerek yok.

Salona girerken sağda, üst üste yığılı dergilerle, toz içinde başka dergi, kâğıt dolu iki küçük oda. Süslemeli tavanlar yine salonunki gibi toz haline gelmiş. İkinci odada dökme demirden sarmal bir merdiven var, birazdan değineceğim. Şimdilik bu kadar demekle yetiniyorum.

Girişten başlayan bir koridorun ortasında mutfak var, küçücük, ama ferah. Mutfağa varmadan önce, duvarda örülmüş bir kapı yeri var. İkinci Vittorio Emanuele, Torino'dan Roma'ya geldiğinde Quirinale'ye yakın bu evde kalan Güzel Rosina ile buluşmak için gizli bir merdivenden çıkıp bu kapıdan geçermiş. Elinde mum, üç kat merdiven çıkarmış İtalya kralı, Rosina'yı görebilmek için. İnsan kral olunca merdivenden bir başkasına çıkarttırabilir kendini, ama karaya boyalı posbıyık İkinci Vittorio Emanuele kendisi çıkarmış.

Bu örülü kapının yanında, salondan da geçilebilen yatak odasının kapısı. Yatak odasının yine süslemeli tavanı çok alçak. Döşemesi kırmızılı mavili, bir küçük masa, bir gömme dolap, yün şilteli bir yatak var. Yatağın içinde bekleyen bir kız, bekleyen kızı bırakıp inden söz etmeyi sürdürelim. Çünkü bu bölümün başlığı İN olacak.

İkinci küçük odada, daha önce de dediğim gibi,

dökme demirden sarmal bir merdiven var, merdivenin tepesinde de küçücük amatör telsiz odası. Müzik ve söz alıcı verici aletler var burada.

Tavanda bir delik var, bir çatı penceresi. Oradan çıkıp akşam gökyüzüne karşı dimdik dikiliyorum. Roma damlarına tepeden bakıyorum, Quirinale'yi görüyorum. Alıcı verici Antenim ben. Bildiğimiz antenlerin çelik askıları olmaksızın dik duruyorum, doğal dikleşmeyle dikiliyorum. Onlara kalırsa görünmemeye özen göstermem gerekiyor, nedenini hiç anlayamadım. Görünüşüm çirkin değil. Rengim Roma kiremiti kırmızısına çalıyor, biçimim de Borromini'nin barok çan kulelerini çağrıştırıyor, ama çan kuleleri beni örnek aldılar, ben onları almadım. Ateş etmeye hazır bir top gibi güçlü, kuvvetliyim, bu benzetmeden üstün çıkan, adını andığım top.

İspanya Alanının ortasında bir ayaklığın üstünde, ya da Navona Alanındaki çeşmenin yerinde ne güzel dururdum. Ama söz bile edilmiyor bundan. Öyleyse bir soru sormak istiyorum size. Niye saklıyorsunuz beni? Utanıyor musunuz yoksa? Oysa eskiler anıtlarımı dikiyorlardı, Etrüskler, Romalılar. Dikilitaşlar ne? Mısırlılar da.

Dataria Sokağından biri geçiyor, gözlerini kaldırıp beni görüyor, ama gördüğüne inanamıyor (böyle koskoca, dimdik bir evin damında, yanlış görmüş olmalıyım). Kimi kez bana baktıklarını anlıyorum, bunun üzerine içeri giriyorum, ya da tersine yerimden kıpırdamıyorum nasıl olsa kimse inanmıyor diye (sanrı olmalı, gerçek olsaydı, bütün Roma toplanıp bakardı). Özellikle boyutlarım

nedeniyle (tuhaf biçimli kocaman bir baca olmalı, senatonun bacalarına benziyor). Nöbetçi gibi kazık kesiliyorum orada (Navona Alanında satılan, her biçimde her renkte şişirilmiş balonlardan biri belki de). Özellikle kadınlar kendilerinden geçiyorlar.

Soğukta, yağmurda ine dönüyorum. Fırtınadan korkuyorum, yıldırım düşerse, çarpılırım.

Bir gün yaşlı bir kadın geçti, inanmam, gerçek olamaz dedi. Günahın izdüşümü olmalı, şeytan dürtmek istiyor beni. Yukarı çıkmak, yanıma gelip beni ellemek istedi, ama kapıcı kadın bırakmadı, çatıya çıkılamazdı, anahtarlar yoktu. Yaşlı kadın öfkelendi, San Tommaso gibi ellemek istiyorum onu.

Sonunda gitti, ama ertesi akşam yine geldi. Quirinale'den inmekte olduğunu görünce, içeri girdim.

2

Dünyanın havası, dört bir yana yayılan müzikle, seslerle dolu. Yayın yapan ulusal radyolarla, gecenin gündüzün her saatinde, hiç durmadan aralarında çene çalmaktan başka bir şey yapmayan amatör telsizciler bunlar. Bu gidişle yavaş yavaş bütün atmosferi dolduracaksınız, sonunda sözcükleriniz soluduğumuz havayla birlikte akciğerlerimize girecek.

Amatör telsizcilerin birbirlerine benzemeyen çeşitli tipleri olur, ama hepsi uzaktan birbirleriyle gevezelik ederler. Birbirlerine dediklerinin hiçbir önemi yoktur, çünkü söyleyecek hemen hiçbir sözleri yoktur, birbirlerinin yüzlerini hiç görmemişlerdir, çoğu kez birbirlerini görmek de istemezler. İçlerinden çoğu aletlerden söz eder, sanki çok gizliymiş gibi haberleşme tekniğine ilişkin bilgi değiştokuşunda bulunurlar, ama yalnızca çene çalmak amacı güderler. Söyleyecek sözünüz olmadığına göre, havayı sözcüklerle dolduracak yerde sussanız ya.

Bir plak çalıp uzaktaki bir amatör telsizciye dinletenler de olur. Yayın programı da yaparlar, ne sanıyorsunuz kendinizi RAI, yani İtalyan Radyosu mu? Saatler boyunca oturup dinlerler, belli ki hoşlanıyorlar, ne denir. Ama telsize ne gerek var? Bir gramofonunuz vardır elbette, istediğiniz plağı koyup fırtınaların uğultusu olmadan dinlesenize.

Uzaktan yayınlanan bir plağı dinlemek için bütün gece uykusuz kalabilirler, plak bitince de aralarında konuşurlar, alçak sesler biraz kötü geliyordu derler, bunun üzerine karşıdaki plağı yeniden çalıp yayını düzeltir. Alçak sesleri düzeltmek için, gidip uyumazlar.

Buna karşılık dereden tepeden konuşanlar vardır. Cenova'da hava nasıl, tamam. Burası açık, ay var yıldızlar var, tamam. Bir tekneden imdat çağrısı aldım, boş verdim, tamam. İyi yapmışsın, tamam. Amatör telsizciler çoğu kez acımasız olurlar, tamam.

Bir başkası, burada kar yağıyor şimdi diyor, tamam. Saatlerce, saatlerce böyle konuşup dururlar. Kara, kötü havaya karşın ses çok iyi geliyor, tamam. Kimi kez radyo haberlerini birbirlerine aktarırlar yeniden, Battipaglia'daki tren kazasını duydun mu? Sığırlar raylara dökülmüş, tamam. Telsizle birbirlerine radyonun haberlerini verirler.

Birbirlerine kimi kez sen, kimi kez siz derler, kimi kez de konuşmanın sonunda, bir hafta sonrası için belirli bir dalga uzunluğunda sözleşirler. Haftada bir bağlantı kurup havadan, aletlerinden söz ettikleri için, dostluk kurduklarını sanırlar. Zavallılar.

Kimi kez ikisinden biri taşrada bir kasabada olur, bu durumda karşısındaki kasabanın nerede olduğunu sorar, enlemini boylamını öğrenmek ister. Kasabaya hangi yoldan gidilir, nüfusu kaç kişi, sinemanız var mı, tamam. Var, ama yalnızca pazar günleri açık, tamam. Geçen pazar hangi filmi gös-

terdiler? Bilmiyorum, sinemaya çok az gidiyorum, galiba bir kovboy filmiydi, İtalya'da çevrilenlerden. Bu noktada, artık ne söyleyeceklerini bilemezler ve bir şey demezler. Yoruldum ben, uykum da geldi, gidip yatıyorum, tamam, kapatıyorum.

Başka amatör telsizciler de mesleklerinden söz ederler, Monte dei Paschi di Siena'da başveznedarım, tamam. Ben de bir sigorta şirketinde, Venezia Generali'de çalışıyorum, tamam. Az da rastlansa, birbirlerine dertlerini açanlar, aylıklarını söyleyenler, işlerinden yakınanlar olur. Bunlar hep, karısı, ailesi olmayan, gece ne yapacağını bilemeyen ücretlilerdir. Arada kulaklık takıp uzaklarla konuştukları için, ressamlar, şarkıcılar gibi sanatçı olduklarını sanırlar. Bölümün başlığı DÜNYADA FAZLA SANAT olacak.

Bir de, kötü niyetli denilen amatör telsizciler vardır, bunlar araya girip lafa karışırlar. Bir kadın sesi karşılık verinceye dek, bütün dalga uzunluklarında saatlerce arama yaparlar.

Kaç yaşındasın? Güzel misin? Zayıf mısın, şişman mısın? Sarışın mısın? Önden, arkadan görünüşün nasıl, söylesene, adın ne? Göğsün nasıl? Bacakların peki? Amatör telsizci kadınların hemen hepsi bacaklarının güzel olduğunu söyler, oysa doğru değildir, doğru olsaydı başka şeyler yaparlardı, dans etmeye giderlerdi, kendilerini gezdirecek birini bulurlardı. Elbette arada güzelleri de olur, ama az rastlanır.

Genç kızlar uzaktan kolayca konuşurlar, bir erkekle yatakta, yerde, duvara dayanmış olarak ayak-

ta, ya da Kurnaz Gümrükçünün öğrettiği gibi suda birlikte olmaktan nasıl hoşlandıklarını anlatırlar.

Kızın biri, tokatlanmak isterim ben diyordu, tokatlanmazsam zevk almam, bir başka kız da, erkek beni sopayla sopalasın isterim. Bir başkası ise, erkeğin göğsüme bir iğne, bir iğne de, sözcüğü bağışlayın, kıçıma batırmasından hoşlanırım diyordu.

Amatör telsizcinin sesi hoşuna giderse, sesin çok hoşuma gitti, konuş n'olursun. Bunun üzerine Şef, derdimi anlatabilmek için, zaman zaman böyle adlandırıyorum onu, şimdi ellerimi dizlerinin üstüne koyuyorum, yavaş yavaş yukarıya doğru çıkıyorum der, kız da peki der. İpek gibi yumuşacık, kaygan, kadife teni duyumsuyorum, biraz sıcaklık duyumsuyorum, yaklaşıyorum, işte geliyorum şimdi, neredeyse geldim. Tüyleri duyumsuyorum, ne güzel, Bahçenin giriş kapısı burası, içeri sok beni. İkisi birden çığlık atar, sonra kız telsizde anlamsız şeyler kekelemeye başlar ve bir hayvan gibi debelenir. Şefi kendi haline bırakırım. Şef konuşur, ben titreşmeye başlarım. Sonunda bir top gibi ateş ederim. Ben ateş edince Şef susar. Bunun üzerine çekilir, yine bir benzetme yapmak gerekirse delinen bir balon gibi sönerim. Stop.

Kimi kez kadın, ne zaman görüşeceğiz yine, der. Bunun üzerine Şef, işte adresim, telefon numaram, der. Kadın, ertesi sabah trene atlayıp trenle Roma'ya gelmeye söz verir, ama hemen hiç geldiği olmaz.

Oysa geldi. Adı Elisabella, sekizinci sayfada yatakta bekleyen kız, biraz daha bekletelim yatakta. Sonra söz ederiz ondan.

Bir ara, biraz da kıçını anlat der Şef ve hemen her keresinde kadın bir an sessiz kalır, sonra kıçından söz etmeye koyulur, bu sözcük için yine bağışlayın beni. Küçük sert mi, yoksa büyük gevşek mi, yüksek yuvarlak mı, yoksa alçak köşeli mi, kaygan sıcak mı, yoksa tüylü soğuk mu? Kusurları varsa kusurlarını da söyle kıçın. Üşüyünce tüylerim diken diken olur, tamam. Çok oturursam morarıyor, tamam. Ama hep iri, güzel mi size göre. Saatlerce, saatlerce kış konusunu konuşabilirler.

Amatör telsizciler sözcüklerini dizginleyemezler, bir kere başlamaya görsünler. Yüz yüze söyleyemeyecekleri sözcüklerde, uzaklık Santa Rita'nınkiler gibi mucizeler yaratır, daha fazlasını bile yapar.

Uluslararası yönetmelik kimi sözcükleri yasaklar aslında. Ama sık sık birbirlerine söverler, hiç işitilmedik küfürler ederler. Ve bu küfürler atmosferde büyük bir hızla kilometrelerce ve kilometrelerce yol alırlar. Mavi gökyüzüne bakınca insan, masmavi, pırıl pırıl ilkyaz göğü ne güzel der, oysa baştan aşağı amatör telsizcilerin hastirleriyle, başka küfürleriyle doludur.

3

Anlat, anlat diyordu Elisabella, aklına ne gelirse söyleyebilirsin, nasıl olsa kızmıyorum, tersine hoşuma gidiyor, gerçekten de kızmıyordu. Yeryüzünde sanki yağmurla güneşten başka bir şey yokmuş gibi, hep yağmurdan güneşten söz eden amatör telsizciler çok can sıkıcı, tamam. Oysa Şef, örneğin kadın tüyleri var diyordu, bunlardan söz edelim, tamam. Bunun üzerine tüylerden konuşmaya koyuluyorlardı saatler, saatler boyunca, sanki yeryüzünde tüyden başka bir şey yokmuş gibi.

Elisabella'nın vericisi Orvieto yakınında, Canale'ye yakın bir köy evindeydi. Bütün aletler bu nemde mahvoluyor, diyordu, Corbara Barajı yapıldıktan sonra ortaya çıkan siste, üstelik barajı şimdi Bolsena Gölünün sularıyla büyütmek istiyorlar.

Latince sınavına hazırlanıyorum burada, konuşmaya ayıracak zamanım yok pek. Çalış, Latince çalış diyordu Şef, ama bu arada n'olursun telsizin önüne çırılçıplak otur. Göz böyle uzakta olunca ne demeye soyunayım, diyordu kız. Soyunurken bir yandan da konuş diyordu Şef, yani yaptıklarımızı anlatalım birbirimize. Telsiz çok hızlı, telsiz aracılığıyla ses, ışık hızıyla yol alıyor.

Elisabella inanmam diyordu, ses hep ses hızıyla yol alır. Olur mu öyle şey, havada sümüklüböcek hızıyla yol alan ses başka, Marconi dalgalarıyla yol alan ses başka. Bu nedenle, telsiz büyük bir bu-

luş ya.

Öyleyse düşünce daha da büyük bir buluş, diyordu Elisabella, düşünce ışıktan da sesten de daha hızlı gidiyor. Haklısın dediğinde, ama düşüncenin sakıncası da var, çünkü gider gitmesine, ama sözcüklerle söylemeyecek ya da yazmayacak olursan, kimse tarafından alınamaz.

Ses, ışık, düşünce ve sözcükler diyordu Elisabella, Meksika'daki Carrera otomobil yarışı gibi, büyük bir koşu.

Yavaş yavaş soyunmaya başladım, bluzumu çıkarttım bile, tamam. Çoraplarını da çıkart şimdi. Çıkartayım, ama önce ayakkabılarımı, tamam. Çorapları, n'olursun çok yavaş çıkart, tamam. Tam şu anda bir jartiyeri çözdüm, parmaklarımı içine soktum, nereye? Değil tabii, çorabın içine. Yavaş yavaş dizkapağına doğru aşağıya indiriyorum, baldırlara geldim. Bütün ayak çıplak, kalça da, tamam. Şimdi ötekini. Bunun üzerine öteki çorabı da çıkarttı, sonra bacakların ikisi de artık baştan başa çıplak, istersen kombinezonu çıkartmaya başlayayım dedi, tamam. Kusura bakma, etekliği çıkartmadın daha. Önce etekliği çıkart. Bluzla birlikte çıkartmıştım, tamam. Peki öyleyse, kombinezonu çıkartabilirsin, ama kimi Fransız ressamların resimlerinde olduğu gibi, başından çıkartacaksın, tamam. Bunun üzerine kız, kombinezonu, kimi Fransız ressamların resimlerinde olduğu gibi başından çıkarttı. Şimdi de sutyeni, bir çırpıda, bir çekişte. At sutyeni, diyordu Şef, hayır dur bir dakika, üçe kadar sayacağım. Bir. Buradayım, iki demeden ön-

ce soluğumu tutuyorum. İki. Hazır mısın? Evet hazırım, tamam. Şimdi üç diyeceğim, dikkat. Üç. Göğüsler çıplak. Heyy! Biraz durup soluk alalım şimdi.

Elisabella ile Şef arasındaki sözcükleri, duraklamaları bile atlamadan, teker teker aktarışımın nedeni, kendimi eğlendirmek değil, aktararak ne eğleneceğim, neden, daha sonraki bölümlerde gelişecek öykü.

Göğüsler, yani memeler diyordu Şef, sutyen olmadan da, yani göğüslük olmadan da dik duruyorlar mı, yoksa aşağı sarkıp kimi Afrikalı kadınlarınki gibi yere mi değiyorlar? Küçük, sert diyordu Elisabella, Yunan yontularındaki gibi, Samotrake Nike'si, Milo Venüs'ü gibi, tamam. Niye sutyen takıyorsun öyleyse? Takmaya alışmışım, alışkanlık işte, tamam.

Şimdi üstünde kalan, yanılmıyorsam küçücük şeyi de çıkart. Bunun üzerine Elisabella onu da çıkartıp çırılçıplak kaldı. Heyy! Bu amatör telsizciler kendilerini dizginleyemiyorlar, özellikle gece saatlerinde.

Büyük fırtına yaklaşırken hep olduğu gibi, çılgınca iniltiler çıkartıyordu. Söylediği sözcükleri yinelemiyorum, bu durumda hep aynı sözcükler söylenir. Hadi diyordu, ne kadar hızlı olursa o kadar hoşuma gidiyor, devam et, devam et, durma. Genç kızların cinsel haykırıları pek özgün olmuyor. Sonra hırıldamaya başladı, sanki telsiz bozulmuştu, oysa kız hırıldıyordu.

Sonunda, boğazını yırtar gibi yüksek frekanslarda çınlamaya başladı, olanca sesiyle. Böyle sesin

var da niye şarkı söylemiyorsun. Hoparlör titreşiyordu, oysa çok iyi maldı, neredeyse profesyonel düzeydeydi, İngiliz, Amerikan, Alman malıydı aletler, Drake Collins, Sommercamp, ne sandınız.

Sonunda sustu, yalnızca soluk soluğa olduğu duyuluyordu.

Hintlilerle Çinliler Yaşam Özünü boş yere harcamamaya dikkat et demekte haklılar. Aslında abartıcı insanlar, çünkü böyle diyorlar, ama Çinlilerin nasıl olup da bunca çoğalıp yedi yüz milyon olduklarını açıklayamıyorlar. İmparator Che-Huang-ti, çok sayıda kadını, binlerce kadını, bağışlayın, becermişti. Ama Yaşam Özünü hiç kullanmamıştı, özü omurgasından yukarı çıkartmanın yöntemini öğrenmişti. Böylece ölümsüz olmak istemişti kendisince.

Ama Yaşam Özü, amatör telsizcilerin telsizde yaptıkları gibi, boşa gittiğinde, yararlanan Hiçlik oluyor, bu da benim, insanın Yaratıcı Organı olan benim hoşuma gitmiyor.

Şef telsizle başkalarıyla da konuşuyordu, bıkmıştı artık. Ama onu arıyordu hep, o da soyunmayı sürdürüyordu. Elisabella'nın, alıcı verici dalgalar üstünde hep aynı biçimde soluduğu duyuluyordu, hep aynı biçimde soyunuyordu, ben de dimdik gökyüzüne doğruluyordum ve sonra soluksuz kalıyordum.

Bir gün Elisabella bulunamadı, yorulmuştu mutlaka. Şef her zamanki dalga uzunluğunda arıyordu, ama o yanıt vermiyordu. Bunun üzerine bir başka amatör telsizciyle konuştu, aracılık etsin di-

ye. Hiçbir ses çıkmadı.

Şef her akşam sarmal merdivenden tırmanıp, iletiler salıyor, ama bir sonuç elde edemiyordu. Az sonra da, aşağıya iniyordu ölü gibi. Gördünüz mü başıma neyin geldiğini? Başlık BELKİ DE SEVDALANDIM olacak. Öyle değilse, ne diye arayıp duruyorum?

4

Aristoteles de Devinim Organından söz etmekle, onu tanır. Devinim Organının kim olduğunu sanıyorsunuz, izninizle benim. Platon'a da, bakmanın yeterli olduğunu kim söyledi? Varım ben, öyleyse niye görmezlikten geliyorsunuz, özellikle kimi felsefeciler? Felsefelerinizde adım hiç anılmıyor, niye? Yanıt verin. Böyle yapmakla, ne yaptığınızı sanıyorsunuz? Beni dışlamak mı istiyorsunuz? Varım ben, insandan söz ederken söylemeseniz de biliyorsunuz bunu. Düşünün, düşünün, peki siz felsefeciler nasıl dünyaya geldiğinizi sanıyorsunuz? Ben olmasaydım, siz de olmazdınız, felsefe yapamazdınız. Öyleyse niye diş biliyorsunuz bana?

Zihinsel alıştırma yapa yapa beni unutup doğal tükenme yoluyla tükenen kimi Hint kabileleri gibi körelmek istemiyorum. Onlar da aşağı yukarı Platon gibi düşünüyor, bakmakla yetiniyorlardı.

Ben sorununa, oradan yola çıkarak kafa yormaya başlanır. İnsanın, yani bütün bir insanlığın bağıntılı öznellik olarak sorunu bu. Böyle konuşan Husserl. Ben, ben der demez, bu ben, bir başkaben'e yani bize, hepimize dönüşüyor. Peki biz kimiz? Demek istediğim, yeryüzü gerçekliğinin ögeleri olarak kimiz? Sonra bu gerçeklik, ondan söz ettiğimiz için anlam kazanan bir olgu olmasın sakın? Öyleyse benim sorduğum bu soruları kim soruyor? Ben mi, yoksa biz hepimiz mi?

Peki soruları soran bu ben, kim oluyor? Şef olmasın? Bu satırların yazarı aklınızdan bile geçmiyor. İşte bir kez daha unuttunuz beni. Bana, ırkçıların Afrikalı karaderililere davrandıkları gibi davranmak ayıp değil mi, fazla olmuyor mu?

Ben'in bütünlüğü içinde bana salt bir kimlik tanımak zor, bunu anlayabiliyorum. Öyleyse, size göre bir alt-ben miyim ben, kimliğim de bir yanılsama mı? Bence, Husserl tam böyle düşünüyor. Oysa kurnazlık ediyor bu felsefeci, ya da bilmem neci. Şaşıyorum ona.

Ben ve insan vücudunun tümü. Bir ikiliyiz, devinim-beni, ben olsam da. Peki ilk-ben nerede? Ben miyim, değilsem kim? Şef değil, bana kalırsa. İnsanın kıçı mı yoksa? Onu da küçümsememeli. Hermes, Bilgelik Ağzı derken, neden söz ediyordu sanıyorsunuz? Ondan söz ediyordu.

Husserl ile felsefesi, bence yanlış yoldasınız. İnsanın varlığının gizemini herkes unuttu, evrensel soyutlamalarla hepiniz unuttunuz bu sorunu. Ama sokaklarda, vücudunuzun bir bölümünü oluşturan bacaklarınızla adım atarak dolaşıyorsunuz. Yürümekse yürüyorsunuz. Yemekse yiyorsunuz. Ben de yalnızca, zevk almak için kullandığınız bir araç mıyım? Hayır dostlarım, yanılıyorsunuz. Ben Yaşam Üretme Merkeziyim, anlayacağınız Başoyuncuyum, Bireyim, Kişiyim. İnsanı simgeleyen benim.

Benim ben'im aşkın bir bütünlük, yani onun dediği gibi dünyanın bir parçası değil. Öyleyse, bu ben dünyanın dışında mı, nerede? Bay Husserl ne yanıt veriyor? Dünyayı nesneler sistemi olarak be-

nimseyince, kim onun, yani nesneler sisteminin bilincinde olabilir? Bütün bu ben'ler sayılabilir mi, yoksa sayıları sonsuz mu? Sonra biri ölünce, yine ben mi, yoksa artık bir şey değil mi? Bay Husserl doğulup ölündüğünü unutuyor, ölümü düşünmüyor.

Düşünce biçimimizi sürdürelim. Eğer ben dünyanın bir parçası değilse, ayrı bir kendilik olmalı. İşin püf noktası burada. Husserl bu dünyanın parçası olmadığını söylüyor, ama ayrı bir kendilik de olamayacağını, böyle olursa bütün sistemin yıkılacağını ekliyor. Ne yapalım, yıkılırsa yıkılsın.

Bu kez başlık AŞKINLIK SORUNLARI olacak.

Peki Şef ne diyor? Sesi çıkmıyor. Üçüncü bölümün sonunda bıraktığımız yerde, sarmal merdivenden çıkıp iniyor, yeniden soyunması için Elisabella'yı aramayı sürdürüyor. Ona göre kölesiyim ben. Yine de, el yordamıyla da olsa ilerlemeyi sürdürelim biz, ama ileriye mi, yoksa geriye mi gittiğimizi bile bilemiyorum, çünkü yaşam hep geriye, doğmadan önce geldiğimiz ölüme doğru gidiyor. Düşündükçe hep bu noktaya geliniyor, öyleyse bu düşünceleri oldukları yerde bırakalım, düşünmeyelim.

Sonunda ağır basan ben olsam da, buyruk vermede ikimiz fazla oluyoruz. Konuşurken, insan vücudunun tümü adına, ayaklar, göbek, bacaklar, eller ve düşünceleriyle baş adına konuşuyorum.

Felsefecileri kendi hallerine bırakalım, ama siz insanlar, genellikle niye beni gizliyorsunuz? Sizi ben yarattım, sizse beni gizliyorsunuz, pişman olacaksınız, ama. Açıkça söyleyin, utanıyor musu-

nuz benden? Sizi rahatsız eden ne, biçimim mi, yoksa anlamım mı?

Sesle gözün ötesinde, telsizin bile ötesinde, iletişim kurmanın gerçek aracıyım ben, ama bu iletişim genellikle gizli kuruluyor, daha çok gecenin karanlığında, kapalı yerlerde, niye? Gizli örgüt üyesi olmaktan bıktım artık.

Açıkta, Navona Alanında yayalar bölgesinde bir aşağı bir yukarı dolaşmak istiyorum, başkent Roma'nın yedi tepesinden de görünüme bakmak istiyorum. Anten olup gökyüzüne dikildiğimde uzaktan Roma damlarını, kiliselerin kubbelerini, bu arada San Pietro'nun kubbesini görüyorum. Peki yolları, yapıları, alanları, çeşmeleri, sütunları, anıtları, Vatikan'ı? Onları da görmek istiyorum.

Trevi Çeşmesiyle yalnızca bir kez, rastlantı sonucu karşı karşıya geldim. Yabancı bir turist kadınla, bir İngilizle merdivenlerin gölgesinde yan yana oturuyorduk, eliyle beni alıp, tam çavlanın karşısında dışarı çıkarttı. Az ötede iki papaz vardı, bakmaya koyuldular. Dikkat! Şef hemen yine zindana attı beni.

Evlerin pencerelerine, kapılarına, duvarların deliklerine, olukların ağızlarına girmek, Amerikan asmaları gibi yapıların duvarlarına tırmanmak, kilise kubbelerinin çevresine dolanmak, Villa Borghese Parkının ağaçları arasında gizlice sürünmek, metronun tüneline sızmak istiyorum.

Çeşme sularının içinde oynamak, gece sular aydınlatıldığında Gianicolo'daki büyük çeşmede yıkanmak istiyorum. Priscilla yeraltı mezarlarına da-

lıp San Callisto yeraltı mezarlarından çıkmak istiyorum. Senatonun anakapısından girip salonlarda senatörlerin arasında dolaşmak, San Pietro'daki sütunların altına girip bir boydan bir boya gezinmek, Milvio Köprüsünde Tevere Irmağına atlayıp Magliana'da çıkmak, Massima lağımlarına girip Traiano Forumuna çıkmak, Venedik Alanının ortasına dikilip Romalıları, adını vermek istemediğim birinin anıtı olduğuma inandırmak istiyorum.

Akla gelebilecek her deliğe girmek, karnaval günü Nazionale Caddesinde bir o yana bir bu yana koşup sonra deniz canavarlarıyla oynaşan tunçtan ırmak perileriyle birlikte Esedra Çeşmesine atlamak istiyorum. Bir tren gibi Roma'dan Milano'ya uzanmak istiyorum.

Hz. Muhammed'in dev gibi Tuba ağacından söz edildiğini duydunuz mu? Bu ağaçtan bile daha yüksek olmak istiyorum. Kuşlarla uçaklar gibi, hep çok yükseklerde, evlerin damlarının üstünde uçmak ve başkentin bütün dikilitaşlarının üstüne tükürmek istiyorum.

Gökyüzüne doğru böyle dimdik, böyle kaskatı yükselerek beni öfkelendireceğinizi mi sanıyorsunuz? Ben canlıyım, oysa siz cansız taşsınız. Yaşamın tadını çıkartamıyorsunuz, tek parça taş olarak dikilmişsiniz oralara, her geçe gün aşınıyorsunuz. Yağmurla rüzgâr oyuyor sizi. Zaman zaman bakım görmeseniz, yıkılırsınız. Sonsuz olduğunuzu sanıyorsanız yanılıyorsunuz, yüzyılların birinde küçücük bir depremde yerle bir olacaksınız.

Kim icat etti sizi? Yapacak başka bir işi olmayan bir eski çağ insanı. Kim getirdi sizi Roma'ya,

Eski Romalılar, o hırsızlar mı? Artık gününüz geçti sizin, biliyor muydunuz? İnsanlar alanlarda dolaşıyor, ya da oturup dondurma yiyorlar, hiçbiri gözlerini kaldırıp size bakmıyor, sanırım siz de biliyorsunuz bunu.

Göze güzel görünmüyorsunuz, üç aşağı beş yukarı birbirinize benziyorsunuz. Neyi vurgulamak istiyorsunuz? Size, kiliselerin çan kulelerine, Antonina ve Traiana sütunlarına kargışlarımı gönderiyorum. Özellikle de Santa Maria dell'Anima'nın sarılı karalı kiremitten bir çivi gibi sipsivri çan kulesine, Roma Katolik Kilisesi ve papaları şaşırtıyorlar beni. Onca şeyi sansür ettiniz, beni bir incir yaprağının altına gizlediniz, ya da makasladınız, ama ona dokunmayıp öyle ayakta bıraktınız.

Başım dik, Veneto Caddesinde Tritone'den Pinciana Kapısına doğru inip çıkmak, Corso'da dolaşmak, İspanya Alanına gidip gelmek istiyorum. Oysa bütün bunlar yasak bana. Beni gizliyor, hapsediyorsunuz, ne hakla? Gerçekten kötüsünüz. İnsanlar kötü.

Biraz ışık, biraz hava, güneş, oysa tutuklular gibi tutukevine kapalıyım hep. Gün boyunca sokakların güneş ışığına çıkabilmek için Fransız Devrimi gibi bir devrim yapmak gerek.

Yazın herkes denize gider, güneşlenmek, tuzlu havayı solumak için. Bense hep inime tıkılır, kapatılırım. Köle gibi. Burnunuza karşı çıkıyor musunuz? Dilinize? Elinizin parmaklarına? Hepinizin cinselliğini güçsüz kılmalı, ancak o zaman anlarsınız.

Sözüm Şefe, yaşam telsizin önünde konuşarak

geçirilmez ki. Ben, ne demeye buradayım öyleyse? Gizleye gizleye, neredeyse unuttu beni, oysa Elisabella'yı ine çağırmanın sırası. Unutma, kızlar yakından, uzakta olduklarından daha iyi olurlar.

Tüyleri var mı? Kanatları var mı? Gagası var mı? Uçuyor mu? Yoksa solucanlar gibi yerde mi sürünüyor? Ya da bir yılan gibi? Yukarıya mı yöneliyor, aşağıya mı? Arada kızdığı oluyor mu? Kızınca uçuyor mu, yoksa yerde mi duruyor? Gerçekten uçuyor mu, yoksa sözde mi? Sis varsa da uçuyor mu? Radar kullanıyor mu? Yoksa gözleriyle görerek mi uçuyor? Yuvasını nerede yapıyor? Samanlıkta mı? Bulamazsa? Bir yuvası mı var, birden çok yuvası mı? Geceleri uçuyor mu, uyuyor mu? Suskun mu, geveze mi? Ötüyor mu? Şakıyor mu? Kanatlarını çırpıyor mu? Yırtıcı mı? Yalnızlık çekiyor mu? Öbür uçucularla ilişkisi nasıl? Hepsinden üstün mü sayıyor kendisini? Neden? Adı niçin ansiklopedilerde yer almıyor? Ses duvarını aştı mı hiç? Yabanıl mı, yoksa evcilleştirilmiş mi? Kolay öfkelenir mi? Geceleri, uyumadığı zaman ne yapar? Yapacak hiçbir işi olmadığı zaman ne yapar?

5

Niye Roma'ya gelmiyorsun, diyordu Şef, Orvieto' dan Roma'ya tren var, Güneş Otoyolu var, bir saatte gelirsin, bir saat dediğin bir çırpıda geçer. Hele yolculukta, zaman uçup gidiverir. Dur bakalım, diyordu Elisabella, düşüneyim biraz. Orvieto Roma Yolu yokuş aşağıdır, burada deniz düzeyinden altmış metre yüksekteyiz biz, tekerlekleri kendi haline bırak, nasıl geldiğini anlamazsın bile. Kız, hoşuma gitti, başkent fikri hoşuma gitti diyordu, peki biz ne yapacağız? Telsizde uzaktan bunca kez yaptığımızı, yatakta yün bir şiltenin üstünde yaparız.

Bir şey var, diyordu Elisabella, yolculuk etmeyi sevmiyorum, trenle de, otomobille de, uçakla da, tamam. Boş ver uçağa, Orvieto'dan Roma'ya otomobil ya da tren. Kız, düşüneyim yarın yanıt veririm sana diyordu. Bak, diyordu Şef, kimi İngilizler Londra'daki işlerine gitmek için her sabah yüz kilometre yol yapıyorlar, kimi Milanolular da Milano'ya gitmek için. Öğrenci bir kızım ben, yolculuk etmekten çok, çalışmak zorundayım, tamam. Derdin buysa kitaplarını da getir birlikte, çalışabileceğin büyükçe bir oda var inimde. Başka bir neden varsa açıkça söyle, belki evlisindir, evli gibisindir, ya da nişanlısındır.

Telsiz susmuştu, daha doğrusu Şef arıyordu, kız karşılık vermiyordu, niye yanıt vermiyorsun? Alınacağın bir şey mi dedim yoksa, bilmeden, ya

da gerçekten çekip gittin mi alçaklık edip?

Sorun seni tanımamam, sonunda yeniden konuşmaya başlamıştı, sesin hoşuma gidiyor, ama görünüşün nasıl bilmiyorum, belki topalsındır, belki hastasındır, tamam. Topal değilim, iki bacağım da yerinde, hasta da değilim, ufak tefek üşütmeler dışında sağlığım demir gibi. Kimi hastalıklar, diyordu Elisabella, görünmezler, kalp, karaciğer, akciğer hastalıkları, ya da kan kanseri gibi kan hastalıkları, cüzamdan, vebaya sayamayacağım kadar bir sürü hastalık, tamam. Tam anlamıyla yanılıyorsun, ne vebalıyım, ne cüzamlı, aslan gibi sağlıklıyım.

Söz gelimi, diyordu kız, genç sesli bir yaşlı olabilirsin, yetmiş, seksen, belki de doksan yaşındasındır, kalkıp Roma'ya gelip karşımda saçları ağarıp dökülmüş, tiridi çıkmış seksenlik bir ihtiyar bulabilirim. Oysa inan ki, otuz üçündeyim daha ve sırım gibiyim. İstesem, uçabilirim bile, tamam.

Dişlerin nasıl? Dişleri çürük, eğri büğrü biri olmayasın? Diş mi diyorsun, dişlerim sapasağlam, inci gibi, diyordu Şef. Bu akşam ara beni, düşünmüş olurum o zamana kadar, tamam. Anlaşıldı, akşam ararım seni, gerekli ayrıntıları da veririm.

Bekletmeli onu, diye içinden geçiriyordu Şef, hiç aramamalı, ne bu akşam, ne de yarın. Bakalım ne yapacağım, akşam arayacak mıyım. Orvieto'dan Roma'ya gidip gelme lafından bıktım bile.

Ama akşam telsizin başına geçip aradı onu, alo alo Denizkızı, burası Güneşin Kardeşi. Amatör telsizciler genellikle bir ad takarlar kendilerine, alo

alo, ama Denizkızı susuyor.

Ta geceyarısına kadar aradı, alo alo, sesini alamıyorum, beklemekten yoruldum artık. Şef, küfretmek için birçok kez benim adımı andı, bak şu işe, diyordu, telsizde çırılçıplak soyunuyor, ama gelip beni görmeye utanıyor. Oysa genç kızlar böyledirler işte, yaptıklarına akıl ermez.

Ne yapayım, boş mu vereyim, yoksa aramayı sürdüreyim mi? Siz söyleyin bana, gitmem mi doğru olur, kalmam mı? Şef, merdivenlerden inip çıkıyor, sokakta kendi kendilerine konuşanlar gibi söyleniyordu, ne var ki, sokakta değil evde konuşuyordu. Ne sanıyorsun, büyülediğini mi beni? Telsizde duyduğum bir sese gönlümü kaptıracak değilim ya, asıl önemli olan yok, yani eksiksiz bir kadın, kızıyla birlikte. Kız büyük önem taşır.

Oraya gelip sana bir tekme atıp geri dönebilirim, diyordu. Ses dediğin unutulabilir de, neyin en iyi çözümü olur bu? Sorunun mu? Hangi sorunun? Keyfim yerinde benim, diyordu Şef, tekbaşıma inimde. Başlık ONU UNUTTUM BİLE olacak.

6

Şefin arabası kaldırımın kenarında durunca, Bayan Bilinmeyen, niye durdun diye sorar, nereye geldik? Şef de, yukarı gel biraz, İrlanda viskisi tattırayım sana, İskoç viskisinden daha iyi, kadın viski sevmiyorum diyecek olursa, koka kola, portakal, mandalina, demirhindi, ravent, nane, arpa, limonata, maden suyu da var. Roma'da musluk suyu içme sakın, çok kötü, kireci çok, üstelik pis. Kireç çöküp pamuktaşı oluşturur.

Roma'da yalnızca binalar değil, başkentin musluklarından akan suyu içen Hıristiyanların mideleri de pamuktaşı kaplı, küçücük bir bölgeyi besleyen Trevi suyu içenler dışında. Banyo ısıtıcılarıyla çamaşır makinelerinin halleri duman, bir yıl geçmeden taşlaşmış kireç bağlıyorlar. Adı bir tuhaf olsa da, Marcia[1] suyu da Trevi suyu gibi, fena sayılmaz. Stop.

İlk kural, Bayan Bilinmeyen yatağın ya da divanın yanma gelip de, baştan aşağıya soyununcaya kadar, dereden tepeden sürekli konuşmaktır. Bundan sonra susulabilir, çünkü artık yatay konumdadır, ben de Bahçeye girmek üzereyimdir.

Gerçekten de Şef konuşup duruyor Bayan Bilinmeyen ikinci kata gelirken, iki basamak kaldı,

---

1. İrinli (Çev.)

daha sonra üçüncü kata, ine varıyoruz. Bu merdivenleri Ferdinando Fuga çizmiş, yüzü girdiğin sokağa bakan Santa Maria Maggiore Kilisesinin mimarı. Gel hadi, dikkat et üç kattan sonra üç basamak daha var. Ne çok konuşuyor, diye düşünüyor Bayan Bilinmeyen, nefes tüketiyor boş yere, bir şey diyor, sonra laf olsun diye bir başka şeye geçiyor.

Girmek için adımını aşağıya atarken, Bayan Bilinmeyen, peki, diyor, bir dakikalığına geliyorum, bir şey içmek için, bu sıcakta iyi gelecek. Böyle derken, sanki çoktan çırılçıplak yatağa uzanmış gibi.

Evde bir şişe de Rus votkası bulundururum, kırmızı biberle birlikte, ama kız Rus votkasıyla kırmızı biberi hiç duymadığını söylüyor, kırmızı biberi bizim İtalyan işi sanırdım. Bak gerçek bir Moskovskaia şişesi, kırmızı etiketin üstünde kırmızı biber resmi var. Votkanın rengi de hafif renklendirilmiş, tatmak ister misin.

Pittoni Apartmanı bu binanın adı, İtalya Kralı İkinci Vittorio Emanuele döneminde milletvekili, sonra da bakan olmuş, dahası kralın özel pezevenkliğini yapmış, Güzel Rosina ile, burada üçüncü katta, tam şimdi bulunduğumuz yerde buluşması için evden çıkıp gidermiş. Bunun üzerine kız, Vittorio Emanuele, buraya üçüncü kata mı gelirmiş demek istiyorsun? Elbette, hava kararınca yukarıdan Quirinale'den özel bir arabayla gizlice gelirmiş.

Bu noktada Bayan Bilinmeyen, ne iyi, Güzel Rosina ile Vittorio Emanuele'nin odasında diye geçirdi aklından. Durup bakıyorum ben, bekletmek hoşuma gidiyor, çünkü gerilim, sıcaklık artıyor

böylelikle, Suskun Keşişin dediği gibi.

Tabii ön taraftaki anakapıdan girmez, arka taraftan girermiş. O kapı örülü şimdi. Dosdoğru üçüncü kata gelen gizli bir merdiven var, daha doğrusu varmış, oradan çıkarmış, gel göstereyim sana. Vittorio Emanuele ister geçmiş, ister geçmemiş olsun, koridorda, sonradan sıvanıp boyanmış eski bir kapı yeri belli oluyor. Konuşa konuşa Bayan Bilinmeyen yatak odasına girdi, yavaş yavaş baştan aşağı soyundu. Soyununca ayakta durmaz, yatıp uzanır.

Kimi kez Bayan Bilinmeyen yatak yerine divanın üstünü yeğler, sanki rastlantı sonucu, neredeyse haberi olmadan, istemeden, aklından geçirmeden olmuş gibi. Oturmuş bir şey içiyordum, birden, sözcüğü bağışlayın, becerdi beni. Ya da, ben istemiyordum, ama zorla ırzıma geçti.

Bayan Bilinmeyen ağa düşünce, yani ine girince, örümcek ne isterse yapar ona, isterse yer bile. Oysa ben yalnızca, oynamak için Bahçesine girmek istiyorum. Başlık AÇ KAPIYI AL BENİ oluyor.

Bayan Bilinmeyen şehvetliyse, parmağın ucuyla dokunmak yetiverir, geriye düşüp uzanır, gözlerini yumup hemen kollarını bacaklarını yayar, kimi kez inlediği de olur. Bunun üzerine kral üzerine biner ve Güzel Rosina'yı yani Mirafiori Kontesini sürmeye başlar. Torinolu bir süvari jandarmasının kızıymış, soyluluk sanı vermiş ona. Kimi kez şöminenin alevlerinin önündeki halıya, kimi kez divana uzanıp bütün gün üçüncü katta beklermiş.

Bence halı daha iyi, altı yumuşak değil.

Şef, birden akciğerlerin havasını emmeye başladı. Kız kendinden geçti, gözlerini kapatıp burnuyla solumaya başladı. Eski Mısırlılara göre solukta ölümsüz ruh varmış, böyle emildikçe kız kendini hayvansal içgüdüsüne bırakıyor, Vittorio Emanuele'nin istediği de bu. Bayan Bilinmeyen titremeye başlıyor, n'olursun yeter diyor, soluk alamıyorum. Kralla ben sonuçtan hoşnutuz, ama İtalyanlara verdiği söylevleri kaleme alan Camillo Benso olmasaydı kralın hali ne olurdu bilemem.

Camillo Benso yazı masasına oturmuş yazarken, o sivillerini giyinip yüzünü peleriniyle örterek, kimi kez arabayla kimi kez yaya Quirinale'den aşağıya iniyor. Dar sokağa girer girmez, kapıdan dalıyor, gizli merdivenden çıkıp şöminesi yanan üçüncü kata varıyor doğruca. O zamanlar, Vittorio Emanuele döneminde kalorifer yokmuş.

Bu koşullarda ben de İtalya krallığı yaparım. Ama balkona çıkacak olursam kimbilir ne derler İtalyanlar, Quirinale'den inen o yaşlı kadın gibi.

Kimi örümcekler avlarının bütün sıvılarını emmekle yetinirler, kimileri ise, Treccani Ansiklopedisinde belirtildiği gibi, emdikten sonra avı yerler.

Örümcek hemen hep alacakaranlıkta ortaya çıkar, ama gün boyunca ava çıkan örümcekler de vardır. Her birinin kendine göre avlanma yöntemi olur. Bir bölümü avın üstüne büyük bir hızla saldırır, bir bölümü ise uzun uzadıya kovalar avı. Kimi kez av, emildikten sonra yatağın ya da divanın üstünde gözleri kapalı, sanki ölü gibi serilir kalır, bu

durumda o yanına gider, birşeyler söyler, bir kahve ya da bir yudum viski verir kendine getirmek için avı. Belki de uyuyakalmıştır. Bu durumda en iyisi Bayan Bilinmeyen'i uyandırmamaktır.

Onunla birlikte olunca, ini ipekböceğininki gibi ipek bir kapakla kapatıyorum, ama örümceğin ipeği daha az değerli oluyor. Zaten bu yüzden örümcek yerine ipekböceği besleniyor. Daha doğrusu besleniyordu, yapay ipek çıktıktan sonra beslenmez oldu. Ovadaki yoldan, asma ve elma bahçeleri görülüyor, dutlar ne oldu peki? Tırtıllar, yani ipekböcekleri dut dallarının yapraklarını yerlerdi, şimdi yiyecekleri bir şey yok, ne var ki onlar da yok artık, niye? Birisi soracak olursa yanıt vermeyin.

Ne kaldı onlardan geriye? Çürüyüp toprakta toz, yağmur yağınca da çamur oldular. Ne yazık ki kemikleri bile yok, ne mutlu biz Hıristiyanlara, geride birşeyler bırakıyoruz, bin yıl sonra bile iskelet kalıyor. Afrika'da yüz binlerce yıllık, milyonlarca yıllık iskeletler bulundu. Oysa, evleri ısıtmak ya da yemek pişirmek için kışlık sobalarda yakılan dutlar gibi, ipekböcekleri de tümüyle yok oldular. Öyle üzülüyorum ki. Ticari bir neden yüzünden hep birlikte öldüler, yapay iplikler çıktıktan sonra doğal ipek üretmiyorsunuz artık. Toplu kıyım mı uyguladınız. Yoksa ölsünler diye aç mı bıraktınız? Dutlara da yazık oldu. Bunları ipekböcekleri yemiyordu, Hıristiyanlar yiyordu.

Her şey bitti şimdi, yukarıda değinilen ticari nedenlerle. Bir tanesi bile kurtulamadı. Zavallı böcekler, ipekböcekleri. Bana bir ipekböceği getirin, parasını vereyim. Bir tane getirene bir milyon ve-

receğim. Elinde ipekböceğiyle gelen kimse olmadı. Yüz binlerceydiler, şimdi sıfıra indiler.

Laf lafı açtı, konudan uzaklaşıp bambaşka yerlere geldim, bağışlayın.

Bayan Bilinmeyen bir ay boyunca her gece ine geldi, kendini örümceğe emdirmek için. Özellikle yabancı kadınlar İtalyan erkeklerine bayılıyorlar. Alman kadının biri dama oynamak istiyordu. Çok kötü dama oynarım, diyordu Şef, boş ver şimdi damaya. Kadın, ben sana öğretirim, öğrenirsin diyordu. Öğrenmeye zaman yok, yarın Quirinale'nin balkonuna çıktığımda ne derim sonra İtalyanlara, İtalya'ya? Camillo Benso var ya, o sana yardım eder, diyordu kadın. Olur mu, İtalya'yı da, İtalyanları da kendi ellerimle yapmam gerek. Kral bunları söyleyip pantolonunu çıkartmaya başladı. Stop.

7

Şef Güneş Otoyoluna dalıp bir saatte Orvieto Scala'ya vardı.

Yol tabelalarını okumak için durdu. Bir tabela buradan Porana'ya, bir başkası Montefiascone'ye gidilir diyordu, ama Viterbo'ya gitmek istiyorsanız Porana'dan da, Montefiascone'den de geçebilirsiniz, ya da Bolsena Gölünden dolanmanız gerekir. Buradan Canale'ye gidilir, bir başka tabelada sanki yerleşim birimiymiş gibi Fiat Servisi yazılı, bir başkası ise Aziz Severo ve Martirio Manastırı Lokantası diyor. Bu iki aziz inançları uğruna ölmüşlerdi, demek ki şimdi manastırda koyun çeviriyorsunuz bize. Severo ile Martirio cennette gülüp eğlenirken, siz hepiniz cehenneme gideceksiniz. Bir başka yazı da Arcone Yolu diyor, yolun adını söylemeniz yetmiyor, nereye vardığını da belirtmeniz gerekirdi.

Şef, buralarda trafik tabelalarının içinden çıkılmıyor diyordu.

Tabeladan bol şey yoktu, bir tanesinde de Güle güle Restorantı yazıyordu, t'yi fazladan yazmışlardı. Orada da yemek yeniliyor, halis Orvieto şarabı içiliyordu. Sarı bir ok Giorgio Şatosu, bir başkası Rubello Şatosu, bir başkası da Viscardo Şatosu diyordu, ne çok şato vardı buralarda. Bir de Torre Alfina Şatosu vardı, ama Sasso Spaccato villasına gitmek isterseniz Bagnoregio'ya doğru devam edip

Canale'ye gelmeden önce sağa saparak yokuş yukarı vurmanız gerekiyordu.

Bahçe kapısı açıktı, villa kendi başına bırakılmıştı. Bahçede at nalı biçiminde bir telsiz anteni vardı, aradığım yer burasıydı. Şef anakapıdan girip birinci kata çıktı. Elisabella diye seslendi, ama karşılık alamadı. Pencerelerden kırlar ve Orvieto Katedralinin ışıyan kubbesi görülüyordu, arada görünümden de söz etmem gerekiyor. Villanın böyle bakımsız, dökülüyor olması yazık.

Salonda bir divanla, üstünde plastik bir örtü kaplı bir verici bulunan küçük bir masa vardı. Etraf kir pas içindeydi, fare ve güvercin pisliği doluydu. Böyle bir yerde tekbaşına bir kız yayın yapıyordu. Amatör telsizciler genellikle yalnızlığı seviyorlar.

Rüzgâr evin içine giriyor, güneşlikleri çarpıyor, içeriye yapraklar taşıyor, sonra yaprakları yeniden dışarı savuruyordu. Yapraklarla birlikte kuşlar da girip yine onlarla birlikte çıkıyorlardı. Sonunda Şef divana oturup beklemeye başladı.

Adım Isabetta, eğer Elisabella'yı arıyorsanız, ikiz kızkardeşiyim onun. Anteni görünce bir göz atmak için girdim, diyordu Şef. Isabetta divanın üstüne oturmuş, bacak bacak üstüne atmış sigara içiyordu. Gözleri uzaklara bakıyordu. Elisabella Perugia'da, ders çalışıyor.

Ben yerime gizlenmiş bekliyordum. Bahçene girmek ne hoşuma gidecek, adın Elisabella da olsa, Isabetta da olsa, kardeş de olsanız ikiz de, hiçbir önemi yok, üst üste atılı bacaklarınla, pencereden

dışarıya, çevreye bakan gözlerinle hoşuma gidiyorsun. Heyy! Bu evde yatak yok mu, yoksa bu çökük divanda mı?

Arkadaş mısınız, yoksa birbirinizi seviyor musunuz? Isabetta soruyordu, o da telsizde tanıştık diyor ve dışarıda gökyüzünden geçen bulutlara, Orvieto Katedraline bakıyordu uzaktan. Sevdiğimizi sanmıyorum, diyordu kimi sözcükleri sözlüklerde bırakmak daha iyi.

Bir başka adın arkasına gizlenmenin yararı yok, dedi birden Şef, sesini tanıdım nasıl olsa, Orvieto'dan Roma'ya telsizde konuştuğunda gelen ses. Yanılıyorsun, diyordu kız, hem de yüzde yüz yanılıyorsun. Dediklerin belki de yüzde yüz doğrudur, diyordu Şef, ama madem buraya gelip seni buldum, görünüşünden hoşlandım, niçin birbirimizi derinliğine tanımayı denemiyoruz, Kutsal Kitap'ta tensel tanımadan söz edilirken dendiği gibi. Önce konuşalım, diyordu kız. Ne konuşalım? Ne bileyim, Isabetta ile Elisabella'dan, biz ikiz kardeşlerden. Peki, kulak kesildim dinliyorum.

Şimdi ben, diyordu Isabetta, Sasso Spaccato'daki bu dökülen villada divana oturup bacak bacak üstüne atmış sigara içerken, Elisabella Perugia'da Tacitus, Horatius, Catullus ve Cicero'yu ezberliyor. Bacak bacak üstüne atmak, diyordu Şef, Latinceden daha fazla ilgimi çeken bir konu, Latince ölmüş, gömülmüş bir dil. Ben de Etrüskçe öğreniyorum, belki onu da sevmiyorsundur. Elbette sevmiyorum, daha da sevmiyorum, o da ölü bir dil, üstelik bilinmeyen, kimsenin daha çözemediği bir dil. Geceleri tekbaşıma ya da birisiyle birlikte dolaşıp

eski mezar yazıları arıyorum, birçok sözcüğün anlamını buldum. Niye gece, diyordu Şef, böyle bilinmeyen bir dil karanlıkta iki kat yorar.

Bakışları gittikçe daha uzaklara dalan Isabetta sanki büyülenmiş gibiydi. Etrüsk dilinin gizini, ilk ben çözeceğim diyordu.

Gizi anladım da, diyordu Şef, Sasso Spaccato'da bu dökülen villada, dışarıda yağmur da yağarken divanın üstünde oynaşmak için ne bekliyoruz? Dışarıda yağmur yağıyordu. Anımsıyor musun telsizde uzaktan ne oyunlar oynardık? Beni yine ikiz kızkardeşim Elisabella ile karıştırıyorsun, diyordu Isabetta. Şef de, şu başıma gelene bakın diyordu, Elisabella'yı aramaya geldim, onu mu yoksa kızkardeşini mi buldum bilemiyorum. Başlık ISABETTA MI, ELISABELLA MI? olacak.

Seninle seve seve mezar peşinde koşmaya gelirim, ama Etrüsk dilinin bilmecelerini çözmek uğruna kendinin de başkalarının da zamanını boşa harcıyorsun, niye ne bahasına olursa olsun çözmeye çalıştığınızı anlayamıyorum. Diyelim ki çözdünüz, benim bildiğim okunacak hiçbir şey yok, bir tek Etrüskçe kitap yazılmamış, bir ölülerin mezar taşları var, onların da hemen hepsi birbirinin aynı. Ama Isabetta ya da Elisabella, bakarsın diyordu, günün birinde toprağın altında bir kitap bulunur.

Öyleyse önce kitabı bulun, sonra dili çözün, sırayla yapın bir işi. Zaten bunun için geceleri dolaşıyorum ya, diyordu kız, kaldı ki Zagrep mumyası, Capua kiremiti, tunçtan Piacenza karaciğeri gibi yazıları oldukça uzun buluntular var. İşimiz iş, di-

yordu Şef, zengin bir kitaplığımız var, bir mumya, bir kiremit bir de tunç karaciğer, koskoca bir kitaplık eder.

Biraz düşününce seninle birlikte gece mezar aramaya çıkmanın pek de akıllılık olmayacağını anlıyorum, ekili tarlalarını çiğneyeceğimiz köylülerden sopa yemeyi göze alamıyorum. Ben hep geceleri dolaşıyorum, diyordu kız, köylüler hiç görmediler beni, bundan sonra da görmeyecekler. Ne yazık ki mezarlar çoğu kez boş çıkıyor. Eski Romalılardan başlayarak boşaltılmış içleri.

Yeraltına gömülü ölülerin rahatını kaçıracak yerde, geceyi başka türlü değerlendiremez miyiz? Etrüskleri mezarlarında rahat bırakalım, bakarsın ölüleri öfkelendiririz. Ölüler, çok eskiden ölmüşlerse hiç öfkelenmezler diyordu kız, yeni ölmüş ölüler kötü olurlar. Firavunlar da kaç zaman önce ölmüşler ama, diyordu Şef, piramitlere girenlerin pek azı sağ çıkabiliyor piramitten.

Sen Firavunlardan söz ediyorsun, diyordu kız, oysa ben Lukomonlardan[1] değil sıradan Etrüsklerden söz ediyorum. Lukomonlar olsa haklısın, çok dikkat etmek gerekir, Firavunlardan da tehlikelidirler.

Rüzgâr Settecamini Tepesine doğru esmeye koyulup da, yüzyılık ağaçları eğince, kocaman bir çam ıslık çalmaya başladı. Rüzgârla birlikte, arada birkaç damla yağmur da serpiştiriyordu. Kız çalıların ötesindeki çakıllı yoldan tarlaların arasında

1. Etrüsk kralların sanı. (Çev.)

ilerliyordu, umalım da gün boyunca işaret silinmiş olmasın diyordu.

Mezar yazısı yerine, elleri sopalı, daha da kötüsü tüfekleri başlarının ucundaki çiviye asılı köylüler çıkmasın da karşımıza, diyordu Şef. Bu saatte buralarda, diyordu kız herkes uyur, ırgatlar da, toprak sahipleri de.

Bir bekçi köpeği havlamaya başladı, gördün mü, haksız mıymışım, diyordu Şef, şimdi tekme tokat üstümüze gelecekler.

Gökyüzünde ay vardı, tarlaları aydınlatıyordu. Dallardaki kestane yaprakları, daha sarıydı. Ekili tarlalarla çayırlar yeni yeşeriyordu. Toprak ıslaktı, yağmur yağıyordu. Yağmur yağarken ay mı vardı? Evet vardı, gökyüzündeydi, yemin ederim. Bu kadar betimleme yeter, gereğinden fazla uzattım sözü.

Isabetta çayırların orta yerinde durmuştu, geldik işte. Mezar burada, gerçekten de dikdörtgen biçimindeki kayada bir oyuk vardı. Buradan traktörle geçerken traktörcüler bulmuşlar, diyordu. Bu bölgede insanların oyduğu bir sürü kaya var, tarih öncesinde başlamışlar oymaya. Şimdi bu mağaralara köylüler tavuklarını, domuzlarını koyuyorlar, evlerine yakın olsun diye. Ama Etrüskler de tavuklarını mağarada beslerlermiş, kayalara hem mezar hem de kümes oyarlarmış. Arkeologlar bazan bir kümes bulup şaşırırlardı, bu kemikler tavuk kemiği, insan kemiği değil diye. Sonra da Etrüsklerin ölüyle birlikte mezara tavuk gömdüklerini, çünkü ölülerin yemek yediklerine inandıklarını öne sürdüler, oysa kümesti bunlar.

Çukura indik, gökyüzünün külrengi bulutlarla kaplı küçücük bir bölümü görülüyordu yalnızca, rüzgâr bulutları sürüyordu. Eski gökbilginleri kuyulara inip de yıldızlara bakarlarmış, diyordu kız, Şef ise, eski gökbilginlerinden de yıldızlardan da bana ne, diyordu.

Isabetta bir el feneri yakmış, bir daire yönünde çepeçevre dolaştırıyordu, ne arıyordu? Yazılı sandukayı mı? Yoksa daha bulunamamış olan o ünlü kitabı mı? Çukur boştu, Romalı ya da ortaçağlı hırsızlar ya da eski eser kaçakçıları açmışlardı. Feneri yere bırakmış, büyülenmiş gibi çukurun kenarına dayanmıştı ayakta. Şimdi girip Kutsal Kitabın dediği gibi derinlemesine tanıyabilirsin beni, Kapı aralık. Buna karşılık Şef, karanlık gecede koşarak kırlara doğru kaçtı. Stop.

Bir aksaklık vardı, ama neydi?

8

Korkunç bir sıcak var, güneşte de, gölgede de, evlerin içinde de. Eylül tutuşmuş. Pencereyi açınca dışarıdan sıcak esiyor, insan ne yapacağını bilemiyor. Pencere açmazsanız daha da beter. Sıcaktan, duvarlardaki duvar kâğıtları kabarıyor. Duvarlar pişiyor, güneşten kavruluyorlar, sokakların kaldırımları, asfaltı güneş battıktan sonra da sıcaklığı koruyor, gece boyunca ağır ağır soğuyup sabah yeniden ısınmaya başlıyorlar. Gazete gölgede otuz derece diyordu, sıcağı artık onlar da ölçüyor. Navona Alanında, Trevi Alanında çocuklar çeşmelere girip yıkanıyorlar.

Sığınabileceğim serin bir delik yok mu? Ama bir mezar olmasın n'olursunuz. Elisabella yanıt vermiyor, olduğu yerde bırakalım onu, Perugia'da ya da Canale yakınındaki Sasso Spaccato'da çalışsın. Isabetta mı? Sevgili ikiz kızlar, beni kandırdığınızı mı sanıyorsunuz? Ne diye bu oyunu oynuyorsunuz? Dediğinizin tek bir sözcüğüne bile inanmıyorum, biz iki kişiyiz dediğinizde, bir tek kişisiniz.

Delikle sıcak konusuna dönersek, bu kez en büyük, en serin deliği buldum.

Roma'nın yedi tepesinden biri olan Quirinale'nin altından geçen bu tüneli, bu Büyük Deliği, 1911 yılında Mimar Alberto Viviani çizmiş. Uzunluğu üç yüz kırk yedi, eni on beş metre. Toprak altın-

daki bölüm de hesaba katılırsa, kesiti tam bir daire. Mineli çininin altı çimento ve tuğla. Tuğlalar dolu, daha az kil, yani toprak harcamak için bugün yapılan delikli tuğlalardan değil. Toprağın tükenmesinden mi korkuyorsunuz? Gezegenimiz toprak dolu, yine de toprağı esirgiyorsunuz. Cimrisiniz.

Savoia hanedanından, cinayete kurban giden I. Umberto'nun adını taşıyor. Delinen tepe, diye yazıyor girişteki Latince yazıda, *via aperuit fornicem exornavit Umberto I regi optimo dicavit 1905.* I. Umberto'nun iyi kral olduğunu, bir siz söylüyorsunuz, başka diyen yok. Sonra o delinen sözcüğü nereden geliyor, delmekten mi? Bir de, ne demeye 1905 yazıyorsunuz, kitaplar Mimar Viviani'nin tüneli 1911'de çizdiğini yazıyorlar. Hâlâ yaşıyorsanız şu tarih konusunda anlaşıverin.

Aferin sana mimar Viviani, tüneli iyi çizmişsin, ama akustiğe önem vermemişsin, araba gürültüsünden durulmuyor, cehennem gibi. Beyaz çiniler de ne yazık ki hep kirli, ama bunda senin suçun yok, tüneli yaptığında otomobil sayısı azdı daha. Arada belediyenin gönderdiği temizlik işçileri geliyor, sabahtan akşama kadar çalışıyorlar, ama tavana vardıklarında alt taraf yeniden kirlenmiş oluyor. Sonra çürük gibi duran tuğlalar da var, sıva dökülünce kararıyor neredeyse kapkara kesiyorlar. Yazık! Ama o zamanlar sen bu deliğin başkentin Dölyatağı olacağını bilmiyordun, Mimar Viviani. Tünelden söz edince Elisabella ile Isabetta'yı unuttum bile.

İki yana turuncu ışıklar koymuşsunuz, niye? Yolu belirtmek için mi? Işıklar olmasaydı, sapma-

ya kalkanlar mı olurdu sanıyorsunuz? Trafik işaretleriyle dalga mı geçtiniz yoksa? Yoksa amacınız yalnızca aydınlatmak mıydı, peki, ama niye turuncu? Yıkanıp temizlenince, tertemiz mineli beyaz daha güzel olurdu, hem günışığında hem de gece karanlığında.

Şefle birlikte evden çıkıyoruz, ağır ağır Trevi Çeşmesinin önünden geçiyoruz, Tritone'den yukarıya doğru gidip hemen varıyoruz. Ortalarda kimse yok gibi, evlerine gecikmiş sarhoşların arabaları geçiyor arada. Kaldırımda üstleri başları dökülen iki orospu var, geçerken bir papaz dönüp bakıyor. Vatikan'da böyle bir Delik yok, kıskandınız değil mi?

Tünel sereserpe karşıda. Girelim mi? Bir şarkı eşlik ediyor bana, baygın sesli bir şarkı. Nereden geliyor? Gökyüzünden mi? Uzaktan mı? Belki de çevredeki evlerden birinde çalman bir radyodur. Yoksa ben mi şarkı söylüyorum?

Başkent Roma'nın gövdesinin içine, tam İtalya Cumhurbaşkanının koltuğunun altına giriyorum. Geri dönüyor, sonra baştan başlıyorum. Yukarıda Quirinale'nin bahçeleri, Roma servileri, defneleri, meşeleri hışırdıyorlar. Hışırdatın yapraklarınızı. Cumhurbaşkanı oturduğu koltuğun sallandığını hissediyor, sanki deprem oluyor, diyor.

Ey Roma Tüneli, başkentin gövdesindeki Büyük Oyuk, öldürülen bir İtalya kralına adanmış çinili mineli ünlü Yarık, gündüz de gece de, yaz sıcağında da şubat sisinde de, ölümsüz Roma'nın, ayakta duvara dayanmış ya da uzanıvermiş Merkezisin sen. Şarkı söyleyerek girip karşı tarafta Nazionale

Caddesine çıkıyorum. Bir kez yola çıktım, duramam artık.

Sevgili Roma Tüneli, bu mektubu sana ne demek için yazıyorum? Seni sevdiğimi mi? Sana tutuldum desem, nasıl olsa inanmazsın. Onun için bu mektubu Osmanlı Padişahının önerdiği gibi, yazmamak daha iyi.

Yazmak, konuşmak yerine bir imparator gibi, bir papa gibi ileriye geriye doğru gidip gelmek istiyorum. Kendimi Roma'nın gövdesinin içinde duyumsamak hoşuma gidiyor, ama daha önce de söylemiştim bunu, bu satır silinebilir öyleyse. Dünyanın en güzel büyük Deliğisin sen, aferin Mimar Alberto Viviani, aferin sana.

Nazionale Caddesinden boş bir otobüs geçiyor, ışıkları yanıyor daha, ama sabah artık, gökyüzü ağardı neredeyse. Birazdan güneş görünecek, kent kimisi uyanan, kimisi daha yatmamış olan kentlilerle canlanıyor. İki durumda da insanlar uykulu.

Başlık SEVGİLİ ROMA TÜNELİ olacak, peki, ama siz kent halkı niye Quattro Fontane Sokağından geçmiyorsunuz? Yolu tıkamayın lütfen, ben geçeceğim. Karşı çıkmaya kalkmayın, buradan gitmeye niyetim yok. Yalnızca, durup bakmaya koyulan bekçinin uzaklaşmasını bekliyorum. Dolaşmak da mı yasak? Bir tane daha geldi, şimdi durup bakan bekçi sayısı iki oldu, niçin gitmiyorsunuz? Gidecek eviniz barkınız yok mu? Ne yapıyorsunuz burada? Trafik az, bu saatte kimse de çağırmamıştır sizi. Burada kazık gibi dikileceğinize gidip kırmızı ışıkta geçenleri, yasak yönlere girenleri yakalayın. Gelip geçen sıradan yurttaşlara bir diyeceğim yok,

ama size dayanamıyorum. Gidin.

Uzaklara gidin, işim var benim. Belediyecilere de haber verin, onarmaya gelsinler, çünkü geçtiği yeri yerle bir eden siklonlar gibiyim ben de.

Elisabella'yı tam anlamıyla unuttum, Isabetta'yı da.

Biçimi nasıl? Yuvarlak mı? Dört köşe mi? Piramit gibi mi? Boyu eninden fazla olmasın? Çok mu uzun? Yoksa tek bir sözcükle tanımlanamayan bir biçim mi? En yüksek noktası, en alçak noktası var mı? Tabanı var mı? Geniş mi, dar mı? İri mi, ufak mı? Neye oranla iri, ya da neye oranla ufak? Karşılaştırmak için bir ölçüt gerek. Peki armuda mı benziyor, yoksa balkabağına mı? İkisine de benzemiyor mu? Bir şeye benziyor mu? Hangi şeye? Pipoya mı? Kazığa mı? Yumruğa mı? Direğe mi? Boruya mı? Kıvamı nasıl? Lastik gibi esnek mi, yoksa taş gibi sert mi? Kıvamı duruma göre değişiyor mu, yoksa hep aynı mı kalıyor? Ağırlığı ne? Ağır mı, hafif mi? Katılara mı giriyor, sıvılara mı? Gazlar da var. Sakın gaz olmasın? Dokununca nasıl? Yumuşak mı? Sert mi? Dalgalı mı? Islak mı, kuru mu? Sıcakta biçimi bozuluyor mu? Soğukta biçimi bozuluyor mu? Biçimi bozuluyorsa, hangi biçimi alıyor?

9

Monte Cavallo Yokuşundan inip Dataria Sokağının Lucchesi Sokağıyla kesiştiği köşede yavaşlayan otomobillerin fren sesleri geliyor pencereden. Ziftin üstünde lastiklerin kara izleri kalıyor. Arada, biri fren yapmayı unutuyor. Fren yapmayı unutan bir başka araba da çıkagelirse büyük bir gürültüyle çarpışıyorlar. İnsanlar koşuşuyor. Hemen her zaman, sürücüler inip birbirlerine bağırmaya başlıyorlar. İnmemeleri, ölmüş ya da ağır yaralanmış olduklarının belirtisi. Bir keresinde, çılgın bir hızla gelen bir sürücünün, Romalı bir deri tacirinin, kafası koptu.

Belediyeciler niye bir trafik ışığı, en azından turuncu bir ışık koymazlar buraya? Turuncu ya da başka renkte bir ışık koymayacak olursanız, sinirlerimiz boşalacak. Çare bulun, çare bulmanın çaresini bulun. Başlık SESSİZLİK İSTİYORUZ olacak.

Şefe ne oluyor, elleri titriyor, her şeyi yere düşürüyor. Dün bir bardak, bugün de maden suyu şişesi. Gazetecide, gazeteler yere düştü elinden. Bugün bir bardak daha. Şef, ne biçim bardak bunlar, diyor, hep yere düşüyorlar. Tritone Sokağından, çok iyi işlenmiş, elden kaymayacak başka cins bir bardak aldı, bu bardak da yine düşüp parçalandı. Kırılmaz bardaklar da döşemede patlayıp dört bir yana dağıldılar paramparça.

Bugün, sigara içerken sigarası düştü dudakla-

rından.

Sarmal merdivenden çıkıp telsizle aramaya koyuluyor rastgele. Telsiz aracılığıyla kız bulmak kolay değil. Erkeklere küfrediyor, seninle konuşamam diyor. Karşısındaki de, ben aramadım ki diyor, sen aradın beni, tamam. Kes sesini be, hastir, tamam. Bunun üzerine adam kızıyor, kimliğini belirlersem, adını sildiririm senin İtalyan amatör telsizciler sicilinden. O, yine bir hastir çekip bağlantıyı kapatıyor.

Sabahları bir bardak süt içer, gündüz şurada burada salamlı iki sandviç yer, bol bol kahve, arada da viski içer, ama sarhoş olmaz. Midesi dayanamıyor. Kahveler kalbini çarptırınca, birine tutuldum, kalbim öyle bir çarpıyor ki, diyor. Roma'dan gitmeli, diyor, neyi unutmak için? Özellikle tutkun olduğum bir kız yok. Öyleyse kalabilirim, yoksa gideyim mi? Ne yapacağımı gerçekten de şaşırdım.

Şefle ben, birbirine koşut raylar üstünde iki tren gibiyiz. Şu ara büyük bir özlem duyduğum bir kız var, onca hoşlandığım Bayan Bilinmeyen nerede acaba? Hoşlanmak için bulmak gerek. Oysa tanımıyorum onu, adını bile bilmiyorum.

Belki de şimdi sokaktan geçen yeşiller giymiş, kahverengi ayakkabılı, kakma kemerli, yeşim kolyeli kız. Belki de sokaktan geçmeyen, yeşiller giymemiş, kakmalı kemeri, yeşim kolyesi olmayan uzaklardaki bir kız. İtalyan mı, yabancı mı? Bekâr mı, evli mi?

Hoşlandığımız kız ya da kadın nerede, adı ne?

En azından var mı, yoksa biz mi düşlüyoruz? Belki de daha doğmamıştır bile. Bu sevda öyküsü bir yön almak zorunda, almazsa nereye gidebiliriz?

Belki de yalnızca bir sıcaklık, bir mevsim ateşi, nereye varacağı bilinmeyen garip bir duygu. Ama yanımdan geçecek olursan, diyorum, seni bir duvara dayayıp koşa koşa dalacağım Bahçene. Bakalım ne diyeceksin.

Gürültüye dayanılmıyor. Yokuşu çıkan motosikletler, köşe başında otomobillerin freni, gece sabaha kadar horlayan alt kattaki avukat, Quirinale'de nöbet değişimi, kiliselerin saat başı çalan çanları.

Elimin altında bir Bahçe olmayınca, genellikle öyle durup dinlenirim. Ama bu kez, çölde deve koşturan, karşısına çıkanların ödlerini patlatıp kellelerini kurtarmak için kaçıp gizlenmek zorunda bırakan azgın Araplar gibi, yerimde duramıyorum. Eskiden Arap atlıların üstü pire dolu olurmuş, bir dakika bile yerlerinde duramazlarmış. Yine bir benzetme yapmak gerekirse, ben de onlar gibiyim.

Şef yeniden küçük merdivenden çıkıp telsizin başına geçti, aramaya koyuldu. Elisabella karşılık vermiyordu. Pis karı, diyordu, göreceksin Bayan Bilinmeyen yanıt verecek. Platon gibi, uzaktan telsizle nesneleri ve konumları teker teker adları, soyadlarıyla anmakla yetineceğim. Ama bu bile olmuyor. Telsiz susuyordu, sessiz bir sahne. Aramayı saatlerce sürdürüyordu, gözleri kendiliğinden kapandığında ise, ertesi sabaha dek uyuyordu küçük oda-

da.

Basınç altında bir kazan gibi patlamaya hazırdım, ya da birinci bölümdeki benzetmeye dönecek olursak, ateşe hazır bir top gibiydim.

Şef bütün gün sigara içiyordu, sigara içmeyi anımsamak için de çalarsaati kuruyordu. Elisabella'nın ne işi var, kim andı adını?

10

Beni, ne yapmak için bir dökme kaloriferin iki dilimi arasına soktu? Başlangıçta soruyordum bunu kendi kendime. Sonra, tanıdığım, sokakta ya da başka yerlerde gördüğüm kızları birer birer gözlerimde canlandırıp tümünü tek bir düşünsel kıza dönüştürünce, doğal bulmaya başladım. Bayan Düşünsel, sanki karşıda, büyülenmiş gibi duvara dayalı ayakta duruyordu. Mızrak gibi köklüyorum şimdi seni.

Şu işe bak, diyordum kendi kendime, alt tarafı kalorifer radyatörü, ama neredeyse kendimden alıyor beni. İni ısıtan radyatör, oysa ben, karşısına geçmiş Bayan Düşünseli düşlüyordum, tıpkı Dante'nin Beatrice'yi düşlemesi gibi.

Herkes, canı nasıl isterse öyle çıkar yola. Bazan bir ayakkabı, bir çorap, işlemeli bir mendil, beyaz ya da renkli bir giysi, bir tutam saç, bir gecelik, bir sutyen, bir düğme. Bir radyatör de. Sevda treninin kalkışı, nereden istersen oradan olur. Sevda diyen de kim? Kim kullandı bu sözcüğü bir radyatör için?

Bildiğimiz, dökme bir radyatördü, salonda duruyordu. İnsan derisi rengine boyatmıştı, tozlanmasın diye gün boyunca üstüne ipekli bir örtü örtüyordu. Kimi kez yanıbaşına oturuyor, uzaktaki sevgilisinin resmine bakar gibi saatlerce bakıyordu ona. Oysa yanıbaşındaydı, dokunabilirdi, Elisabella

rahatsız etme şimdi beni.

Brezilya kertenkelesi derisinden, sarı bronz ökçeli, çok pahalı bir çift ayakkabı ile doğu malı ipekli bir mendil aldı. Ayakkabıları radyatörün dibine, döşemeye yerleştirdi, burunları biraz açık, öne dönük olarak. İçinde sanki kadının, sevdiği kadının boynu varmış gibi, doğu malı ipek mendili yukarıdan inen boruya bağladı hafifçe. Bir de bluz satın alıp radyatörün çevresine tutturdu. Canlı bir kadın değildi, ama oldukça benzemişti.

Gecenin bir saatinde karşısına geçip soyuyordu onu. Bol bol öpüyor, öpüyordu. Aferin sana, hep evde oturuyorsun, ne iyi sevgilisin, diyordu Şef onu okşarken, bunun için hoşlanıyorum senden. Başlık GÜNÜN BİRİNDE EVLENECEĞİZ olacak.

Bu kadar da atma dostum, diyordum, papazın karşısına dökme bir radyatörle çıkacak değilsin ya?

Kazan yakılınca, su insan vücudundaki kan gibi dolaşmaya başlıyor. Bodrumda bir pompa var, insan vücudunun içindeki kalp gibi. Su gidip geliyor, atardamarlarla toplardamarlardaki gibi. Mazot ısıya dönüşüyor, besinlerin insan düzeneğinde kaloriye dönüşmesi gibi. Ama benzetme mazot yerine fuel oil ile yapılmalı, çünkü kazanların hepsi değiştirildi artık.

Yazın ardından ünlü fırtınalarıyla Roma güzü, sonra da kış soğuğu, bazı yıllar kışın Roma Milano'dan bile soğuk olur. Şef pencereye dayanmış, dağlardan inen seller gibi sokakta akan yağmur suyuna bakıyordu. Saatlerce durup bakıyordu, sonra

ışığı yakıp radyatörün, sevgilisinin yanına dönüyordu. Sarılıyor, öpüyordu onu ulaşabildiği her yerinden. Sana seslenebileceğim bir adının olmayışı kötü, bir ad vermem gerek sana, Elisabella mı Isabetta mı? Bir sigara yakıyor, oradaki bir küllüğe bırakıyordu yavaşça, yanıp bitinceye dek ellemiyordu. Belki de Elisabetta.

Yazık, diyordu, seninle dışarı çıkıp dolaşamıyoruz, olsun, ikimiz de evrensel ben'in içinde bir aradayız.

Telsiz yayınlarına boşvermişti. Siktiret diyordu, telsizde bir kitap dolusu laf edip yeteri kadar vakit yitirdim.

Kış gelince kazanı yaktılar. Radyatör ısındı, bereket ateş gibi değildi, tersine neredeyse soğuktu. Ev sahibinin cimriliği, diyordu Şef, paraya kıyamıyor.

Bir gün kapıcı kadın geldi, bodrumda işçiler var, kazanı onarıyorlar, bir hafta sürecek, dedi. Bu işleri yapmak için hep kışı beklerler. Eskimiş, pas tutmuştu, neredeyse patlayacaktı, kapıcı kadına göre.

Buz gibi bir hafta, Şef söyleniyordu, inim buz gibi. Radyatörler de. Birazcık insan sıcaklığı. İnsan sıcaklığı mı, diyordu ev sahibi, dünyada inanmam. İster inan, ister inanma, kazan işini çıkartıp bir sevdanın içine ettiniz. Stop.

Sövüyordu, ev sahibine sövmekten başka bir şey yapmıyordu.

11

En sonunda Elisabella, yakında trenle Orvieto'dan Roma'ya geliyorum diye yanıt verdi. Ne yazık ki, evin damında Anten gibi durmaktan üşütmüştüm, nezleyle grip arasıydım. Vücut dermansızdı, dizler titriyordu, boğaz öksürüyor, neredeyse konuşmuyor, sanki akciğerlerden dışarıya ruhu tükürüyordu.

Doktor, önemsiz bir soğukalgınlığı, bu kadarcık şey için korkmaya gerek yok, diyordu. Kalp atışlarını dinlemeye kalktı. Tuhaf şey, dedi, bu taraftan hiçbir şey duyulmuyor, öbür taraftan da. Bakın doktor, diyordu Şef, benim'de herkes gibi kalbim var elbette. Ama duyulmuyor, diyordu doktor, oysa kulağım duyarlıdır da. Yine arayın doktor, bir yerdedir mutlaka, kaç kez çarptığını duydum. Kalbi bulamıyorum, gidiyorum ben, kaçmak istiyordu. Bir şey olmamış gibi davranalım, diyordu Şef, boş verelim.

Boğazımı yakan, dizlerimi titreten, ruhumu öksürten ne, bu yüksek ateş ne, kesinlikle bilmek istiyorum, diyordu Şef, önemsiz bir soğukalgınlığı olamaz. Çok daha önemli bir hastalık olmasın diyorum, hani hastaneye yatıran, kimi kez de öldüren hastalıklardan.

Doktor, doğrusunu isterseniz ben de pek anlamadım, diyordu, belki de çok ağır bir soğukalgınlığıdır, istenirse soğukalgınlığından bile ölünebilir,

bir sürü nedenden ölünebilir kolayca. Ne yapmam gerek öyleyse, lütfen söyleyin, genel durumum nasıl, kötü değil mi? Soğukalgınlığı olsa, boğaz kusmazdı, diyordu Şef. Boğazla ilgisi yok, mideden diyordu doktor, kimbilir ne yediniz, belki bozuk et yemişsinizdir, yiyip zehirlenmişsinizdir biraz. Bakın ben et yemem, otçulum kimi hayvanlar gibi, bense, diyordu Şef, ne yazık ki hepçilim, insan gibi.

Bekleyelim, bakalım ne olacak, diyordu doktor. Peki ölecek olursam? Öldürücü bir soğukalgınlığı olduğu sonucuna varırız. Eksik olmayın doktor, hiç de ölmek istemiyor canım.

Başlık İNŞALLAH İYİLEŞİRSİN, diyordu doktor, bu arada bekleyelim, bakalım ne olacak.

Vücut hastalanınca ben dinlenmeye koyulur, hastalığın geçmesini beklerim. Bütün gün boynumu büküp duruyordum orada, bakalım iyileşecek miyim diyordum, iyileşmezsem o kız Orvieto'dan gelince zor duruma düşerim.

Şef telefon bekliyordu, komodinin üstündeki telefona bakıyordu, şimdi çalmaya başlayacak, bir, iki, üç, diyordu ve ona kadar sayıyordu, sonra baştan başlıyordu. Saydıkça, bir yandan da ateşi yükseliyordu, gece sayıklıyordu. Bir yabanıl at sürüsü ovada dörtnala gidiyordu. Film müziği, kayın ormanında güneşte dans eden çıplak kadınların valsi yoktu. Yerine, uzun kişnemelerle, kafasının üstünden, asma köprülerden geçer gibi geçen demir nallar vardı yine.

Bütün gece atlar geçti, kişnemeleri, yaz kış

pencere açık yatan alt kattaki avukatın horlamasına karıştı. Belki de başarılı bir avukattı, mahkemelerde konuşup hukuk ya da ceza davaları kazanıyordu, ama buharlı tren döneminin her istasyona uğrayan trenleri gibi horluyordu.

Şimdi gazeteden öğrendim ne olduğunu, Mao gribi de denen Çin gribi, hasta bir yolcuyla birlikte, Çin'den vapur ya da uçakla zaman zaman Avrupa'ya geliyor. Belki de damda Anten gibi dururken, amatör telsizcilerin dalga uzunluklarından kaptım mikrobu.

Gazete, üç yüz bin Romalı hastalanıp yatağa düştü diyordu, kimbilir doğru mu, gazeteler her gün birşeyler yazmak zorunda kalıyorlar. Yalancılar, ama arada doğru söyledikleri de oluyor.

Bunca şeye bir arada aklım ermiyor, diyordu doktor, baş, dizler, mide, boğaz. Olmadı doktor, aklınızın ermeyişi, hiç de hoşuma gitmedi, mesleğiniz bu iş. Dün gece ateşim neredeyse kırka çıktı. Ateş hastalık sayılmaz, doğal bir olgudur diyordu doktor, yazın güneşten ısınan hava gibi, ateş de yükselir. Sayıklıyordum doktor, sayıklama doğal bir olgu değil. Ama ateş çıkarsa sayıklama da doğal olur. Sonucu ortadan kaldırırsak, neden de yok olur, diyordu. Benim hastaları sağaltma yöntemim böyle.

Ben daha çok, hastalığı uzaktan duyumsayan bir ayak parmağı gibi bağımsızım, ama hasta ölünce parmak da ölür, benimle insan ayağının parmağı arasındaki benzetmeyi sürdürecek olursak, ben de tıpkı onun bulunduğu koşullar içindeyim.

Ertesi gün ateş hemen hemen düştü. Yataktan kalkıp divana oturdu, sonra yine kalktı banyoya gidip midenin yemediği ne varsa kustu. Barsaklar başkaldırmıştı.

Telefon çalmaya başladı. Ben Elisabella, dedi kız, yakındayım, Venedik Alanında Castellino Kahvesinde, bir dondurmanın karşısında masada oturuyorum, tamam. Sanki telsizde konuşur gibi konuşuyordu. Şef de, ne güzel diyordu, madem Roma'dasın, niye gelip beni görmüyorsun, ben dışarı çıkamıyorum, evde kalmam gerekiyor, hasta gibiyim. Öyleyse görmek istemiyorum seni. Olmaz, biraz soğukalgınlığım var, Orvieto'ya seni görmeye geldiğimde üşütmüşüm. Gördün mü peki beni?

Ne biçim soru soruyorsun, Elisabella? Gel, iyileştim ben, ama bu havada dışarı çıkmam zor, Roma sokaklarında esen rüzgâr çatıların oluklarını savuruyor, pencerelerin güneşliklerini çarpıyor.

Kız da, ya sen gelirsin, diyordu, ya da giderim.

12

Yol dönüyordu, aslında dönen yol değildi, başı döndüğü için yol dönüyormuş gibi geliyordu ona. Sasso Spaccato'daki Isabetta'dan sonra şimdi ilk kez seni görünce Elisabella, diyordu Şef, hemen hiç kuşkum kalmadı, aynı kişisiniz. Kız ise, n'olursun, diyordu, yine başlama aynı öyküye.

Açık esmerdi, neredeyse sarışındı, gözleri katran grisi kestane, derisi yanık, yumurta biçimi toparlak yüzü uzunca, kaşları boyalıydı, kaşlarının doğal halini bilemeyeceğim. Vücudu fena sayılmazdı, biçimliydi, uzunca, düzgün, tığ gibi bacakları dolgundu, yedinci bölümde, Canale dolaylarında Sasso Spaccato'da Isabetta adıyla onunla karşılaştığımda yapmayı unuttuğum ayrıntılı tanımlamayı yapmış oldum böylece. Öyle olsun, diyordu Şef, yine başlamayalım, sen ikiz kızkardeş olduğunuzu söylediğine göre, ben de aşağı yukarı inanıyorum sana. Başka şeylerden söz edelim şimdi, binanın yüzünü görüyor musun? Gir içeri, Ferdinando Fuga'nın, Santa Maria Maggiore'nin mimarı. Ferdinando Fuga'yı mimar olarak beğenirim, diyordu Elisabella, beğenmesem içeri girer miydim bilemiyorum.

Üç kat merdiven çıkıldı. Merdivenler de aynı mimarın, madem açıklama yapıyorum. Anahtar sokulup kapı açıldı, dikkat et, düşme, üç basamak var.

Ateşin varsa, diyordu Elisabella, istersen bir gün bekleyelim, yarına kadar. Bu iyi bir şey, diyordu içinden Şef, bir gün beklemek fikri. Kadınlar, bir gün önce ateşi neredeyse kırka çıkmış erkeğin yıkımı olurlar çoğu kez.

Ama yarını bekleyecek yerde, telsizde uzaktan soyunduğu gibi, hemen soyunmaya başlıyor. Ne oluyor? Giysiler teker teker havada uçuşuyor. Elisabella yatağa uzanıyor, hazır.

Ben yaklaşıp Kapıya sürtünüyorum, üstü başı dökülen, bitkin bir dilenci gibi. Açmak için biraz itmek yeterli olacak. Bir an duruyorum, başım dönüyor, Kapı kendiliğinden aralanıyor, konuğu içeri girmeye çağırıyor sanki. Oysa, nedendir bilemiyorum bu Bahçe çekmiyor beni. Kimbilir nereden geliyor bu ekşi koku, uzaktan, sokaktan mı, gaz kaçağı mı, yoksa tren istasyonunun deposundaki mallardan mı? Ama istasyon uzak. Öyleyse buradan geliyor, Bahçeden.

Kafanı takma diyor kız, sakin ol, telâşa kapılma, telâş durumu zorlaştırır. Çok iyisin. Ben orada durup, kıpırdamıyorum. Okur bir başka seferi bekleyebilir, ama kız sabırsızlanmaya, hafiften yakınmaya başlıyor, gir artık Bahçeme, diyor. Heyy! Böyledir işte kızlar.

Benden hoşlanmıyorsan, soymasaydın keşke beni. Olur mu, çok hoşlanıyorum senden, diyordu Şef, ama Çin gribi yıktı beni, uçamayan bir uçak gibiyim. Buradayım, yatakta uzanmış yatıyorum, girmezsen kötü olacağım. Anlıyorum, Şef çok aşağılanmıştı, ama dün ateşinin neredeyse kırka çıktığını söyleyelim. Ne demeye soydun öyleyse beni ya-

takta, şöminenin karşısında oturur gazete okurduk, çene çalardık. Çok özür dilerim, kimi kez iş olsun diye deneniyor böyle, sonuç başarılı da olabiliyor başarısız da. Oysa o soymamıştı ki, kendiliğinden soyunmuştu kız.

Öyleyse, hiç olmazsa birşeyler anlatsana. Kardinallerle papalarla ilgili fıkralar anlat örneğin, din adamlarıyla ilgili eski fıkralara bayılırım. Böyle fıkralar bilmiyorum ki, diyordu Şef, kardinallerle, papalarla ya da yatağa uzanmış çıplak bir kızla, ya da ayakta duran ya da oturan giyinik bir kızla ilgili fıkra bilmiyorum. İstersen gidip kiliseleri gezelim, ama kız Roma kiliseleri yerine, niye Navona Alanına gidip dondurma yemiyoruz, diyordu.

Roma'yı gezmek istemiyor musun? Kilise sevmiyorsan Borghese Galerisini, Vatikan Müzelerini? Bir sürü Meryem var, açık hava resimlerini de görmek istemiyorum, diyordu Elisabella, resim yeni hiçbir şey demiyor bana, hepsini daha önce gerçekte görmüş olduğum izlenimine kapılıyorum. Gerçek Meryem mi, inanmam, diyordu Şef. Genellikle resmin kendisi sıkıyor beni. Nasıl? Caravaggio söz gelimi, Tiziano? Sonra Raffaello? Hele ona hiç dayanamıyorum, takvim ressamı.

Roma'da Michelangelo Buonarroti'nin Sistina Kapellası da var, Kıyamet Günü Yargılamasına katılan peygamberlerin yüzlerine, kaslarına bak. Elisabella sıkılıyordu. Caravaggio'ya bak, Bakhüs'ün sepetindeki meyveler ne güzel çizilmiş, renkler ne canlı, ne güzel. Evet renkler güzel de canlı da, diyordu kız, ama renkten söz etmeden önce kara güneş gözlüklerini çıkartıver. Şaka maka derken, kav-

ga ediyorlardı.

Pincio'ya gidip kente bakalım, yukarıdan bakınca Roma, kiliselerin gökyüzüne yükselen yuvarlak kubbeleriyle çok güzeldir, Navona Alanındaki dondurmadan daha iyidir. Çan kuleleri de var sanırım, diyordu kız. Ben köpürüyordum, çan kulelerinin adlarının anılmasına bile dayanamıyordum. Ama, diyordu Elisabella, Roma'nın görünüşüyle Navona Alanındaki dondurma nasıl karşılaştırılabilir? Ben istediğim her şeyi karşılaştırırım. Her şey, diyordu Şef, istenirse başka her şeyle teke tek karşılaştırılabilir. Karşılaştırma yapmanın ne zararı var, üçüncü bölümde sen de telsizde Milo Venüs'ü ile Samotrake Nike'sini, o iki orospuyu karşılaştırıyordun, unuttun mu?

Ama n'olursun karşılaştırmalarında benim kişiliğimi bir yana bırak, diyordu Elisabella. Şef konuşmadan kıza bakıyordu, kız da işte bir şeyle karşılaştırıyorsun beni, diyordu. Şu anda ne tür bir şeyle karşılaştırıyorsun beni? Bana bak, hiçbir şeyle hiçbir biçimde karşılaştırılmak istemiyorum. Sıkma canını, diyordu Şef, karşılaştırmanın insana zararı dokunduğu duyulmamıştır. Ama ben karşılaştırma sonucunda düşüp ölüveren birini biliyorum. Abartıyorsun.

Telsizle Roma'dan Orvieto'ya konuşur gibi konuşmayı niye denemiyoruz, diyordu Elisabella. Belki de bir uçak gibi havalanmana yardımcı olur. Şef de, gördün mü, diyordu, sen de karşılaştırma yapıyorsun. Evet, ama uçaktan sen söz ettin, uçamıyorum derken.

Konuşalım istersen, vücudun bütün bölümlerinden konuşalım. Kız ayağa kalkıyor, taranmamış kıl tutamlarıyla çırılçıplak evin içinde dolaşıyordu, sonra halının üstüne uzanıyor ve akla gelebilecek her türlü konumu alıyordu. Sonunda ağlıyordu. Ve Şef, inan bana, diyordu senin sandığın gibi değilim, iyi iken oynaşmaktan başka bir şey yapmam, istersen bir sürü yerli yabancı kıza sorabilirsin, inanmıyor musun?

Yeniden Bahçenin kapısına yaklaşıyordum, girmek isteği gelmiyordu içimden. Artık grip geçti, ateş düştü, iyileştim. Birkaç gün daha kal Roma'da, diyordu Şef, bakalım nasıl olacak, şimdi tepeden tırnağa sapasağlamım. Elisabella bir sigara yakıp içiyordu. Başlık, BEN EVE GİDİYORUM olacak. Gitme, biraz daha bekle. Beklemek istemiyor artık canım. Göreceksin, bir güne kalmaz atlarım sana.

Oklava gibi dik mi? Peki, ama oklava dik mi? Öyleyse başka bir şey gibi dik diyelim. Hangi şey? Elektrik direği mi? Kayın gövdesi mi? Demir boru mu? Küba purosu mu? Bisiklet pompası mı? Şarap şişesinin boynu mu? Kilise şamdanı mı? Yıldırımsavar çubuğu mu? Dikilitaş mı? Dikilitaş da nereden çıktı? Kim andı adını? Niye dikilitaşlardan söz edip boşa zaman harcıyoruz? Ölümsüz mü dikilitaşlar? Kim demiş? Yağmurla rüzgâr sürekli aşındırıyor hepsini. Ne çıkar bundan? Yoksa sen mi ölümsüzsün? Bir dikilitaştan daha az yaşıyorsun. Bu konuyu kapatsak daha iyi olmaz mı? İyi, ama karşılaştırma ölçütünü nasıl bulacağız? Hangi yöne dönelim? Ana yönler dört tane, ama yönler sonsuz. Seçim yapmak zor mu? Öyleyse baştan mı başlayalım? Oklava gibi dik mi? Ama oklava dik mi?

13

Telsizdeki sesten, kızların kadınların nasıl olduklarını anlaşılır, göğüsleri, bacakları, kalçaları, geri kalan her yerleri. Zayıflar, şişmanlar, uzun boylular, yalancı zayıflar, yalancı şişmanlar. Deneyimli amatör telsizci hiç aldanmaz. Şef telsizle konuşurken kızları televizyonda gibi görür. Elisabella'nın sesinin karşılığı hem Isabetta hem de Elisabella, bu nedenle biz ikiz kızkardeşiz dediklerinde inanmıyor onlara, aslında tek bir kızkardeşsiniz.

Çınlayan bir sesin, bereketli göğüs demek olduğunu bilir Şef, ama kimi kez küçük de olabilir göğüs. Boğuk sesin karşılığı kapı gibi dümdüz, kaygan bir göğüstür, ama kimi kez kavun gibi yuvarlak ya da top gibi şiş de olabilir. Şakrak bir sesin karşılığı her şeyde berekettir, ama kimi kez tersine çelimsizlik de söz konusu olabilir. Yumuşak, ağdalı bir sesin sahibi, kurala uymayanlar bir yana bırakılırsa, önü de arkası da ölçülü ufak tefek bir esmerdir. Kuru ve keskin bir sesin sahibi solgun, belki de hastalıklı bir kızdır, sağlıklı olması önem taşımaz, nasıl olsa hastalanacaktır.

Bir de küçük farkları dikkate almak gerekir, ağdalı sesin bin türlüsü olur, şakrak ya da boğuk bir sesin de, şakrak ya da boğuk sesli kızlar kadınlar kadar çok çeşidi vardır. Bu durumda insana içgüdüsü yardımcı olur, tabii içgüdüsü varsa.

Telsizde araya araya Milanolu bir kadın bul-

duk, sık sık Roma'ya geliyorum, her hafta, tamam. Görüşelim öyleyse, çok geçmedi sözleşildi.

Trenle geldi, istasyonda buluştular, hadi gidelim.

Şef arabayla kapının önünde durdu, kadın nereye geldik diye sordu. Evimin önündeyiz, bir dakikalığına çıkalım istersen, kadın bir dakikalığına, yani bütün gece ertesi sabaha kadar çıktı.

Karalar giymişti, birkaç aylık duldu. Kocası, yarışa katıldığı otomobilin bir tekerleğinin lastiğinin patlaması sonucunda, Monza pistinde parçalanarak ölmüştü. Patlamıştı. Tekerlek lastikleri de patlar kimi kez. Milano'da yaslı dulluk, Roma'da, sözcüğü bağışlayın, orospuluk yapıyordu. Kocası Monza pistinde parçalanarak öldüğü için, karalara bürünerek geliyordu trenle, arada ağlıyordu.

Kara Dulun boğuk bir sesi vardı ve göğsü de gerçekten bir kapı gibi dümdüz, kaygandı. Kemik yapısı sağlam, derisi kuru, dudakları etli, dişleri kılıç gibi keskin, aman dikkat. Dudaklarını, dilini istediğin gibi kullan; ama dişlerini kullanma sakın. Ağzında hâlâ çikolata tadı vardı, bir dilim çikolata yemişti. Tepeden tırnağa portresi çizilmiş oldu böylece, çikolata kokusu bile atlanmadı.

Divana oturup soyundu. Karadan çok hoşlanıyorum, hemen harekete geçiriyor beni insan derisi üstünde kara. Heyy! Çoraplar da karaydı, toptan yas nedeniyle. Kadınlar bu işleri eski Mısır döneminden bu yana biliyorlar, kara granitten kraliçe yontularına, Vatikan müzelerindeki kara katranla karartılmış mumyalara gidip bakın inanmazsanız.

Papaya saygım olmasa, bekçilerden korkmasam oynaşmak isteğine kapılacağım. Bir canavar, Vatikan müzelerindeki bir mumyanın ırzına geçti, neyse sonra konuşuruz.

Kara Dulun ine girmiş olmasına sevinmiştim. Şimdi diyordum, kendi kendime, Bahçenin altını üstüne getireceğim, tank geçmiş buğday tarlasına çevireceğim. Bir maden gibi kazımak istiyorum seni, Yarığından girip boğazına varmak istiyorum. Milano'ya döndüğünde unutmayasın istiyorum.

Herkesin kendine göre bir seçimi oluyor. Kimi kez divanda, kışın yağmur yağarken ateşin yanında yatakta, yaz geceleri halının üstünde. Sert tabanda çok hoşuma gidiyor. Gizli Mağaranın bulunduğu Bahçenin dibini zorluyorum, hiç kimsenin girmemiş olduğu bir yere girdiğimi sanıyorum. Bu noktada kızlar ya da kadınlar zevkten bağırmaya başlıyorlar.

Apartmanda oturanlar kaç kez şikâyet ettiler. Lokomotif gibi horlayan avukat bile, bu gürültüde uyuyamıyorum, diyor, sabah erkenden kalkıp mahkemeye gideceğim. Kimse avukata, kendisinin de horlamaya son vermesi gerektiğini, ya da buharlı trenler döneminde gibi, trenin raylar üzerindeki homurtusunun duyulmaması için, hiç olmazsa pencereyi kapatmasını söylemek yürekliliğini gösteremiyor. Bereket bugün trenlerin hepsi elektrikli artık.

Irzına geçilmesinden hoşlanan kadınlar vardır, bunlar bir hamal, bir işçi, bir demirci ustası arayıp

bulurlar. Sen ise nazlanmak istiyorsun, istediğin bu olsun. Oyunun bu kuralını da biliyorum. Ama sonra içeri sokacaksın beni, yoksa başlamaya bile değmez.

Garip şey, ben yaklaşır yaklaşmaz, Kara Dul korkuya kapılmış gibi oluyordu, boğazını parçalayarak bağırmaya başlıyordu, sanki boğazlanıyormuş gibi.

Kapı komşusu eczacı, şimdi itfaiyecileri çağırırım diyor, ama hiç çağırmıyordu. Başkentin orta yerinde, çalışan insanların dinlenmesi gereken saatte böyle bağırılmaz.

İtfaiyeciler geldiler. Eczacı söyleye söyleye sonunda itfaiyecileri çağırmıştı, gece gürültü edildiği için, ceza yasası gece gürültü edilemez diyor. Şef karşı çıkıyordu, siz gidip yangınları söndürün, kendi işinize bakın, rahat bırakın bizi. Kentte oturanları gürültüden korumanın da bizim mesleğimize girdiğini biliyor musunuz, diyorlardı onlar. Şef itfaiyecinin görevi gürültü değil yangındır, diyordu. İtfaiyecilerin başı susuyordu, ne diyeceğini bilemiyordu. Milano'dan Roma'ya gelen konuklara böyle davranılmaz, diyordu Şef.

Başıma böyle bir şey gelmemeliydi, diyordu Kara Dul, ne ayıp şey, Roma'da, ülkenin başkentinde. Milano'da isteyen bağırır, kimse bir şey demez. Gece herkes yatakta bağırır, sesler sokaktan duyulur, diyordu itfaiyecilerin başı, ama Roma'da Papa vardı, Papa demek her şey demekti.

İnsan çimenlerin, kokulu çiçeklerin arasında

dolaştığını sanırken, çakılların, çalıların, dikenlerin üstünde yürüyebilir. Kanıyordum. Böyle bir Bahçeye hiç girmemiştim, sanki bombardıman edilmiş bir araziydi, Birinci Dünya Savaşı ertesindeki Carso,[1] deprem geçirmiş Türkiye ya da Şili gibiydi. Peki, ama Kara Dul niçin ine çıkmıştı, niye Kapısını aralamıştı? Niçin içeri aldın beni? Yatağa uzanmış, dişlerini kenetlemiş, titriyordu.

Çakılların üstündeki çalılar arasında zorlukla ilerleyebiliyordum. Şikâyetçi olan ben değildim, oydu. Genellikle zevkten dört köşe olurlar, o acıdan kıvranıyordu. Bu durumda en iyisi geri dönmekti, oysa ben ileriye gidiyordum, kimbilir nereye ulaşmak istiyordum. Ne sanıyorsun kendini, Büyük Sahra'yı keşfe mi çıktın? Keşke. Orası, bir ovaya ulaşan büyük bir kum örtüsü. Burada çakıllar, çalılar, zehirli dikenler. Böyle yerlerden çıkıp giderim, ama kalıyordum.

Kara Dul terliyordu. Yeter bu kadar, suç bende, yapım böyle. Olsun, madem girdim, bırak da oynayayım, göreceksin sonunda yavaş yavaş sen de zevk alacaksın. Ama o, canım acıyor hep, diyordu. Daha iyi dinle kendini, çünkü kimi kez zevk ağır ağır gelir, başlangıçta acıya benzer. Sabredip beklemek gerekir. Yıllardır bekleyip duruyorum, diyordu o.

Gözleri faltaşı gibi açılmış, gözbebekleri irileşmiş, dudakları kaymıştı. Kızlar, kadınlar genellikle, sanki düş görmek ister gibi gözlerini yumarlar, belki de yemyeşil bir çayır, bir deniz, batan bir gü-

1. Yugoslavya'nın kuzeybatı bölgesi. (Çev.)

neş, ya da gümüş rengi bir ay görürler. Oysa o, bir Afrika ormanında geceyarısı birden karşısına çıkıveren yabanıl bir hayvana bakar gibi, faltaşı gibi açılmış gözleriyle tavana bakıyordu.

Peki, ama ne işim var benim burada? Her tarafım kanıyordu. Böyle bir kadından uzak durulur, zaten o da, git artık canımı acıtıyorsun, diyordu, istersen yarın bir daha deneriz, sonra da yeniden olanca sesiyle bağırıyordu. Daha önce sözünü ettiğim itfaiyeciler, işte tam bu sırada geldiler.

Kara Dul düşünce olarak hoşuma gidiyordu, ama Bahçe, çalılık çıkınca düşüncenin önemi kalmamıştı. Biraz daha üstüne gidersek bakalım ne olacak, itfaiyecilerden sonra bir daha deneyelim.

İne geldi yine, yine soyundu, yatağa yatıp uzandı, girebilirsin. Yaklaştım, geriye yastığa doğru sıçrayıp karyolanın başına dayandı. Quirinale Sarayının önündeki bir nöbetçi gibi dışarıda dikilip kaldım. Topuğuyla bir tekme attı. Başlık İMDAT YETİŞİN olacak.

Bir daha çıkma karşıma, inime yaklaşayım deme, Milanolu uğursuz dul. Roma'ya ne yapmaya geldin? Orospuluk yapıyorsun, ama hoşlanmıyorsun, öyleyse sinemaya git, dondurma ye, ne demeye soyunuyorsun? Madem hoşlanmıyorsun, ne diye herkesin yatağına giriyorsun? Şef söyleniyordu, polise şikâyet edeceğim diyordu, Roma'da da, Milano'da da hapse attıracağım.

Başıma bir şey gelecek olursa, ne yazık ki kimse onaramaz beni. Böbrek nakli, göz, kalp nakli yapılabiliyor, ama beni kimse değiştiremez. Kimi kız-

larla, evli ya da dul kadınlarla çok dikkatli olmak gerekiyor. Sonra usturayla dolaşan kadınlar da var. Sardenya'da adamın birinin Organını usturayla kesip kopartmışlar, kan kaybından hastanede ölmüş. Bir de sıkışıp kaldığın, fare ya da kurt kapanı gibi Bahçeler olur.

Her tarafım şişti, alev alev yandım iki hafta süreyle. Şef Agrigento tuzu, sargı ve pomatla iyileştirmeye çalıştı beni. Bir ay boyunca hastanede yatar gibi inde kaldım, ama özen gösterile gösterile doğal halime dönmeye başladım. Bu denemeden sonra kuru bir Bahçeye girmemeyi öğrendim.

14

Popolo Alanına gelin, dünyanın en büyük balinası Goliath'ı görün diyen ilanlarla donandı kent. Balina Kuzey Denizinde Norveçli bir balina gemisi tarafından yakalanmıştı, yalnızca karaciğerinin ağırlığı dört yüz kiloydu, yani dört kentaldi. Mumyalanmış olarak gezegenin dört bir yanını dolaşıyordu. Başlık BALİNAYI GÖRMEYE GELİN olacak.

Çadıra adam başına iki yüz liret verilerek giriliyor, elinize üstünde dünyanın en büyük memelisi, okyanuslar canavarı Goliath yazılı bir de bayrak tutuşturuyorlar. Ama yakaladıkları Kuzey Denizi okyanus değil, diyordu Elisabella. Sonra dünyanın en büyük memelisi nasıl dersiniz, ötekileri ölçmediniz ki. Bu seferlik bağışlandınız, ama derdinizi mi anlatamıyorsunuz, yoksa kötü niyetli misiniz?

Dünyanın en büyük memelisi, bu doğru. Kızmayın, ama insan da bir memeli. Kocaman perdenin üstüne Eskimoe yazmışlar, balinayı yakalayan teknenin adı. Ne yazık ki kötü ilaçlamışlar. Dediğiniz gibi, memeli olabilir, diyordu Elisabella, ama kokmuş balık gibi kokuyor. Sığır ölüsü ya da köpek leşi başka türlü kokar, tabii burnunuz varsa.

Rosati'de[1] kimse oturmuyor artık. Alandan burunlarını tıkayıp koşarak geçen insanlar var, diyordu Elisabella. Roma'da turizmin içine edeceksiniz

1. Popolo Alanındaki ünlü kahve. (Çev.)

bu balinayla. Sayın Belediye Başkanı, ne diyorsunuz bu işe? Niye susuyor, sesinizi çıkartmıyorsunuz? Şu ara Roma Belediye Başkanının zimmet suçundan Regina Coeli Hapisanesinde yattığını söyleyenler var.

Şef Elisabella'ya bu fırsatı kaçırmayalım diyordu, gidip dünyanın en büyük balinası, okyanuslar canavarı Goliath'ı görelim.

İnsanlar çadırın etrafında dolaşıyorlar, içeri girmek istemiyorlardı. Çok pis kokuyor, diyordu Elisabella, insan soluk alamıyor. Sağlık Müdürlüğüne başvuranlar olmuştu, bu kokmuş balinayla Roma'yı kokuya boğan Norveçlilerin sınır dışı edilmesini istemişlerdi.

Korkmayın, yaklaşın yanma, bir şey yapmaz, ölü, bozulmasın diye ilaçlı. Anladım, diyordu Elisabella, ama insan burada zehirlenip ölebilir. Şef de, istersen burnunu tıka, diyordu.

İlana bakılırsa, ağırlığı altı yüz kentaldan, yani altmış tondan fazla, kim tartmış acaba? Balina tartmak için tartı mı var, diyordu Elisabella. Altmış tonu nasıl tarttınız? Yoksa olanca kuzeyli ciddiliğinize karşın, siz de mi palavracısınız Norveçliler?

Altı yüz kental yazdıklarına göre en azından altı yüz ellidir, çünkü Norveçliler Kuzey Kutbu yakınında oturan ciddi insanlardır, güneylilikle ilişkileri yoktur.

Filler çocuk oyuncağı gibi kalır balinaların karşısında. Gergedanlar da, hadi gidip görelim şunu. Bu leş kokulu balinanın çadırına girmektense Roma kiliselerini ya da Vatikan müzelerini gezmeyi

yeğlerim, diyordu Elisabella.

Bütün bu ilanları boşuna asmışlar, diyordu, beni kandıramazlar. Oysa insanlar ellerinde küçük bayraklarla akın akın gidiyorlar, bir plak Norveç marşları çalarken, arada mikrofondan bir ses de açıklamalar yapıyor. Kokuyu bastırmak için müzik çalıyorlar, diyordu Elisabella, bu kuzeyli Norveçliler çok kurnaz, Napolilerden aşağı kalır yanları yok.

Balinayı görmeye gelin. Norveç'e dönüp de Norveçli olmayı sürdürseniz daha iyi edersiniz.

Uluslararası Kızılhaççılarla anlaşmışlar, Venezia Alanındaki gezici kan merkezine bağışta bulunanlara, gidip balinayı görmeleri için bedava beş bilet veriyorlar. Ama görüyorsun, diyordu Elisabella, Kızılhaççılar uzağa kaçmışlar koku nedeniyle. Uluslararası Kızılhaççılar işlerini bilirler. Şef ise, kokunun etkisi söz konusu değil, diyordu, geçen yıl balina yokken de, Venezia Alanına yerleşmişlerdi Roma'da. Ben de sana, bir sürü insan kan vermiş, ama balinayı gidip görmek için bilet alamamış yanıtını veriyorum. Uluslararası Kızılhaççılar isterlerse gidip balinayı görsünler, biz eve gidiyoruz.

Düşünsene, diyordu Şef, gidip balina görebilmek konusunda ömrümüzün tek olanağı bu, ömrümüz de tek, ne yazık ki. Eninde sonunda, balina birkaç gün içinde tekerlekleri üstünde bir başka Avrupa başkentinde sergilenmeye gidecek. Birkaç güne kalmadan gider, diyordu Elisabella, Roma'nın nemli sıcağı, lodosu gözle görülür biçimde çürütüyormuş, gazete yazıyor.

O kadar da kötü bir koku değil, diyordu Şef, ki-

mi insanlar kokmuş balina kokusunu soluyunca bayılıyorlar, ama benim hoşuma gidiyor, gravyer, lor, tulum peyniri gibi, ya da asetilen gibi kokuyor. Ölümün koku zehirlenmesinden olacak senin, ama o, hoşuna giden şeyden insana zarar gelmez diyordu, Cimri İskoçyalı da böyle der.

Sonunda Elisabella Popolo Alanındaki çadıra girip balina Goliath'ı görmeye razı oldu, şimdi keyfin yerine gelmiş olmalı. Kapkaraydı, on iki tekerlekli römorkörün tabanına uzanmıştı, ilanlarda ise, dikkat ölüm tehlikesi, dokunmak yasaktır, deniyordu. Zehir. Baştan savma mumyalama için zehir kullanmışlardı. Şimdi de, dikkat edin dokunmayın diyorlardı.

Söz gelimi, bir çocuk dokunup da elini ağzına götürecek olsa, ölecek, diyordu Elisabella. Balinayı görmeye çocuklarınızla birlikte gelin. İki yüz liretlik biletin içinde bir de küçük bayrak var herkes için. Kırmızı üzerine mavili beyazlı haç, Norveç bayrağı. Katiller. Kimbilir kaç çocuk öldü bu zehir yüzünden, kaç çocuk da ölecek. Ama ben hiç duymadım, diyordu Şef, gazeteler yazardı. Bir tane bile duymadım.

Şef çadırdan dışarı çıkmak istemiyordu, ben de istemiyordum, biraz daha duralım burada, balinaya bak ne güzel, ne güzel hayvan. Anladım diyordu Elisabella, bana göre ne güzel hayvan değil. Birazdan kokudan bayılıp yere yığılacağım. Bunun üzerine Şef, gözlerini aç, burnunu kapat, diyordu. Bakacak bir şey yok ki burada. Olmaz olur mu, diyordu Şef, karşında yeryüzünün en büyük hayvanı

duruyor, okyanuslar canavarı, altı yüz kental yani altmış ton. Biçimi de, rengi de olmayan bir dağ gibi geliyor bana, diyordu Elisabella, gözleri görünmüyor, ağzı da, kafasıyla kuyruğu birbirine karışıyor.

Kent duvarlarındaki yeni bir ilan, balina Goliath'ın Cinquecento Alanına, tren istasyonunun karşısına gittiğini söylüyor. Balinayı bir kez daha görmek istiyorum, diyordu Şef, bakarsın trene yüklerler, ömür boyunca bir daha göremeyiz. Trenle insanlar yolculuk ederler, diyordu Elisabella, trene balina bindiğini duymadım. Gerçekten de haklısın, balinanın gitmek için trene gereksinimi yok, römorkörün tekerlekleri var, büyük otoyollarda yolculuk ediyor.

Elisabella balinayı bir kez daha görmek istemiyordu, beni niçin yine balinaya götürmeye kalktığını anlayamıyorum. O çadıra girip boğulacak yerde Roma'nın bahçeleri, anıtları, çeşmeleri var, sokaklar, alanlar, görünümler var, solunacak havalarıyla. Roma'ya gelen turistlerin de tren istasyonunda kokuyu alıp yeniden trenlerine bindiklerini biliyor musun?

Roma'nın havasını motorların egzoz gazı kirletiyor, diyordu Şef, solunmaması gereken bu gaz, kaldı ki sokaklarla alanlar tıklım tıklım, adım atılamıyor.

Peki, balinaya görmeye gidelim, madem bunca istiyorsun gidelim.

Yeniden elimizde, birkaç sayfa önce Norveç bayrağından söz ederken dediğim gibi kırmızı üstü-

ne mavi, beyaz haçlı küçük bayraklarla çadıra girdik. Adam başına iki yüz lirete leş kokusu, diyordu Elisabella, kokmuş balina kokusu.

Balina Goliath'ın kokusu mıknatıs gibi beni çekip titreştiriyordu, ağırlık, oylum ve başka konulardaki farka karşın, ister istemez balinayla Elisabella arasında bir karşılaştırma yapmak zorundayım.

15

Öğreceksiniz, bütün gün kapanıp düşünen, sonunda doğanın işleyişi konusunda yeni bir şey buldum diyen bilim adamları da öğrenecekler. Titreşimlerden söz ettiklerini duydun mu hiç? Kırk yılda bir. Villa Borghese'deki[1] çamlar bile titreşimler yüzünden ölüyor, ama siz anlamıyorsunuz. Gazetelerin yazdığı gibi bilinmeyen bir kurtçuk değil, motorların titreşimleri. Yeni Appia Yolunda evler çöküyor, uçaklar düşüyor, denizlerde balıklar tükeniyor, trafik kazaları oluyor, Fransa kıyılarında, İtalya kıyılarında yangınlar çıkıyor, her yıl milyonlarca insan bilinmeyen hastalıklar yüzünden ölüyor. Hep titreşimden.

Titreşimler yüzünden dağlar alçalıp yükseliyor, hiçlikten canlı hücreler ürüyor, gezegenlerde depremler sel baskınları oluyor, mektuplar yanlış adreslere gidiyor. Trenler raydan çıkıyor, gemiler denizin dibini boyluyor, yüksek gerilim hatları çöküyor, devrimler de hep titreşimler yüzünden patlak veriyor. Hele hayvanlar dünyasında, bu arada insanda her türlü cinsel etkinliğin titreşime bağlı olduğunu da özellikle unutmamak gerekir. Söz gelimi bende de, balinada da.

Bir sürü titreşim türü var. Ateş de bir titreşim, ısı dalgaları da. Peki ışık ne? Yanılabilirim,

---

1. Roma'da bir park. (Çev.)

ama ışık da titreşim olmalı. Maddenin kendisi de titreşimden oluşur, güneş, gezegenler, öteki güneş sistemleri, yani evrenin tümü. Ateş, su, hava ve Evrensel Giz de, Hermes'in dediği gibi titreşimden başka bir şey değil.

Keşişler manastırda dua edince havayı gökyüzüne dek titreştirirler, kilise babalarıyla, manastırların keşiş ve dua dolu olduğu ortaçağ belgeleri titreşim konusunda böyle diyorlar. Bugün manastırlar neredeyse bomboş, kimisi döküntü halinde, ama havada titreşimleri kaldı.

Titreşimleri ben bulmadım, belki unutmuşsunuzdur, ama eski Mısırlılar da titreşimi biliyorlardı. Dahası, Tanrının bile titreşimden oluştuğunu öne sürenler var.

Peki telsiz ne? O da titreşim, tıpkı insan sesi, ses dalgaları, ses telleri gibi. Elisabella uzakta titreşiyordu, Şefin telsizden ulaşan sesi, titreşmesi için yeterli oluyordu. Roma ile Orvieto'nun arası yüz kilometreden fazla, ama o titreşiyordu. Ben de iliklerime kadar titreşiyordum, sanki Bahçesine girmiş gibi. Elisabella'mn, sonunda Orveito'dan kalkıp Roma'ya gelmesi bundan.

Sessizlik de titreşim dolu olabilir ve cinsel iletişim aracı olarak kullanılabilir, ama çok az başvurulur bu yola. Şef konuşmayı yeğler.

Başlık TİTREŞİMLER olacak. Titreşimler kaldırıyor beni, titreşim olmasa yerimden kıpırdamam. Bahçelerin de durumu böyle, titreşim olmasaydı kuru, çorak kalırlardı, oysa titreşimi duyumsayınca, kendi haline bırakılmış bir Bahçe bile, her

mevsimde yeşerir. Titreşim olmasaydı, insanlık çoktan göçüp gitmiş olurdu.

Hayvanlar, insanlar, bitkiler dünyasında döllenmeyi, titreşimlerin gerekli ölçüde karışımı sağlar. Baharda, yazda, döllenme mevsimi gelince yüzyıllık bitkiler bile aralarında titreşirler. Bir düzlüğün orta yerinde, ya da bir dağda tekbaşına bir servi kuruyup ölür, tıpkı çöldeki bir insanın yiyeceği içeceği olsa da ölmesi gibi.

İnsanlar sokakların kalabalığında yürürler, hiçbir şeyin farkında olmazlar, oysa dünya titreşim dolu, kentler de, hele başkent Roma. Otomobiller ve bütün öteki taşıtlar. Elektrik, televizyon, İtalya Radyosu, Vatikan Radyosu, telefon işletmesi, metro kazıları, tren istasyonu, Ciampino, Leonardo da Vinci ve Fiumicino havaalanları. Roma'nın altı da, gür bir ormanın kökleri gibi sürekli olarak titreşen tellerle, borularla dolu.

Titreşimlerden söz etmeyi biraz daha sürdürmek istiyorum. Cinsel çekim de, bitkisel çekim gibi titreşim yasalarına uyar, yinelediğim için bağışlayın, yineleme kimi kez yararlı oluyor. Titreşim, dışarıdan bir dürtü olduğunda başlar ve dağılarak sona erer. Titreşim eğrisi alçalarak, dinginlik, devinimsizlik konumunda yok olur. Titreşimler birbirlerini bütünlediğinde, eski ozanlarla Fransız romancıların buldukları sözcüğün tam anlamıyla sevda söz konusu olur.

Yeni bir olgu ortaya çıkmayacak olursa, titreşimlerin sonunda, erkekle kadın, doğa yasaları gereğince birbirlerinden ayrılırlar. Yukarıda belirtti-

ğim dinginlik, devinimsizlik konumunda ortadan kalkan titreşimler aracılığıyla gerçekleşen sevda öyküleri böyle sona erer. İnsanda da hayvanda da aynı şey olur.

Ben kişisel olarak sabahtan akşama kadar titreşip duruyorum, Anten olduğumda titreşimler benden yola çıkıp dört bir yöne dağılıyorlar, sokakta yürürken de, dalga uzunluklarımız doğal bir biçimde çakışınca, kimi kızlar yollarını değiştiriyorlar, Bahçeleri de titremeye başlıyor.

Titreşimin akılla mantıkla işi yoktur, yağmur gibi, fırtına gibi doğal bir olgudur.

Rezonansı unutuyorsun, hayır unutmadım, tam şimdi anımsadım. Bir titreşim aynı döngüden bir başka titreşime eklenir, aynı rengin üstüne binen bir renk gibi biner üstüne. Aman çok dikkatli olun.

Demir bir köprünün titreşimiyle, asker adımlarıyla yürüyen bir birliğin oluşturduğu titreşim arasında bir rezonans olduğunu varsayalım. Rezonans doğal titreşimleri genleştirir ve bir tarihte Fransa'nın güneyinde Angers'de olduğu gibi köprünün çökmesine yol açabilir. Köprü çöktü. Askerler boşluğa düşüp öldüler. Bütün bir bölükten yalnızca dört er kurtuldu. Taş ya da tuğla köprülerde böyle bir olaya pek rastlanmaz, çünkü titreşime girmeleri daha zordur.

Güney Fransa'da çöken Angers Köprüsünün başına gelenler, aralarında rezonans olan insanların da başına gelebilir. Bu nedenle kişisel titreşiminin rezonansına çok dikkat et. Genel olarak da,

özel olarak da, sakın kendinle çok uyumlu bir kadın seçeyim deme.

Rezonans yıkım getirebilir, ölümcül olabilir. Titreşimler başka titreşimler üretip de rezonanslar zincirleme çoğaldığında insan ölebilir ya da aklını oynatabilir.

Treņ yolculuğu, trende giden hemen herkesi uyarır, niye diye sordun mu hiç kendi kendine? Roman yazarlarının tren yolculuğu yapan kişileri ele alan birçok roman yazmalarının nedeni bu, trende raylar üzerinde yol alan tekerleklerin titreşimleri birbirine karışır ve vagonlar bu titreşimleri alıp yolculara aktarırlar. Trenin uyardığı yolcu da, tekbaşına yolculuk eden bir kızla, ya da kocası uzakta evli bir kadınla, ya da cenaze töreninden sonra evine dönmekte olan dul bir kadınla titreşime girer. Sevda öyküleri böyle doğar. Eğer rezonans olursa, gazetelerin polis haberleri sayfalarında okuduğumuz cinsel saldırganlık olayları ortaya çıkar.

Rezonans oldukça az rastlanan bir olaydır. Kara Dulla ben, bereket Kara Dulu öldürmedim, ama o benim canıma okudu. Stop.

16

Fotoğraf çekmek serbest, istediğiniz kadar çekin, hiçbir sorun yok, tersine seviniriz, diyordu bekçi. Baksana kapkara diyordu Elisabella, hiçbir şey çıkmayacak, sıfır olacak sonuç. İstediğiniz gibi çekin, bir şey ödemenize gerek yok. Kapkara, karanın resmi çekilmez, diyordu Elisabella, boşuna harcıyorsun vaktini. Bu güzel balinanın fotoğraflarını bastırınca göreceksin, diyordu Şef de. Nesine güzel diyorsun anlamıyorum, kapkara bir dağa benzeyen, ne kafası, ne de kuyruğu olan, çürümeye başlamış mumyalanmış bir balina, üstelik zehirli.

Elisabella ağlıyordu, niye ağlıyorsun? Hiç benim fotoğrafımı çekmedin, diyordu. Haklısın, ama balinanın fotoğrafını çekerken ne ilgisi var bunun? Gördün mü, yine karşılaştırma yapıyorsun, diyordu Elisabella, karşılaştırılmak istemediğimi biliyorsun. Şef de, yakında dünya turuna çıkacak olduğu için, fotoğrafını çekiyorum, diyordu. Sen buradasın, yanımdasın, niye fotoğrafını çekeyim? Beni onunla, balinayla karşılaştırmayı sürdürüyorsun hâlâ. Şef gülüyordu. Gülecek ne var? Gülmek hiçbir durumda, hiç kimsenin işine yaramaz. Hiç de öyle değil, diyordu Şef, gülmek iyidir.

Diz çöküyor, düğmeye basıyordu, durmadan konumunu değiştiriyordu. Flaşın ışığı küçük çocukları ürkütüyordu, geri çekilin biraz, fotoğraf çekiyorum. Bekçi de, balinayla birlikte fotoğrafa gir-

mek istiyordu, ölçüleri ortaya çıksın diye, diyordu, Roma sütunlarının, tapınaklarının fotoğrafı çekilirken, yanlarına bir insan koyularak boyutları vurgulanır. Mısır piramitlerinde de böyle yapılır.

Ama ben yalnızca balinanın fotoğrafını çekmek istiyorum, diyordu Şef, geri çekilip rahat bırakın beni, bekçi sen de. Çocuklar da, ellerinden tutan analarıyla birlikte ayaklarımın altında dolaşmasınlar.

Bana kalırsa komodinin üstündeki gümüş çerçeve, biraz fazla, diyordu Elisabella, annenin ya da sevgilinin resmi değil ki. Çerçevedeki mumyalanmış balinayla ne alıp veremediğin var anlayamıyorum, diyordu Şef, komodinin üstüne gemi koyanlar bile var, ömürlerini denizlerde dolaşarak geçirmiş olan deniz kurtları. Yarış otomobili koyanlar da oluyor, ömür boyu yarışanların, ünlü bir yarışı kazandıkları otomobil, ömrü gökyüzünde geçmiş olanlar da uçak koyuyor, çok sevdikleri bir köpeği, bir atı, bir kediyi ya da başka bir hayvanı koyanlar da var. Gemiye, uçağa oranla balina elbette çok daha insancıl.

Bak ne diyeceğim, diyordu Elisabella, balinayı mutlaka dişi sanıyorsun, bir kadınmış gibi davranıyorsun ona. Ama belki de erkek balinadır, iki buçuk metre uzunluğunda da bir Aleti vardır, tıpkı kertenkele, sümüklüböcek, sansar, zürafa, gelincik, panter ya da ceylan gibi adının dişil olması yanıltıyor seni. Bu sözcüklerin hepsinin, ceylanın, panterin, gelinciğin, zürafanın, sansarın, sümüklüböceğin ya da kertenkelenin adları A ile sona eri-

yor diye bu hayvanların hepsi dişi mi sanıyorsun? Ad aldatabilir insanı, kıvırcık saçları oksijenle sarartılmış, dudakları boyalı, göğüsleri parafin doldurularak şişirilmiş, kadın kılığına girmiş erkekler yok mu?

Erkekle karşılaştırman tutarsız, diyordu Şef, ama doğrusu sanki ölçmüşsün gibi, iki buçuk metre uzunluğunda Aleti olan bir erkek balina aklıma gelmemişti. Bekçi, bizim de aklımıza gelmedi, diyordu, ama bakabiliriz. Belki de arka taraftan bakmak doğru olur, diyordu Şef, dişi balinaysa Alet yerine, mutlaka bir deliği vardır. Yeter ki kıçıyla karıştırmayalım, diyordu bekçi, kıç da delik. Kusura bakmayın, ama siz de tuhaf insanlarsınız Norveçliler, bu balinayla dünyayı dolaşıyorsunuz, ağırlığını, uzunluğunu biliyorsunuz, ama erkek balina mı, dişi balina mı bilmiyorsunuz. Yarığı var mı acaba diye baksaydınız ya önce, varsa erkek adı olan Goliath yerine, diyelim ki Elisabetta adını verirdiniz, ya da kraliçenizi onurlandırmak için onun adını takardınız. Sahi Norveç'te kraliçe var mı?

Yarık genellikle arka tarafta olur, diyordu Şef, bir tarafta kafa olur, öbür tarafta da Yarık, aramak gerek. Başlık BALİNANIN YARIĞI olacak, artık gevezelik ederek vakit geçirmeden arayalım, altına enlemesine tahtalar yerleştirelim, sonra krikoyla kaldırırız yavaş yavaş. Olmaz demir çubuk ister, diyordu bekçi, altmış ton kolay kolay kalkmaz yerinden, sonra hırpalamaya da gelmez bu haliyle. Çok para gider bu işe, hem bakalım Norveçliler ne diyecekler, onlardan izin almam gerek.

Norveç Kraliyet Balina Avcıları Derneğinden

olumlu mektup geldi, Eskimoe sergisindeki balina Goliath'ın Yarığının mı, yoksa Aletinin mi olduğunu belirlemek için, şu kadar İtalyan lireti karşılığı şu kadar Norveç kuronu harcayabilirsiniz, diyordu. Mektup ayrıca, biz de dişi bir balina mı, yoksa erkek bir balina mı mumyaladığımızı öğrenmek istiyoruz, öğrenip kralla kraliçeye de söyleyeceğiz.

Balina krikoyla kaldırıldı. Karnın altında, alt tarafta koskoca bir delik bulundu. Şimdi şunu belirlemek gerekiyor, diyordu bekçi, bu delik sizin deyişinizle bir Yarık mı, yoksa kıç deliği mi? Eğer kıç deliğiyse, dünyanın en büyük kıçı söz konusu. Aksi durumda da dünyanın en büyük Yarığı, diyordu Şef.

İlanlarınıza yazarsınız, dünyanın en büyük Yarığı sözünü duyan insanların nasıl akın akın geleceklerini göreceksiniz. Bekçi, ama kıçın da kendine göre müşterisi olur diyordu.

Araya taraya, sonunda dehliz gibi dar, uzun bir delik daha buldular. Heyy! Evet, diyordu Şef, balinanın Yarığı bu, balina Yarığını tanırım. Bulduğumuza ben de çok sevindim, diyordu bekçi. Hemen Norveç Kraliyet Balina Avcıları Derneğine bir mektup yazacağım, kralla kraliçeye de haber versinler. Şef de, Goliath yerine Elisabetta adı daha yaraşacak diyordu.

Günde bir kez mi? Haftada bir kez mi? Haftada iki kez mi? Günde üç kez mi? Nasıl olmalı? Ayda bir kez mi? Ayda dört kez mi? Haftada bir eder. Ayda üç kez mi? Yılda otuz altı eder. Yılda on iki kez mi? Ayda bir eder. Çok mu az? Öyleyse haftada kaç kez? Haftada yedi kez mi? Her gün mü? Pazarları da mı? Pazarları yapılmasın mı? Yoksa pazartesi mi? Çarşamba mı yapılmasın? Cumartesi yapılsın mı? Ayda yirmi beş kez mi? Şubatta da martta da aynı sayıda mı? Martta da mayısta da aynı sayıda mı? Mayıs bahar. Nisan da bahar. Güz gelince azaltmalı mı? Yoksa çoğaltmalı mı? Ağustosta ne yapmalı? Ama ağustos mevsim değil ki, ay. Olsun mu? Ağustosta otuz kez mi? Ay boyunca günde bir kez mi? Gece de, günün içinde mi? Saymaya nereden başlamalı? Geceyarısından mı, öğleden mi?

17

Her yeri gürültüsünden tanırım sokakların, alanların, çeşmelerin kendilerine özgü gürültüleri vardır. Gürültülerin yankılarını, titreşimlerini hesaplamayı öğrendim, tıpkı yarasanın ses dalgalarını hesaplaması gibi, kendimi bu biçimsiz hayvanla karşılaştırmam bilmem doğru mu? Savaş sırasında uçaklarla gemiler de radar dalgalarını kullanırlar. Radar benzetmesinden hoşlandım.

Kimi sokaklardan troleybüs, kimi sokaklardan otobüs geçer, ikisi de kendine özgü bir gürültü çıkartır. Uzaktan, Vatikan'a giden trenin sesini, öğle topunu, yanıbaşımdaki ırmağı, motor seslerini, Trastevere, Monte Mario ve Parioli'deki insanların değişik seslerini duyarım. Metroyu oyan köstebeğin sesini de.

Roma sokaklarının altındaki toprağın titreşimlerini duyarım, toprağın altı tünel, dehliz, lağım dolu. Eski Romalıların kazdıkları lağımlar hâlâ kullanılıyor. Napolyon da lağımdan iyi anlarmış. Ele geçirilen kentlere hemen lağım yaparlarmış, ama Roma'nın kent ele geçirmeyi becerdiğini sanmıyorum: Napolyon'u da, lağımı da bir yana bırakalım. Roma'da en önemlisi yeraltı mezarları, zındıklardan kaçan Hıristiyanlar gizlenirmiş buralara. Dört bir yöne kilometrelerce, kilometrelerce uzanıyorlar, incelenmeyi bekliyorlar.

Nesneleri, renkleri görmeyen, ama duyumsa-

yan körler gibiyim, sokakta, yeraltı mezarlarında, lağımlarda giderken boşluğun titreşimlerini duyuyorum. Falcılardan daha ustayım.

İnsanlar gürültüleri birbirine karıştırırlar. Artık kimse çeşmelerin farkında değil, iki çavlan gibi, koskoca Pincio çeşmelerinin şırıltılarının bile. Kulaklarınızla duymuyorsanız, Popolo Alanından yukarıya doğru bakın görürsünüz. Gece ışıklandırılıyorlar. Bunları bilgi vermek için anlatıyorum, anlatmasam da olurdu.

Roma'nın her çeşmesini sesinden tanırım. Her biri ötekilerden ayrılır, yeter ki dinlemesini bilin. Çeşmeler titreşirler, hücreme gizlenmiş olarak sokaklardan geçerken ben de onlarla birlikte titreşirim. Papaların yaptırdıkları çeşmelerin ezgilerini dinlerim, o zamanlar Roma papalardan sorulurmuş, papaların da düşünmekten başka yapacak işleri yokmuş, oturur Roma'yı nasıl güzelleştireceklerini düşünürlermiş. Sudan bol şey yokmuş. Şimdi hem azaldı, hem de kirlendi.

Çeşmesine göre, su ya fıskiye gibi yukarıya fışkırır, ya da çavlan gibi aşağıya iner, yosunlu teknelerde köpürür, kanallardan akarak yeraltında görünmez olur, Tevere Irmağına ya da denize gider. Sokak köşelerindeki çeşmeleri de tanırım, böyle yüzlerce çeşme var, ama çeşme konusu yeter artık. Başlık DENİZDEN SÖZ EDELİM olacak, Elisabella da hâlâ inde bekliyor.

Bir keresinde Yugoslavya kıyılarında denizi gördüm. Denizden söz edildiğini duymuştum, evlerinde divanlara ya da koltuklara kurulup çene ça-

lan kadınlar, erkekler genellikle överlerdi denizi. Uğultusu uzaktan duyuluyordu, balıkçıların konuşmaları, bir tankerin düdüğü, dört motorlu bir uçağın sesi. Uçakları da, çeşmeler gibi seslerinden tanırım. Sonra bir kız geldi, Sırpça, Hırvatça ya da Yugoslavca konuştu, sesinden hoşlanmıştım: Kumlara oturdu, Şef yanına yaklaştı. Hemen konuşmaya koyuldu, bir eliyle de okşuyordu kızı. Öbür eliyle Bahçeyi aramaya başladı. Büyük hata. Kusura bakmayın, ama kızlara nasıl davranılacağını bilmek gerekir, Yugoslav kızlarına da. Ben, neredeyse girmeye hazırdım, ama kız kaçtı. Haklıydı. Keçilere bile böyle davranılmaz.

Şef kumlara oturmuş, kaçan Yugoslav kızına söylenirken, bir Alman kız geldi, oynaşmaya hazır olduğu belliydi. Şef İtalyanca konuşuyor, kız da dinliyordu, sonra kızın elinden tuttu, deniz kıyısında dolaşalım dedi, bu saatte güzel olur.

Otların, yaprakların, dalların gizlediği bir kumsala vardık. Deniz suyunun üstüne balıklama inen martıların çığlıkları geliyordu uzaktan. Anlatırken martılardan da söz etmem iyi oldu, denizin üstünde ne güzel çığlık atıyorlar, çığlık sözcüğünü kullanmak doğru olmasa da.

Şefle Alman kız kumlara uzandılar, ben de mayodan dışarıya fırladım. Yugoslavya kıyılarında deniz ne güzel, ne renkli. Düşlediğimden de güzel. Dalgalar hafif kabarık, su ışıl ışıl, ufuk puslu. Arada durup kısaca görünümü, çevreyi de anlatıyorum.

Şimdi, bir diyeceğiniz yoksa, öyküye geçiyo-

rum yine, kız, Kapısını aralamış bekliyordu, Bahçe sırılsıklamdı, ama ben, içeri girecek yerde, durmuş denize bakıyordum. Bunun üzerine kız eliyle yakalıyordu beni, köpükler üzerinde kayıp giden bir balık gibi kaçıp kurtarıyordum kendimi. İçeri sokmak istiyordu beni, oysa denize bakmak istiyordum. Sonunda boynumdan yakalayıp Bahçesine soktu beni. Ben de, yanlış yola sapmış biri gibi, kendimi dışarı attım. Yine beni eliyle yakalıyordu, ben de yine kaçıyor, denize bir göz atıyordum, o da baştan başlıyordu.

Alman kız, bu ne biçim iş, diyordu. Kaçma oyunu, İtalyan oyunu mu? Niye durmuyorsun? Tat almıyorum böyle. Şef de, niye kaçmaya çalışıyor anlamıyorum, diyordu, heyecandan olmalı, kusura bakma. Bahçeden kaçmayı sürdürüyordum, sonunda kız öfkelendi. Beni tırmalayıp hava almaya gitti, hava almıştı zaten.

Şef bir sigara yaktı, kuma oturdu, sigarasını tüttürmeye koyuldu. Ben de bu arada Yugoslavya kıyısında denizi görmüştüm. İnde, yatakta çarşafların altında, yün şiltenin üstünde oynaşmak daha iyi.

18

Elisabella'nın, gazete okuyup muz yiyerek yatakta beklediği sahneyi anlatabilirim, ama içimden anlatmak gelmiyor. Şimdi de, evde çırılçıplak dolaşırken buluyoruz onu, dışarısı karanlık, yağmur yağıyor, sokaktan sesler geliyor, alçaktan bir uçak geçiyor, yokuştan bir motosiklet çıkıyor, Trevi Alanındaki Aziz Vincenzo ve Anastasio Kiliselerinin çanları çalıyor. Çevre tanımlamasının sonu. Ama alçaktan uçan tepkili uçakları, başkent göklerinde böyle gürültü yapılmasını yasaklamalı.

Gel buraya artık Elisabella da, işini bitireyim, diyordu Şef, korkayım deme sakın, iş bitirmek lafın gelişi. Kız, şimdi yatağa nasıl yatması gerektiğini bilmek istiyordu, ters mi? Nasıl hoşuna gittiğini söylesene. Canın nasıl isterse, ben her yöne ateş etmeye hazırım, tıpkı bir Tabanca, bir Tüfek, bir Top gibi, ateş etmek de lafın gelişi. Amma atıyorsun. Ateşe başlayınca çılgına dönerim, kimse tutamaz artık beni, zincire vursalar bile. Şef, Çin gribinden kurtuldum artık, göstereceğim sana, diyordu.

Evimde ne istersen yapabilirsin, diyordu Elisabella, istediğin gibi girebilir, çıkabilir, yürüyebilir, zıplayabilirsin, yeterince uyarılınca da, canın isterse Tabanca gibi, Tüfek gibi, Top gibi ateş edebilirsin. Şef Amerikan bazukası gibi de ateş edebilirim, diyordu. Başlık şöyle olacak, NE KADAR HIZLI

ATEŞ EDERSEN O KADAR ÇOK HOŞUMA GİDİYOR, diyordu Elisabella, canımı acıtırsın diye çekinme, burada seni bekliyorum, istediğin zaman içeri girebilirsin.

Biraz duralım da ısınayım, diyordu Şef. Kız diliyle, eliyle bir göz atıyordu bana. Uzaklardasın daha, diyordu, ne biçim iş anlamıyorum, konuşuyorsun konuşuyorsun hep, ama o yerinden kıpırdamıyor. Uykuya doyamıyorsun.

Sabırlı ol, diyordu Şef, telâşlanma, sırası geldiğinde nasıl ateş ettiğimi göreceksin. Dediklerin güzel, ama ben söz yerine ateş etmeni bekliyorum. Bu sözler Şefe dokundu, neredeyse alındı. Zor duruma mı düşürmek istiyorsun beni?

Bilmiyor musun, kimi kez tek bir söz, tek bir cümle elimi ayağımı bağlayıverir, tıpkı bir tüfek gibi tutukluk yaparım. Hayret, bu kadar basit şeyleri bilmeyen kızlar var hâlâ. Ben yalnızca hazır olunca ateş et dedim, diyordu Elisabella. Kapım açık bekliyorum seni, benim dediklerim de lafın gelişiydi.

Bak, diyordu Şef, ateş etmeden önce bir kıvılcımlık ısı gerekli, eski ateşli silâhların fitili, yenilerin horozu gibi. Ya da ısı üreten sürtünme, kadınla erkek oynaşmak istediklerinde en doğal yol bu olmalı.

Sürtünme istiyorsan Evimin içinde ileriye geriye gitmen yeterli. Dışarıda durup konuşmayı sürdürdükçe, kendi başına sürtünme olmaz ki.

Birkaç sayfa daha bekleyebilirim, diyordu Elisabella, ama ölçüyü kaçırmamaya çalışalım, sıkıl-

maya başladım artık. Şef ise, önce şu ısıyı üretmeli, diyordu, sonra sıra patlamaya gelir, ateş ederim. Bütün bunları daha önce de söyledin, diyordu kız, dinleye dinleye ezberledim.

Bir yanda atış, diyordu Şef, öbür yanda da itme gücüyle orantılı olarak geri tepme, tıpkı, patlayan malzemeye bağlı olarak Tabancada, Tüfekte, Topta olduğu gibi. Tabanca, Tüfek, Top gibi ateşli silâhlar, ya da Amerikan bazukası konusunda bana ders vermene gerek yok, diyordu Elisabella, ben yalnızca harekete geçmeni bekliyorum.

Elisabella solumaya başlamıştı, dur da okşayayım seni, kendisine sopa atarlar korkusuyla içeri girmeye korkan biri gibi Kapıya sürtünüyordum. Sopa filan atmayacağım sana, diyordu Elisabella, gir içeriye, Bahçemin kokulu, taze çiçek dolu olduğunu göreceksin. Metan gazına benzemiyor koku. Peki balina? Ona bayılıyorum, ilaç kokusu sarhoş ediyor beni.

Elisabella yatağa uzanmış sigara içiyordu, sigara içmek çok kötü. Sigarayı bitirince kalkıp gidebilirim. Böyle konuşursan, diyordu Şef, ateş etme isteğimi öldürürsün. Ne biçim Tabanca, Tüfek ya da Topsun sen, ateş etmedikten sonra. Dedim ya, sıcaklık eksik, gerekli ısı yok. Erkeklerin yapısı böyle, zavallı hayvanlar, ısınacaklar. Ateşli silâhlarda da durum aynı. Kız ise, savaşta topların ateş etmeden önce durup ısındıklarını hiç duymadım, diyordu. Yanlışın burada, savaşta böyle rastgele mi ateş edildiğini sanıyorsun, her şey inceden inceye hesaplanır, top namlusunun ısısı da.

Çenen düştü yine. Olmuyorsa, gelemiyorsan

utanacak, sıkılacak bir şey yok bunda, ama hiç olmazsa çeneni tut. Sigaram neredeyse bitti artık, diyordu Elisabella, gelmeyeceksen ben de gidiyorum.

Bekle, umudunu kesme, umut mu kaldı, diyordu, hazır ol ateş, diye mırıldanarak da dalga geçiyordu onunla. Kusuruma bakma, diyordu Şef, daha hazır olmadığımı sen de görüyorsun. Güneşten yanmış tenime, koyu renkli, parlak, kokulu kıllarıma bakmayı dene, diyordu Elisabella. Bakıyorum, senden hoşlanıyorum, göreceksin birazdan girip ateş edeceğim.

İstersen boş verelim, diyordu Elisabella. Olur mu, diyordu Şef, tam gireceğim sırada, boş vermek olur mu? Göreceksin, bazukanın zırhlı araçların çelik çeperlerini delmesi gibi deleceğim seni, içine girince parmaklarını ısırmak zorunda kalacaksın. Bir keresinde bir kız öyle bağırdı ki, bütün apartman halkını uyandırdı, inanmazsan eczacıyla avukata sor.

Kız gülüyordu, gülecek bir şey yok güzelim. Bazı motorlar gibi, Diesel motorları gibiyim ben de, önce ısınmaları gerekir, yoksa mazot yanmaz. Nereden buluyorsun bu lafları, diyordu Elisabella, Diesel motorunun fişek atmakla ilgisi ne?

Fişek atmayı, ya da senin sevdiğin deyişle becermeyi bürokrasiye boğdun, diyordu Elisabella, sanırsın ki Kristof Kolomb gemilerine binip denize açılacak. Yeter artık, bunca karışık işe aklım ermiyor benim, giyinip gidiyorum.

Gidiyorum diyordu, ama tersine kalıyordu, sigara içmeyi sürdürüyordu. Ne dedin, ne dedin, diyordu Şef. Bereket ne katilim, ne de cinsel manyak, yoksa çoktan boğazlamıştım seni. Aklına, insanın düşünmemesi bile gereken düşünceler geliyordu. Bak öyleyse, diyordu, sana ne yapman gerektiğini ben söyleyeyim.

Diyelim ki, kiliselerdeki gibi büyük, renkli bir mum alıp kullanabilirsin. Ya da Amerikan kadınlarının yaptıkları gibi boş bir kokakola şişesi. Yüz mumluk bir ampul, ya da plastiklenmiş tahta bir süpürge sapı da olabilir. Bir hıyar, bir muz, bir yumurta çırpıcısı, ya da bir rulo kalaylı kâğıt, unutma kalaylı kâğıdın sürtünmesi fena olmaz.

Bir sürü olanak var, tıpkı Evin kapısından girebilecek nesnelerin sayısının çok olması gibi. İşin kolayına gidilirse elin işaret parmağı, ya da orta parmakla birleştirilmiş işaret parmağı, ya da olduğu gibi el de kullanılabilir. Kimi hayvanlar da kullanılabilir, Venedikli kimi kadınların yaptıkları gibi kafası Evin içinde çırpınan canlı bir yılanbalığı, ya da mezgit gibi, istediğin boyda bir balık, ama kullanmadan önce, oynaması için tuzlu suda tutacaksın. Roma lağımlarından iri bir fare de olur, ama önce mikroplarını temizleyeceksin.

Kısaca, böyle acele ediyorsan bir sürü olanak var. Navona Alanındaki dikilitaş, Romalılardan kalma öbür dikilitaşlar. İstersen gidip Axum'dakinin tepesinde otur, acele et, bakarsın Negus'a geri verirler. Sonra kiliselerin çan kuleleri var, Santa Maria dell'Anima Kilisesinin çan kulesinin tepesi çivi gibi sipsivri, eski sütunlar da olabilir, eski Romalı-

lardan kalma alanlarda yüzlerce sütun var.

Elisabella gülüyordu, gül güzelim gül, Navona Alanında bir aşağı bir yukarı dolaşırken gördüm seni, çeşmenin üstündeki dikilitaşa gözlerini faltaşı gibi açmış bakıyordun, pembe granit gövdesini görünce dilin tutulmuştu. Aşırı isteklerin var, yadsımaya kalkışma. Elisabella hâlâ gülüyordu, bunları diyerek beni başından savacağını sanıyorsan yanılıyorsun, yüz sayfa daha bekleyeceğim burada. Amma belâya çattık, demiyordu Şef, ama neredeyse diyecekti.

Ne olduğunu biliyorum, diyordu Elisabella, Goliath yüzünden, o kokuşmuş balina orospusu yüzünden tükendin, yüzde yüz böyle. Cinquecento Alanında, tren istasyonu karşısında gece çadıra girerken gördüm seni. Saatlerce ne halt karıştırdınız birlikte? Laf ebeliği yapmaya kalkma şimdi. Elbette onunla yarışmaya kalkışacak değilim, aramızda benzerlik mi var?

Başladığımız yere döndük, diyordu Şef, tekdüze bir biçimde hep aynı sözcükleri yineliyoruz, sıkıcı olduk artık, zavallı okur kimbilir nasıl sıkılıyordur. Ya yeni bir konu bulalım, ya da bu bölümü kapatıp bir sonraki bölüme, ya da bir başka bölüme gidelim ve birşeyler olmasını umalım. Peki, bir başka bölüme gidelim, diyordu Elisabella, ama yataktan dışarı çıkmam ben.

19

Giuseppe Garibaldi Anıtının nesine bakacaksın anlamıyorum. Yer güzel, Gianicolo'nun bir yanından bütün Roma, bir yanından da Vatikan görünüyor, ama anıt rezalet. Abartmayalım. İyi de olsa kötü de olsa, anıtı yontucu Emilio Gallori yapmış, adını hiç duymadım. Colleoni'de Verrocchio'nun yaptığı anıtın çok daha iyi olduğunu ben de biliyorum, ama on beşinci yüzyıldan kalma bir anıtı, on dokuzuncu yüzyılda doğup ölen Garibaldi'ye yakıştıramazsın ki.

Garibaldi peleriniyle karşıda duruyor, orada olduğunu biliyorum, ama seni görmek istemiyorum der gibi, sırtını Vatikan'a çevirmiş. Papa yanıt bile vermiyor. Kimseyi korkutmaz ki, bir anıt.

Turistler anıta bakmadan geçip gidiyorlar. Roma'nın görünüşüne bakıyorlar, korkuluklara dayanıyorlar, karşıdaki büfede dondurma yiyor, kahve içiyorlar, ama Garibaldi'ye göz ucuyla olsun bakmıyorlar. Roma rehberlerinde adı geçiyor, ama böyle bir anıt için durmaya değmez, görülecek daha güzel bir sürü şey var, diyorlar. Rehberlerde ayrıntılı bilgi yoksa, ben ne diye veriyorum?

Bak, bak, Garibaldi Anıtına bir başyapıtmış gibi bak. Önce önden, sonra da, tam atın kocaman kıçıyla, bronz pelerinin örttüğü Garibaldi'nin kıçının altında Calatafimi Savaşında dövüşen askerlerin bulunduğu arkadan bak. Başlık BAK AMA DO-

KUNMA olacak.

Anıt merakın da nereden çıktı? Yoksa ilgini çeken tarih mi? Binlerin Seferi, Orospucu İkinci Vittorio Emanuele ile Teano Karşılaşması, sonra da Aspromonte, Monterotondo, Mentana, sonunda da Caprera.[1] Şaka maka derken Şef anıta tırmanıyordu, Garibaldi'nin askerleri, süngü takılı tüfekleriyle çetin bir çarpışmaya girişmişlerdi.

Şef, zaman zaman nedenini bilmeden bir iş yapar, bir iş yapmakta olduğunu ayrımsar ve şu işe bakın, ne biçim iş yapıyorum şimdi, deyip şaşırır. Garibaldi'nin askerlerinin tepelerine tırmanıyordu, ben de atın tunçtan kocaman kıçının yanıbaşına gelmiştim. Rehberlerde adı geçen Gallori'nin adını yontucu olarak anan yoktu. Şu kıça bak diyordum, şu ata bak, Gallori o kadar da kötü yontucu değil. Böyle kıç profesör elinden çıkar.

Şef yine yere indi. Atın çevresinde dönüyor, hep arkasında duraklıyordu, yani Vatikan tarafında, yani Giuseppe Garibaldi'nin atının kıçının tarafında.

Akşam oldu, güneş battı, Roma Belediyesinin koca lâmbalarının yanmasından önceki yarıkaranlık bastırdı. Görünüm tarafındaki korkuluğa dayanmış birkaç turist vardı yalnızca. Şef ise, geceyarısından sonra da Vatikan tarafındaydı. Ne yapmak istiyordu? Bir şey yaptığın yok, tunçtan bu atlı anıtın çevresinde dönüp duruyorsun, üstüne de tır-

1. İtalya'nın kuruluş sürecinin önemli evreleri. (Çev.)

mandın, ama sonra hemen yere indin. Bekleyelim bakalım.

Şef bir kez daha Garibaldi askerlerinin kafalarına çıkıp atın ayaklarına kadar tırmandı, kuyruğa tutundu. Dikkat, düşersen kafanı parçalarsın.

Atlı iki polis geçiyordu, onlara da dikkat et. Bereket, at üstünde kendilerini çok havalarda hissettikleri için, polisler hep yere bakarlar. Garibaldi'nin tunç atı sizinkilerden çok daha büyük, bu tehlikeli durumda karşılaştırma yapmanın sırası mı? Uzaktan başkentin uğultusu, aşağıdaki Gianicolo çayırlarından da cırcırböceklerinin sesleri geliyordu. Cırcırböceklerinden söz etmemin nedeni hava basmak. Polisler ağaçlı bulvarda uzaklaştılar.

Aklını neye taktı, diyordum, kendi kendime. Anlamıyormuş gibi yapıyordum, ama aslında her şeyi anlamıştım, ne var ki inanamıyordum daha. Başkent Roma ile Vatikan'ın karşısına geçip her aklınıza geleni yapamazsınız, dahası her şeyi aklınıza bile getiremezsiniz. Garibaldi'yi de atını da deli gibi sever bütün İtalya, bütün İtalyanlar. Garibaldi İtalya'nın kuruluş sürecinin ana kahramanıdır, İtalya'yı onunla Camillo Benso kurdu, Kral Vittorio Emanuele adına. Kralı eleştirmek için bir sürü neden var, ama Garibaldi'ye toz kondurulamaz. İki kralı, üç kralı, papayı yan yana getir, bir Garibaldi etmezler.

Bir el beni dışarı çıkardı, bir başka el de atın kuyruğunu kavradı. Anlamaya başlıyordum, artık her şey apaçıktı. Çekim odağı, mıknatıs, Delikti. Varlığımla hep bir boşluğu doldurmak isterim ben,

tapanın bir şişeyi tapalamak istemesi gibi. Dikkat et diyordum, kendi kendime, kapıldın gidiyorsun, ama bu seferki tunçtan. Geçen sefer Kara Dulla her tarafın berbat olmuştu, şimdi daha da beter bir işe girişiyorsun.

Aslında hedef at değildi, Garibaldi'nin kendisiydi, generaldi. Belki de tam şu sırada Papa, Vatikan'ın penceresinden sana bakıyordur. Bakarsa ne olur? Papa sevinir, çünkü Garibaldi'yi hiç sevmez, suratını görmek istemez. Elinden gelse, senin şimdi yapmakta olduğunu, o da, IX. Pio da yapardı. Ne yazık ki üstünde koruyucu tunç pelerin var, atla yetinmek zorunda kalacaksın. Tunç bir at kıçı hapis tehlikesini göze almaya değer mi bilmem.

Hayvanın kocaman, yusyuvarlak gerisine abanıyor, sonra geri gelip Roma gecesinin havasında kılıç sallıyordum. Dikkat et, başına bir şey gelmesin. Çalılığı anımsa. Bir ay sakat kalmıştın. Savaştan kolları, bacakları kopmuş dönüp yaşam boyunca böyle kalan, başkalarının yardımı olmadan hiçbir şey yapamayan, yemek bile yiyemeyenler gibi, onarılmaz bir tehlikeyle karşı karşıyasın burada.

Ölüm tehlikesinin kol gezdiği Çalılıkla, havasızlıktan soluk alınmayan kimi Lağımlardansa, tunç daha iyi, diyordum kendi kendime.

Öyleyse korkma, diyordum kendi kendime, becerebilirsen tunç Deliğe gir. Tunç derken Deliğe gönderme yapmakla yanılıyorsun. Delik boş olur, boşluk da ne tunçtan ne de başka bir maddeden olur. Ama bu tartışmayı başka zaman yapalım, tepeye tırmanmış durumda, Dinamit tunca dayanmış, eller ayaklar titremeye başlamışken, sırası de-

ğil.

Az kalsın Şef yere, kaldırımların üstüne düşüp kafasını gözünü parçalayacaktı. Düşmemesi iyi oldu.

Bulvarın dibinde iki atlı polis göründü, yine onlardı. Şef bir çırpıda anıttan indi, görünüme bakan biri gibi korkuluklara dayandı. İki atlı polis yaklaştı. Tepeye tırmanmış ne yapıyordun? Hemen yanıt verip gerçeği söylüyorum, etrafa bakıyordum. Roma'da başıboş dolaşıp Garibaldi anıtı gibi atlı tunç anıtlara bomba yerleştirenlerden misin yoksa sen de? Size dedim ya, diyordu Şef, aşağıya bakıyordum, gecenin bu saatinde Roma'nın uzaktan ışıyan ışıklarına.

Atlı polisler, tepeye tırmanmaya ne gerek var, korkuluklara dayan yeter, üstelik belediyenin koyduğu betonlu dürbünler var, elli liret verdin mi her şey burnunun dibine geliyor, diyorlardı. Canınız istiyorsa dürbünle bakıp her şeyi burnunuzun dibinde siz görün, diyordu Şef, ben kendi gözlerimle uzaktan bakarım, hem de canım nereden istiyorsa.

Öyleyse işin doğrusunu koyalım ortaya, diyordu atlı iki polis, tepeye tırmanmış dururken, Aletin de elindeydi. Dünyada inanmam, diyordu Şef, yanlış görmüşsünüz. Doğru gördük, Alet atın kuyruğunun altında, hayvanın kıç denilen deliğine girmişti. Şef ise, daha önce de söyledim, çevreye bakıyordum, diyordu.

Yasa diyor ki, sokaklarda, alanlarda Aletini çıkartıp gösteremezsin, diyordu polisler, gösterirsen

ceza yasasına göre halkın edep duygusunu incitmiş olursun. Hangi halkın, diye soruyordu Şef, ortada ne Romalı var, ne yabancı, ne de yerli turist. Biz ikimiz vardık ya, diyorlardı atlı polisler. Kent polisinde edep denen şeyin bulunduğunu kimden duydunuz? Bütün dünyayı güldüreceksiniz, kendinize, tabii yanılmıyorsam.

Attan inmişlerdi, artık ayakları yere basarak konuşabilirlerdi, konuşun, canınız ne istiyorsa ondan konuşalım, diyordu Şef, bu kadarcık şey için öfkelenmeye, tartışmaya değer mi, hemen her an bir deprem olabilir, hepimizi yerin altına gömebilir. Gazetelerde yeryüzünde meydana gelen yıkımları okumuyor musunuz? Peru'da yer yarılmış, koca bir kent yerin altına göçmüş, üç bin Peru vatandaşıyla birlikte.

Ne demeye bizi depremle korkutmaya çalışıyorsun, diyorlardı atlı polisler. Gökyüzünden inen sıcak havayı duymuyor musunuz, diyordu Şef. Evet, diyorlardı onlar, ama yazın Roma'da doğal bu. Nasıl kavuruyor, değil mi? Böyle kızgın havada başka şeyler olur, depremden bile beter şeyler. Ne olur? Şef de, Gökyüzü Canavarları, diyordu. Gökyüzü Canavarları da neyin nesi, diyorlardı, ne olduklarını bilmiyoruz, hiç duymadık adlarını.

Adları İyi Saatte Olsunlar, diyordu Şef, ayaklarını yeryüzüne indirecek olurlarsa koca bir kenti, insanın ayağıyla bir hamamböceğini ezmesi gibi, eziverirler. Şimdi sırtlarını görünüme dönerek korkuluğa oturmuş olan iki atlı polis, olabilir, diyorlardı, ama biz dediklerine inanmak zorunda değiliz,

gazetelerde ayaklarıyla bir kenti ezdiklerini okumadık hiç. Şef de, bazı haberler gazetelere ulaşmaz, diyordu, ancak uzun bir zaman aralığıyla duyulur, bin yıl önce, ya da bin yıl sonra. Söz gelimi Kutsal Kitaptaki tufanın ne olduğunu sanıyorsunuz siz? Onların işi. İyi Saatte Olsunlar bir işemişler, bir işemişler, iki atlı polis gülmekten katılıyorlardı. Amma matrak şeyler anlatıyorsun, sıcak ne yaptığını şaşırtır insana, şaka maka derken bir de bakarsın kafayı üşütmüşsün.

Sonunda yine atlarına binip uzaklaşmışlardı, bizi korkutmak için ne masallar uydurdu herifçioğlu, diyorlar, ama bir yandan da, bir ayak gelip de başkenti ezecek mi diye gökyüzüne bakıyorlardı.

Gidin, diyordu Şef, uzaklara gidin. Evinize, kışlanıza, nereye isterseniz gidin, ağaçlı bulvarlarda dolaşın. Ben yürüye yürüye üçüncü kattaki inime dönüyorum. Yapacağımı yaptım, Garibaldi'nin değilse bile atının gerisine koydum şunu, İtalya'yı kurup Vittorio Emanuele'ye teslim etmek ne demekmiş öğrensin. Günün birinde Aventino'daki Mazzini'nin de, yurtsever karbonaro'nun[1] da sırası gelecek.

Peki ne diye bu ikisiyle yetinelim? Başkentin alanlarında ayakta, atlı, oturmuş bir sürü anıt var; tarihsel kişiler, büyük adamlar, kurbanlar, kahramanlar, tunç ya da mermer meleklerle, ermişler de var. Melek ne güzel olur. Bir gün hepinizin yedi sülalesinden bando mızıkayla geçeceğim.

---

1. 19. yüzyılda İtalya'da kurulan gizli örgüt üyesi. (Çev.)

20

Şef bir gece perdesini aralayıp Norveç çadırına girdi. Goliath, diyordu alçak sesle, bak ben geldim, bu gece yalnızca bizim, ne ziyaretçiler var, ne de bekçiler. Başlık ARTIK YALNIZIZ olacak, ne güzel bütün Roma uykuya daldı bu saatte. Sen benim yatağım, inim olacaksın. İçeri al beni Goliath, beni anlayabilmen için sana şimdilik Goliath diyorum, sonra adın değişecek, bu adı takmış olanlar değiştirecekler. Ne yazık ki senden bir çocuğum olmayacak hiç, insanla balina arasında bir çözüm olmalıydı, çok yazık. Yine de Bahçene sok beni Goliath, baygın uykundan uyandırmak istiyorum seni.

İstersen, Amerikalı erkeklerin Amerikalı kadınlarla yaptıkları gibi, alta yatarım ben. Ne var ki çok ağırsın, altmış ton. Kendine gel, diyordum kendi kendime, olmayacak bir işe soyunuyorsun. Kapısı açık kaç Bahçe var, hiçbirine girmek istemiyorsun. Burada ezilme tehlikesi geçirebilirsin, gazeteleri düşünebiliyor musun? Elinde Kamışı, Goliath balinanın altında ezilerek öldü.

Bahçe değil bu, Frejus[1] Tüneli, sarkıtları dikitleriyle Postumia Mağaraları, Polifemos'un[2] Kazığı, Vezüv'ün Ağzı, Roma'daki Massima Lağımı. Girmeden önce iyice düşün bu serüveni. Bir benzetme

---

1. Alp Dağlarında bir geçit. (Çev.)
2. Odisseus'un, ateşte kızdırdığı bir kazıkla gözünü çıkarttığı kiklops (Çev.)

daha yapalım, Somali'de Afrika ormanlarında gecenin karanlığında yolunu şaşıran Bottego[1] ile.

Lodosta ısınmış lağım gibi ağır bir koku vardı, insana burnunu tıkattıracak yoğun bir kokuydu. Ama benim hoşuma gidiyordu. Şaşılacak bir şey yok bunda, içinde beyaz kurtçukların sağa sola koşuştukları Sardenya peynirlerini yiyenler yok mu, eski Pompeililer de kokmuş balık salçası yapmıyorlar mıydı?

Birçok şeyin kokmuşu, sağlıklısından daha iyidir. Bu durumda, kötü ilaçlanmış balinanın kokusundan hoşlanmama ne diyebilirsiniz, Roma havasında kokuşmasında ne var?

Eve döndüğünde, Elisabella bekleye bekleye, yatakta bekleyekalmıştı.

Olacak şey değil, diyordu Elisabella, Roma'ya çağırıyorsun beni, sonra da balina yüzünden, o Norveç orospusu yüzünden böyle davranıyorsun. Ağlıyordu. Ben de Orvieto'ya, evime giderim. İyi olur, diyordu Şef, git, bir ay sonra görüşürüz. İyi olur.

Şef her akşam Castellino Kahvesinde oturuyor, başını iki eli arasına alıp düşünüyordu. Ne düşünüyorsun, diyordu Elisabella, yine o hayvan azmanını mı? Aklımın ucundan bile geçmiyor. Düşünür gibi, başını ellerinin arasına aldığına göre birşeyler düşünüyorsun. Şef ise, Hintlilerin düşünmeyi durdurduklarını bilmiyor musun? diyordu. Ben

1. Vittorio Bottego (1860-1897) Eritre ve Somali'de etnoloji incelemeleri yapan İtalyan incelemeci. (Çev.)

de istersem onlar gibi yapabilirim. Ama balinanın peşinde koşuyorsun, diyordu Elisabella, sanki Meksika'da Carrera yarışına girmiş gibi koşuyorsun.

Bir çekiciye yüklenerek otoyollar üstünde dünyayı dolaşan, bozulmaması için ilaçlanmış bu hayvan yüreğime dokunuyor, öldürdükten sonra bile rahat bırakmıyorlar, koca dişli, çubuklu zavallı hayvanı.

Nesine üzülüyorsun zehirli orospunun, diyordu Elisabella. Balinaya âşık olan erkek duyulmamıştır, diyordu. Senin gideceğin yer de, delilerin gittikleri yer, tımarhane. Şef gülüyordu, herkes kuşlarla, atlarla, kelebeklerle, kurbağalarla ilgilenmiyor mu, ben de balinalarla ilgileniyorum, ne gariplik, ne kötülük var bunda? Ne yazık ki kitaplarda, gazetelerde çok az bilgi veriliyor balinalar konusunda. Belki de bizim denizlerimizde bulunmadığı içindir. Bengal kaplanları var mı bizde? Salgari'nin[1] kitaplarını binlerce, milyonlarca basıyorsunuz.

Demir çubukları sökmüşlerdi, balina yine uykuya dalmış kapkara bir dağ gibi çekicinin üstüne domalmıştı. Şef her akşam çadıra girip eliyle okşuyordu onu. Ne güzel hayvan, bayılıyorum, diyordu, inine dönüp yatak sanki balinaymış gibi içine atıyordu kendini. Sevdadan mum gibi eriyordum ben. Sevda da nereden çıktı? Kim söyledi bu sözcüğü? Nereden çıktı ortaya bu sözcük?

Kimi günler Şef telsiz odasına kapanıyordu,

---

1. Emilio Salgari (1863-1911) serüven romanları yazarı. (Çev.)

sevgili balina, sevgili Elisabetta, diye yazılar yazıyordu, Elisabetta adını takmıştı.

Elisabella inin içinde çırılçıplak dolaşır, ağlarken, balina sevdası yüzünden boşu boşuna erimek can sıkıcıydı. Biliyordum, diyordu kız, o orospunun yüzünden böyle olacağını biliyordum. Gül, gül sen, diyordu, umutsuzluk öldürecek beni, kendimi öldüreceğim. Hem de ilk kez olmayacak, dostum.

Elisabella bileklerindeki kesikleri gösteriyordu. Bir keresinde damarlarımı ekmek bıçağıyla kestim. Bir keresinde de kendimi kuyuya attım, yarı baygın çıkartmışlar, ölmediğime üzülmüşsündür.

Ölümle alay etmeyi bırak, diyordu Şef, şaka maka derken, bir de bakarsın birkaç sayfa sonra Verona Mezarlığında bir mezarda bulurum seni.

Yeryüzünde hiçbir kadın, diyordu Elisabella, böyle altmış tonluk bir ihanetin ağırlığına dayanamaz, panayırlardaki Tombul Teyzeler bile. Günün birinde elektrik çarpmasıyla ölmeye karar vereceğim, en sevdiğim ölüm biçimi. İki elektrik telini elime alıp ıslak döşemede ayakta dururken birbirlerine değdireceğim. Bir dakikada kömür kesmiş bulacaksın beni.

İnanmıyorum sana, diyordu Şef, ama hemen koşa koşa evine Sasso Spaccato'ya gidersen daha iyi edersin, yalnız benim inimde yok ki elektrik, orada da var.

Nasıl iş bu? Aksayan ne? Bozukluk mu söz konusu, yoksa uzun süre kullanmanın sonucu mu? Kimi kez suç yağmurda olabilir mi? Elektrik de girer mi işin içine? Enlemlerle boylamlar da etkileyebilirler mi? Yoksa yalnızca eskime mi söz konusu? Kalp tekliyor olmasın? Kalp de nereden çıktı? Yoksa yalnızca bir kafa sorunu mu? Yoksa kötü yanmadan mı? Yakıtı temizlediniz mi? Yoksa sinir sistemine mi bağlı? Çevreden kaynaklanmasın sakın? Lodostan mı? Vatikan virüsünden mi? Vatikan virüsü Roma'da çok zarara yol açar. Dolaşıyor mu ortalarda? Söz eden oldu mu? Yoksa olay duyurulmadı mı? İlk iflas mı, yoksa sürüsüne bereket iflaslardan mı? Yorum yapıldı mı? Suçlama getirildi mi? Doktor ne diyor? Tamirci? Komşular ne diyorlar?

21

Şef kimi günler pencereye çıkar, sokaktan geçen insanların kafalarına tükürür. Bir kadın durup terbiyesiz diye bağırmaya başladı, sonra kapıcı dairesine girdi, ben İspanyolca öğretmeniyim, dedi, ömrüm boyunca kimse kafama tükürmedi. Ak saçlarıma saygı gösterin, diyordu, Kongo'da değiliz ki, Roma'dayız. Ağzından çıkanlara dikkat et, İspanyolca öğretmeni, böyle benzetmeler yapmasan daha iyi olur. Ama sokaktan geçenlerin kafalarına da tükürülmezdi, öğretmen haklıydı.

Aklına estikçe Şef pencereye gidip nişan alır, tükürüp geri çekilir. Bütün gün bu işi yapar, tükürüğü kuruyuncaya kadar.

Oldukça uzak bir geçmişi anımsamakta yarar var. Papaz okuluna giderken, bir sabah Latince öğretmeninin yüzüne karşı bok der. Gel buraya, söyle bakayım o sözü bir daha. Bir daha bok. Papaz sanki kızmamış gibi sessizce bakar, sonra bu sözü söyleyen utanmaz ağzını açsın, der. O da ağzını açar, ağzının içine papaz okkalı bir balgam atar. O gün bugündür papazları uzaktan bile görmek istemez, sokaktan bir papaz geçtiğinde büyük bir istekle kafasına tükürür.

Bereket Roma'da papazdan bol şey yok, Papa var, Vatikan var, tam karşıdaki Dataria Sarayına da kara otomobillerle yüksek rütbeli papazlar geliyorlar. Ama sokaklarda yaya dolaşmıyorlar hiç. Yal-

nızca bir kez Şef, bir kardinalin kafasına tükürmeyi başardı. Zaman zaman Vatikan kongreleri için yabancı papazlar geliyor, çılgına dönüyor, durmadan tükürmek istiyor.

Öğretmen merdivenlerden hızla çıktı, eve girip söylenmeye başladı, şimdi karakola gidiyorum, diyordu, Şef ak saçlara kondurduğu tükürük için özür üstüne özür diliyordu, bu arada da kadını soyuyordu. Ne yapmak istiyorsun? Ben mi, hiç, diyordu Şef, yadsımayı sürdürüyordu.

Şimdi senin sesini keseceğim İspanyolca öğretmeni, karakola gitmekten vazgeçeceksin. Divana oturttu, içmesi için kırmızı biberli Rus votkası getirdi, kadın, ne biçim şey bu, dilimi, boğazımı yaktı, diyordu. Gerçek Rus votkası, buzlu içilir, istersen kokakolayla da içebilirsin, Rusya ile Amerika el ele, günün modası. Kadın gülüyordu. Gül, gül, birazdan kafana tükürecek yerde Bahçene tüküreceğim, yeter ki karakola gitme.

Öğretmen sinirliydi, parmaklarının ucuyla, İspanya'dan satın aldığı gerdanlığın iri incilerini tutuyordu.

Kaç yaşındasın, yaşlı İspanyolca öğretmeni? Altmış mı? Bunca yaşlı bir Bahçeye girme olanağıyla karşılaşmamıştım hiç. Hoşlanmayacağımı biliyorum, ama polisle de başım derde girsin istemiyorum.

Şef beni küçük bir kokakola şişesiyle birlikte sokarken, İspanyolca öğretmeni böyle bir şey beklemiyordum, diyordu, sonra da sustu, daha doğrusu gırtlağından çıkarttığı seslerle bağırmaya başla-

dı, abecenin bütün ünsüzleri vardı, bir tek ünlü yoktu. Balta girmemiş ormanlardaki maymunlar, ya da başka hayvanlar bile böyle çığlıklar atamazlar, böylece gizemli Afrika ile de bir karşılaştırma yapmış olduk.

İspanyolca öğretmeninin böylesine ateşli olacağı kimin aklından geçerdi? Bahçe değil, fırın, hamam, bu. Kavrulup öleceğim burada. Peki bu kaynar çamur da nereden geliyor. Öyleyse başlık FIRIN DEĞİL BATAKLIK olacak. Kimi hayvanların rahatça yaşadıkları tropikal ortamı anlatmıyorum, bu satırların yazarının da keyfi yerinde.

Az sonra küçük Amerikan şişesiyle birlikte dışarı çıktım. Öğretmen artık söylenmiyordu, arada sırada bu sokaktan geçip pencerede misin diye bakacağım diyordu, haftanın her günü, sabahtan akşama kadar geçeceğim, okulun canı cehenneme. Çok hoşuma gitti bu iş, o kadar çok yıl geçti ki, unutmuştum.

Şimdi kadın konuşmaya başlamıştı, ama Şefin söyleyecek sözü yoktu, susuyordu. Niye bir şey demiyorsun? Öğretmen Şefin gevezelik etmesini istiyordu, ama Şef, yoruldum biraz, diyordu. İnanıyorum, o Bataklığa batınca.

İllaki istiyorsan, sana ne demem gerektiğini söyle, ben de sana söyleyeyim, diyordu. Kadın da içimizden nasıl gelirse öyle konuşalım, laflayalım, diyordu. Öyleyse bana İspanyolca bir iki sözcük öğret, diyordu Şef, demin Bahçene giren arkadaşımın adı ne?

Kadın gülüyordu, anlamlı anlamlı gülüyordu. Peki, diyordu, söylerim, ama kimi sözcüklerden

utanıyorum, alışamadım *felipe, martillo, pinga manolete* ya da koca *torero* demeye. İspanya gibi bir ülke için dört sözcük az, diyordu Şef. Öyleyse başka türlü de denilebilir, *bombilla, tenca, salchichòn* ve tıpkı İtalyancadaki gibi kamış. Bu kadar yeter, diyordu Şef, iyi lafladık. Stop.

Sonunda kadını evden çıkarttı, telsizci arkadaşlarıma sözüm var, diyordu, ne yazık ki ayrılmak zorundayız artık. Peki gidiyorum.

Çık git, diye geçiriyordu içinden, ateşli çirkin öğretmen, polislere dua et, onlar olmasaydı elimi mi sürerdim sana. Bir daha karşıma çıkacak olursan yandın, kelleni kopartabilir, oranı sökebilirim. Dikkat et, uzak dur bu sokaktan.

Öğretmen sessizce çıkıp gitti. Başı öne eğik olarak sokağın karşı tarafına geçti, içkili gibi hafif yalpalıyordu. Tam bu sırada bir papaz geliyordu. Nişan alındı, tükürüldü. Papaz eliyle başını yokladı, yukarıya baktı, bir şey demeden yürüyüp gitti.

22

Kimse beni bu yataktan kıpırdatamaz, diyordu Elisabella, beklemek söz konusu oldu mu, sabrım tükenmek bilmez. Şef, ininde kuşatılmış olmaya dayanamıyordu artık. Akşam eve ayaklarının ucuna basarak dönüyor, küçük telsiz odasına çıkıyordu. Ben, damdaki delikten dimdik gökyüzüne yükseliyor, ses dalgalarını alıyordum; Torinolu bir avukat, Cenovalı iki öğrenci, Barili yaşlı bir kaptan, bir de Fransızca konuşan bir kız. Ama Çinliyim ben. Tamam.

Arada Antenlik yapmak, beklenmedik karşılaşmalar sağlar. Çinli bir kız yakalamıştım. İtalya'da çok az rastlanan bir şeydi. Görüşelim mi? Gelecek sefer Roma'ya geldiğimde söz. Ne zaman geliyorsun? Bir hafta ya da bir ay sonra, bakalım. Gel, Roma'ya gel, inime gel, diyordu Şef. Ne güzel, diyordum ben de kendi kendime, hiç Çinli tadına bakmamıştım.

Elisabella aşağıdan konuşmayı dinlemişti, Çinli kız Roma'ya gelecek olursa bakalım ikimizi ne yapacaksın, diyordu. Şef de, pis casus, diyordu, merdivenin dibindeki kapının ardında durup beni dinliyor. Çinli kızı çağırdığını geçerken rastlantı sonucu duydum, diyordu Elisabella. İstersen derimi sarıya boyar, gözlerimi de onlarınki gibi çektiririm, eğer yardımcı olacaksa sana. Gerçek bir Çinli denemiş olmak için denemek hoşuma gidecek, di-

yordu Şef. Siz İtalyanlar böylesiniz zaten, sarı deri-li, çekik gözlü bir kız görünce eliniz ayağınız birbirine dolaşır. Köylüler. Peki sen nesin, sana göre, diyordu Şef, İtalyan mısın, yabancı mısın? Başlık BEN ÇİNLİYİM olacak, hiç değilse, bir günlüğüne ve bakalım neler olacak?

Elisabella giyinip inden çıktı. On dakika sonra elinde bir kılavuz kitapla döndü. Çinliler ne yapıyorlarsa hepsi yazılı, İtalyancaya çevrilmiş bu eski çağ kitabında. Yatağa gel de seninle Çiçek Savaşı yapalım, kılavuzu okurken konuşuyordu Elisabella. Çiçek Savaşı diyordu, yine özür dilerim, fişek atmaktan daha ince bir deyiş.

Çiçek Savaşı yapmanın bir sürü yolu var, diyordu Elisabella, Uçan Kelebekle başlayalım, göreceksin çok hoşuna gidecek. Sen bacaklarını açıp sırtüstü yatacaksın. Ben, ayaklarım yatakta, ata biner gibi bacaklarının üstüne oturacağım, ellerime dayanarak yavaş yavaş hareket edeceğim. Böylece Bombili, kelebek gibi uçarak Devlet Kapısından geçecek. Bu arada Elisabella eliyle beni kavramış, Bahçesine yani Devlet Kapısına sokmaya çalışıyordu. Olmuyordu.

Kılavuza göre adım Bombili oluyordu.

Ya da başka bir yol var, daha karışık, ama istersen deneyebiliriz, Çin Ördeği diyorlar. Ben yan yatıyorum, iki bacağımı da kıvırıyorum, sen arkama uzanınca sol ayağımı kalçana (sol) dayıyorum. Sen de bacağını (sol), bacağımın (sağ) baldırının üstüne koyuyorsun. Böylece Babafingo bir çırpıda Zincifre Yarığına giriyor. Nerede!

Adım Babafingo oluyordu, yine kılavuza göre.

Yavaş yavaş neredeyse Çin Bahçesine sürükleniyordum, sanki bir trende kendimi tekerleklerin raylar üzerinde çıkarttıkları seslere bırakmış, pencerelerden dışarının ışıkları yalayıp geçerken, gözkapaklarımı kapatmıştım. Ya da bir gece tepede ağaçlar arasındaki evde uyuyordum, dışarıda da yağmur yağıyordu. Bu iki karşılaştırmadan sonra artık yerimden kıpırdamam. Heyy! Ama önce girmem gerekiyor.

Ne yapıyorsun, uyuyor musun? Elisabella yumuşacık eliyle beni dürttü, istersen şimdi Ağaca Sarılan Geveze Maymunu deneyelim diyordu. Öyle olsun, Geveze Maymunu da deneyelim, ama girmeme yardım edeceksin sen. Kız, ama sen de bana yardımcı ol, diyordu. Kılavuzun dediği gibi sen sırtüstü yatıp bacaklarını açıyorsun, ben de başım yastığın üstündeki ayaklarına dönük olarak, ata biner gibi karnına oturuyorum. Sonra başımı eğiyorum (Elisabella başını eğiyor), Babafingoyu elime alıyorum, Zincifre Yarığına girmesini sağlayacak biçimde hareketleniyorum. Sonuç karavana.

Doğulular için konukseverliğin kutsal bir niteliği var. Elisabella kılavuzu okuyor, bir sürü dalgalı hareket yapıyordu, Ev denizin dalgaları üstündeki bir kayık gibi kalkıp iniyordu. Ben öyle duruyordum, o eliyle beni sokup çıkartmaya çalışıyordu.

Bugünlük bu kadar yeter, diyordu sonunda, yarın istediğin gibi bir başka Çiçek Savaşı yaparız. Sarmaşık Sarmayı ya da İpek Eğirmeyi deneriz. Ya da Yakın Takibi, Gergedan Boynuzunu, Perçin At-

mayı, Canavar Bükmeyi, Üç Yaşında Eşeği, özür dilerim, ama diyordu Şef, üç yaşında eşek de nasıl oluyor? Ben ellerimle ayaklarımla yatağa bastırıyorum, diyordu Elisabella, sen ayakta durup belimden kavrıyorsun beni ve Babafingoyu geriden Devlet Kapısına sokuyorsun. Kolay, ama kılavuzun da dediği gibi çok zevk veren bir konum. Peki, diyordu Şef, yarın deneriz.

Daha bitmedi, diyordu Elisabella, Yassı Gözlü Balık var, Çifte Güvercinler, Dalları Alçak Çam, Dans Eden Anka Kuşları, Yavrusunu Kucaklayan Anka Kuşu, Martı Uçuşu, Azgın At var, Kitap Azgın Atı öneriyor, çok etkili olduğunu söylüyor. Kılavuza güvenebiliriz, diyordu Elisabella. Şef ise tersine, bu kılavuz bir işe yaramaz, hem eski, hem de yabancı diyordu. Okuru bütün bir bölüm boyunca, sonuç vermeyen doğu usulü tavlama yöntemleri dinlemeye zorlamanın âlemi mi var! N'olursun, yeter artık, ama kız devam ediyordu.

At sürmeyi seversen Dörtnala Koşan At var, Azgın Ata benziyor, ancak ilk konumda benim iki ayağımı kaldırırken, ikinci konumda bir tek ayağımı (solu) kaldırıyorsun. Çifte Atan At (sol ayağım yerine sağ ayağımı kaldırıyorsun), Sıçrayan Ak Kaplan, Ağaca Tırmanan Kara Ağustos Böceği, Zincifre Yarığında Oynaşan Anka Kuşu, Ağaçla Keçi, Deniz Üstünde Uçan Kuş, Göl Üstünde Uçan Kuş, Bir Delikte Bir Kedi Bir Fare, Güzlük Av Köpekleri, Kaplan Geçidi, Maymun Saldırısı, Tırmanan Kaplumbağa, Anka Kuşu Çalkalaması, Kıl Emen Sincap, Üst Üste Balık Pulu, Birleşik Boyunlu Turnalar.

Ne çok konum varmış, diyordu Şef Elisabella'ya, oğlanlarla kızların oralarını belirtmek için, siz Çinliler ne güzel adlar kullanıyorsunuz. Devlet Kapısını, bir de zincifrenin ne olduğunu, ne işe yaradığın bilmesem de Zincifre Yarığını sevdim en çok. Zincifre kırmızı bir mineral, diyordu Elisabella, ama zincifreyi bilmemenin bir önemi yok, önemli olan yarık. Yarığı biliyorum, İtalyanların hepsi de bilir, ama Çin'de taktığınız ad hoşuma gitti. Başka adları da var, İtalyancaya çevrilen kılavuzda yazanları okuyayım sana.

Devlet Kapısını, Zincifre Yarığını, Zincifre Deliğini daha önce söylemiştim, Folluk, Altın Yarık, Samanyolu, Mezarlık, Gölgeli Vadi, Enginar, Saz Teli, Derin Delik, Kızıl İnci, Takı Balkonu, Güz Mağarası, Aşk Yuvası da diyorlar, saymayı sürdürürsek, günlerce sayabiliriz. Canımız isterse, yeni adlar da bulabiliriz. Ama güzel bir ad bulacaksan bul, yoksa açma ağzını.

Peki, diyordu Şef, öbür delik var ya, hani biraz daha gerideki, onun da böyle güzel adları var mı, yoksa siz Çinliler adam yerine koymuyor musunuz onu? Öyle şey olur mu, diyordu Elisabella, Çiçek Savaşlarının çoğu, onsuz yapılamaz diye yazıyor burada. Bu nedenle Arka Merkez diyorlar ya, Petka, Küfe, Loş Delik, Gizemli Kaynak, Cevher Kuyusu, Deney Çukuru, Kokulu Fare, Gizli Mağara, Bohça gibi adları var, bunlardan da güzel bir sürü ad daha veriyorlar.

Şimdi neyi merak ediyorum biliyor musun, diyordu Şef, bu kılavuzda Çinli olsun İtalyan olsun, erkek Kamışı, Bombili ile Babafingonun dışında

hangi adları alıyor, okusana. En başta Başımın Tacı geliyor, diyordu kız. Beğendim. Balta Sapı, Mutluluk Boynu, Yırtıcı Kuş, Matrakuka, böyle adlar verilmiş olmasını sevdim, diyordu Şef, ama bazılarını niye verdiklerini anlayamıyorum. Adların anlamını incelemeye kalkma, diyordu Elisabella, eski Çin yazmaları vermiş bu adları, nedenini sormayacaksın. Matrakuka matrak bir ad, nereden bulmuşlar, ama olsun, bizim İtalyancadaki Babatorikten, özür dilerim, daha hoşuma gitti.

Elisabella, gerçek bir Çinli kız gibi, son derecede incelikli ve törenseldi, arada yatağın kenarına oturuyor, kılavuzdaki öbür konumları deneyelim diyordu.

Şef yorulmuştu, kılavuzu bir yana bırak artık, sonucu görmüyor musun?

23

Yağmurda, soğukta Antenlik yaparken üşütüyorum, kızgın güneşte de güneş çarpıyor. Roma'da her yıl bir sürü insan güneş çarpması nedeniyle hastaneye başvuruyor, ya da akıllarını oynatıp ertesi sabah gazetelerde okuduğumuz çılgınlıkları yapıyorlar. Genellikle çırılçıplak soyunup sokaklarda dolaşıyorlar, kadınlar da erkekler de tıpatıp aynı biçimde davranıyorlar.

Yağmurda, soğukta örümcekler gibi inime çekilip kapanıyorum. Telsizde onca hoşlandığım Elisabella'dan ne yazık ki şimdi hoşlanmıyorum, hoşlanmıyorum ne demek iğreniyorum. Burada üçüncü katta Güzel Rosina'nın Bahçesine istediği gibi girip çıkan Vittorio Emanuele ne mutluymuş.

Şef başka yerlerde başka kızlar arıyor, Elisabella ise, on birinci bölümden, Roma'ya geldiğinden bu yana inde beklemeyi sürdürüyor. Telsiz odasına çıkıp yayın yapacak yerde, Şef Dante Alighieri'nin *Yeni Yaşam*'ını okuyor. Beatrice'yi buluyor orada.

İlk sayfalarda, kendisine Latince ben senin efendinim, *ego dominus tuus* diyen birinin kollarında. Yazara göre Âşık olan bu biri, uyumakta olan kızı kollarında tutuyor, uyandırmak istemiyor. Kan rengine çalan bir çarşafa bürünmüş olarak bana göründü, diyor Dante Alighieri, büyük

bir dikkatle bakınca onun, birkaç gün önce bana selâm vermek büyüklüğünü gösteren kurtarıcı kadın (yani Beatrice) olduğunu anladım.

O (Beatrice) bir elinde sımsıcak bir şey tutuyordu ve Beatrice'nin elinde tuttuğu o şey, size söylüyorum bu satırların yazarıydı ve böyle bir durumun gereği alev alevdi. Ve uyuyanı uyandırmaya çalışıyor, bunu da öyle iyi yapıyordu ki, elindeki kızgın şeyi ona yediriyordu, o da kararsız bir biçimde yiyordu. Yetişin. Yenmek istemiyorum, yiyen *Yeni Yaşam*'da Beatrice bile olsa.

Ama bu kez Dante Alighieri yanılıyor, söylemek istediği başka bir şey, çünkü Beatrice beni yeseydi allegorinin dışına çıkmış olurdu, ben de şimdi bunları anlatamazdım size. Yemekle amaçladığı iştahı kabarmış bakirelerin benimle yaptıkları şey. *Yeni Yaşam*'ın dördüncü sayfasına gelir gelmez ağza alınıp emildiğime göre, ne istiyorum daha?

Onu kollarında tutan adam bir ara Latince *vide cor tuum*, bu senin yüreğin, diyor. Yine sözcükleri birbirine karıştırıyor, bana yürek diyor, istediği kadar desin, yüreği ağzında çiğneyemezsin, miden kabarır, oysa Beatrice gibi iştahı kabarmış bakireler, zaman zaman aynı şeyleri yinelediğim için bağışlayın, seve seve alırlar beni ağızlarına.

Bu örnekte olduğu gibi, Bahçenin giriş Kapısı mühürlüyse, iştahı kabarmış kızın ağzına girilebilir. Ama ağza girmek papazlara göre, Papaya göre bağışlanmaz bir günahtır. Dante Alighieri bunu çok iyi biliyordu. Bu nedenle benim adımı anmak istemiyor, onlardan, Papazlardan papadan korktuğu için yürek diyor. Böyle demese aforoz ederler-

di.

Bu nedenle, ozanlar benden söz etmek istediklerinde hep yürek derlerdi. Sonra çevresinde bir ağ örerlerdi, kaçamak bir bakış, uzaktan bir selâm, elle okşama, hepsi buydu onlara kalırsa. Başlık şu: KİME YUTTURUYORSUNUZ?

Küçük odaya çıkıp telsiz yayını yapacak yerde, Şef divanda oturuyor, ben de *Yeni Yaşam*'ın Beatrice'nin beni elinde tuttuğu dördüncü sayfasıyla beşinci sayfası arasına yerleşiyorum, günün birinde mutlaka işini bitireceğim onun. Ortaçağda değiliz artık, güzelim.

Casusluk ettiğim izlenimine kapılıyorum bu durumda, gözüme uyku girmiyor, hep uyarılmış durumdayım. Orada çakılmış bekliyorum, uyanıyor artık, Beatrice karşımda gözlerini dört açmış Bahçenin giriş Kapısının Bekçiliğini yapıyor. Bir fişek için, özür dilerim, bunca zahmete değer mi? Bana bak Beatrice bir gün sabrım tükenecek, mührü söküp uçuşa geçeceğim.

Efendilik savındaki o adamın orada olmasının nedeni, Dante Alighieri'nin onu Aşk allegorisi olarak oraya yerleştirmiş olması. O olmasaydı, Beatrice'nin işini çoktan bitirmiştim şimdiye dek. Oysa şimdi onun gitmesini beklemek zorundayım, ama yerinden kıpırdamaya niyeti yok. Ne olacak peki?

Bu işin nasıl sona ereceğini bilmek istemiyorum, beşinci sayfada duruyorum, daha ileri gitmiyorum. Sonraki sayfalardan birinde kötü şeyler olduğunu duydum, Beatrice ölüyormuş.

Bu iki sayfa arasında kurumuş bir çiçek gibi duruyorum, Beatrice'nin beni çiğnemesine ses çı-

kartmıyorum. Kapısını açsa daha sevinirdim, ama unutmayalım ki zavallı kız uzaklardan, Dante Alighieri gibilerinin bile papazlardan, papalardan korktukları ortaçağdan geliyor. Böyle durumlarda sabırlı olmak, dünya edebiyatını sarsacak dedikodulara yol açmadan girebilme olanağını kollamak gerekir.

Ona, yazarına ve sevgilisine gelince, Beatrice'yi artık düşünmese daha iyi eder. Unut onu ve üzülme, arkadan vurulmanın, kazık yemenin ozanların yazgısı olduğunu sen de bilirsin.

24

Şef Vatikan müzelerinin döne döne yükselen tunç merdivenlerini çıktı, giriş bileti için beş yüz liret ödedi, neredeyse bin liretti, anlayacağınız pahalıydı gezilecek müze. Müzeler ücretsiz olmalıydı. Ama gişedeki adam, beş yüzle bin arasında beş yüz liret fark olduğunu öne sürüyordu, o da iyi ya diyordu, bine varmak için gereken beş yüz ne ki? Neredeyse aynı şey. Öyleyse, diyordu biletçi, bu mantıkla beş yüz bin de milyon olur, Şef de, böyle olur olmaz karşılaştırma yapılmaz, diyordu. Beş yüz liretle, beş yüz bin liret arasında dağlar kadar fark var, çıldırdınız mı? Biletçi, adamın mantığına bakın, diyordu.

Mısır bölümünü gezmeye gitti, Mısır kraliçelerinin kara granit yontuları kuş başlıydı, ama kanatları olmadığı için uçamıyorlardı. Mezarların içindeki ilaçlanmış mumyalar keten ve papirüs sargılara sarılmışlardı. Karanlıkta geçen yıllar yani yüz yıllar, bin yıllar nedeniyle kurumuş bir mumya vardı, şimdi insanlar karşısına geçiyor, şu Mısır mumyaları müthiş bir şey, diyorlardı, burunları, ağızları, dudakları, dişleri bizimkiler gibi, azı, kesici, köpek dişleri var.

Şef o küçücük başa yakından bakıyordu, ne yazık ki ölüsün, diyordu, şimdi burada, başlığın da dediği gibi, adın artık VATİKAN MÜZELERİNDE

BİR MUMYA

O kadar çok zaman geçti ki, kimse senin de bir insan olduğunu düşünmüyor artık, zavallı Mısırlı mumya, kimse bir mumyanın da vaktiyle canlı bir insan olduğunu aklına getirmiyor. Onlara kalsa, doğduğundan bu yana mumyasın, müzede sergilenen bir nesnesin, oysa sen de çocuk oldun, gülüp ağladın, arkadaşlarınla oyunlar oynadın, sonra Bahçeli, iki bacaklı, iki göğüslü, düzgün popolu bir genç kız oldun. Bunun için yanma geldim, konuşuyorum ya seninle. Oysa yontularla konuşmuyor, yalnızca bakıp geçiyorum, çünkü onların doğduklarından bu yana yaşamları olmadı hiç.

Mumya olmadan önce, yaşarken kimdin acaba? Adın neydi? Ne yazık ki konuşamıyorsun, yoksa kim bilir neler anlatırdın? Hiç olmazsa eğlendin mi yaşarken? Eski Mısır kadınlarının keyiflerine düşkün olduklarını duymuştum. Kim bilir ne çok yapmışsındır, değil mi? İnan ki kıskanç değilim, ama yine de gidiyorum, çünkü orospulardan hoşlanmam.

Orospu muydun? Özür dilerim. Yoksa, papazlar Vatikan Müzelerine aldıklarına göre, iyi aile kızı mıydın? Yüz yıllar, bin yıllar boyunca böyle bozulmadan kaldığına göre, bir piramitte, sıkı sıkıya kapalı bir mezarda saklamış olmalılar seni.

Belki de, belki de kraliçeydin.

Bakılsın diye Mısır mumyalarının bulunduğu Vatikan Müzelerini ya da Londra'daki, Torino'daki başka müzeleri gezenler, biraz saygılı olun lütfen. Arada, bilet parasını ödemiş biri geçiyor, dokun-

mak için bir parmağını uzatıyor, görgüsüz. Bekçiden daha iyi bekçilik edeceğim sana, kimse elini değdiremeyecek.

Şef mumya ile konuşuyordu, bu arada salon bekçisi yanına gelmişti. Bakar mısınız? Bu Mısır mumyasıyla konuşuyorum, konuşmak yasak mı? Konuşun diyordu, adam, nasıl olsa yanıt alamazsınız.

Bu müze çok kötü yönetiliyor. Kataloğunuzda hiçbir açıklama yok. Kimmiş, mumyalanmadan önce, yaşarken ne iş yapıyormuş? Yalnızca nerede bulunduğunu söylüyorlar, Mit-Rahine Vadisinde bulmuşlar, peki boynunda gerdanlık yok muymuş, yoksa siz mi çaldınız? Ne oldu gerdanlık? Hırsızlar. Katalogda bunlardan söz etmiyorsunuz. Özel yaşamı konusunda nereden bilgi edineceğiz peki? Söz gelimi kocası var mıymış? Yoksa papazlarla mı yatıyormuş?

Ne mutlu sana, diyordu Şef, öyle güzel korunmuşsun ki. Mısır'ın kuru havasından mı, yoksa kullanılan ilaçlardan mı? Yoksa ikisinin ortak etkisi mi? Bizim burada hemen çürünüyor, bir hafta içinde, Papa bile çürüdü, oysa çok iyi ilaçlamışlardı. Barsaklarmın çıkartılıp bir kaba konulduğunu biliyorum. İçin boş, tertemiz. Kuşun, bir kez girdikten sonra özgürce uçabileceği içi boş bir kız düşlerdim hep.

Bekçi yine gelmişti, bu Mısırlı mumyanın çevresinde fazla dolaşıyorsunuz diyordu. Çalmak mı istiyorsunuz yoksa? Niye gitmiyorsunuz, gitseniz.

Burada duracağım, bir yere gitmeyeceğim, di-

yordu Şef, bilet parasını kuruşu kuruşuna ödedim, durup bakmak hakkım var. Ama elinizi bir şeye dokunduracak olursanız gidip müdürü çağırırım. İsterseniz Vatikan Valisini çağırın, Papayı çağırın, diyordu Şef, içeri girmek için beş yüz liret ödedim, kapanış saatine kadar, kötü bir şey yapmadan bakmak hakkına sahibim.

Başka turistler geçiyor, mumyaya tiksinerek bakıyorlardı, Amerikalı yaşlı iki kadın, İtalyan genç bir karı koca, iki çocuk, bu çocukları ne diye mumya göstermeye getiriyorsunuz, Keskin Görüşlü Mabeyincinin de önerdiği gibi çocuk bahçesine götürün de oynasınlar.

Sevgili Mısır mumyası, sevgili kız, dinlenesin diye seni, bu mermerden oyma mezara yerleştirdiklerine göre hem çok güzel, hem çok varlıklıymışsın anlaşılan. Firavun karısı ya da ona yakın bir şey olduğuna inanıyorum gitgide. Mutluymuşsun yaşarken. Nasıl öldün peki? Hastalandın mı, yoksa zehirle mi zehirlediler seni? Eski Mısırlılar, firavunlar, kadın dostları sık sık zehirlenerek ölürlermiş.

Seni sarmalayan bu sargıların yakıştığını biliyor musun? Sargıların altında nasılsın, çıplak mısın, giyinik mi? Hiç kuşkusuz çıplaksındır, belki de zifte bulanmışsındır. Böyle güzel korunmanı zift mi sağladı, yoksa başka bir şey mi? Bunun bir Mısır gizi olduğunu biliyorum, öğrenmek de istemiyorum, kimseyi mumyalayacak değilim.

Söylesene, Bahçenin girişinde hâlâ çalılar var mı? Görmek istiyorum. Şu bekçi olmasa her yanını

saran sargıları çözeceğim. Yapmasan daha iyi edersin, diyordum ben, Vatikan Müzesinde eski bir Mısır kraliçesine dokunulmaz. Ama tam bunu istiyorum ben, firavunu boynuzlamak, bekçiyi de atlatmak.

Mumyalanmış kıza ya da firavun kraliçesine bakmaktan gözler büyülenmişti, dizler titremeye başlamıştı, yürek küt küt atıyordu. Şimdi doktoru çağırıp atışları dinletmeli, bakalım duyabilecek mi?

Öyle hoşuma gidiyorsun ki, diyordu, iki bin yılın karanlığından sonra seni güneşe kavuşturan keşke ben olsaydım, şimdi gönül borcu duyardın bana. Sana ilk dokunan kim oldu? İngiliz, Alman ya da Amerikalı bir arkeolog mu? Mutlaka elleriyle dokunmuştur, belki de gerdanlığın var mı diye soymaya kalkmıştır seni. Bu İngiliz, Alman, Amerikan arkeologlar dalavereci olurlar, insan saygısı nedir bilmezler. Peki bekçi? Elliyor mu seni? Kimse yokken ne yapıyorsunuz? Oradaydı, salonda dolaşıp duruyordu, Vatikan Müzelerinin üniforması içinde terliyor, arada dönüp öksürüyor, tükürüyordu.

Müzenin papazları seni satın mı aldılar, yoksa birileri mi bağışladı, çok merak ediyorum. Ne zaman geldin? Burada, Roma'da, Vatikan'da nasılsın? Roma'nın iklimini nasıl buluyorsun? Havadaki nemi hissediyor musun? Seni de İtalyan ölüleri gibi çürütmelerini istemiyorum. İki bin yıl dayandıktan sonra, şimdi Roma'da başına kötü bir şey gelebilir. Roma ölümcüldür, özellikle de ölüler için.

Böyle sarmalanmış, mumyalanmış yaşamak ya-

ni ölmek de iş mi, zavallı Mısır mumyası? Bir üzünç. Elimden gelse inime götürürdüm seni, ama götüremeyeceğimi biliyorum, bekçi var. İçim içime sığmıyor. Sen bir insandın, ama bir müzeye yontuların, çömleklerin arasına koyuldun. Belki de özel piramidinin, ininin karanlığında, sessizliğinde kalmayı yeğlerdin. İki bin yıl kaldığın yerde daha da kalabilirdin.

Nasıldı orası, nasıl kalınıyordu? Belki de o kadar kötü değildi. Karanlığın hiçbir zaman tam olmadığı, sessizliğin de, geçen zamanın uzaktan gelen mırıltısı gibi hafif bir sesi olduğu söyleniyor. Güneşte çözülen kırlardaki karın sesine benzediğini söyleyenler de var.

Bin yılın nasıl geçtiğini biliyorsun, geçişine tanık oldun. Bunun için hoşlandım senden, çok uzaklardan, aşağı yukarı iki bin yıl öteden geldiğin için. İsa'dan önce doğmuşsun, talihin varmış. Bu kadar eski bir kızı tanıdığım için çok onur duyuyorum.

Şef, alçak sesle, dua eder gibi kendi kendine konuşuyordu. Gördün mü neler yaptırdığını bana, Mısırlı bir mumyaya sevgimi açığa vuruyorum, inşallah birileri Elisabella'ya anlatmaz bunları.

Sigara içilmez. Peki, izmariti kül tablasına atayım öyleyse, ama bekçi, sigara içilmeyen yerde kül tablası olur mu, diyordu. Yere, döşemeye atabilir miyim? Bu da *proibitus est*,[1] peki ne yapalım öyleyse? Sonunda bekçi izmariti eline aldı, dışarı çıkıp geri döndü.

1. Latince: Yasaktır. (Çev.)

Çevreyi rahatsız etmeye başladınız siz, sigara içiyorsunuz, konuşuyorsunuz, çıkıp gidin lütfen Vatikan Müzelerinden. Şef gitmeye yanaşmadı, beş yüz liret ödedim, bir adım atmıyorum buradan. Öyleyse gidip müdürü çağırıyorum. Stop.

Müdür papazdı. Ölülere saygılı olun diyordu, mumya sizinle konuşamaz ki, Vatikan Müzelerinde bakılır ve susulur. Şef ise konuşmak yasak değil ki, diyordu. Sigara içmek yasak. Bunun üzerine papaz son derecede saygılı bir biçimde, konuşmak istiyorsanız benimle konuşun, dinlemeye alışkınım ben, günahlarınızı anlatın, Şef de, hiçbir günahım yok benim, diyordu, sizinle de konuşmak istemiyorum. Konuşuyorsunuz ya, diyordu papaz, konuşun rahatlarsınız.

Günah çıkartma papazı mısınız, günah çıkartmamı mı istiyorsunuz? Hayır, diyordu papaz, aklınızı takmayın, Vatikan Müzeleri Mısır Bölümü müdürüyüm, benimle tartışmaya gelmez, tartışırsam ne olur? Dışarı mı atarsınız beni? Aforoz mu edersiniz? Papaz salondan çıktı. Biraz öfkelenmiş gibiydi.

Sonunda yapayalnızız ikimiz. Her tarafın sarılı olduğuna göre hiç olmazsa ilaçlanmış ağzından alır mısın beni? Eski Mısırlı kadınlar Mısırlı erkeklerle böyle yaparlar mıydı? Sizin eski cinsel geleneklerinizi bilmiyorum, ama sanırım emmek sizin de özellikle de incelikli firavun kraliçelerinin de hoşuna gidiyordu. Çok eski bir uygulama bu, Kutsal Kitap da söz ediyor, sonra eski Yunanlılar, Romalılar da. Daha önce hiç yapmadınsa, şimdi benimle de-

ne, göreceksin çok hoşuna gidecek.

Nasıl olur, diyordum kendi kendime, şimdi de Vatikan Müzelerinde Mısırlı bir mumyanın ağzına mı gireceksin, üstelik bekçi de ortalarda dolaşıyor. Biraz bekleyelim de uzaklaşsın. Bu Mısır mumyasıyla, balinadan da daha kötü bir iş yapıyorsun, diyordum kendi kendime, ikisinin de ilaçlanmış olması bir rastlantı mı acaba? Mumyanın dudaklarında titriyordum, gerçekten titriyordum.

Omurgam boyunca bir ürperti yayıldı. Heyy! Oldu. Mumyanın ağzına Yaşam Sıvısı doldurdum, Şef ise seni seviyorum, seni seviyorum diye bağırıyordu.

Ne bağırıp duruyorsunuz, diyordu bekçi, Vatikan Müzelerinin düzenini bozduğunuzu biliyor musunuz? Papanın burada, az ötede olduğunu bilmiyor musunuz? Şef ise, kesin sesinizi, asıl siz benim düzenimi bozuyorsunuz, diyordu. İşinize bakın, devam edin. Artık gidiyorum, çünkü canım gitmek istiyor, kapatın çenenizi.

Bekle beni, diyordu mumyaya, yakında yine seni görmeye geleceğim.

Sanat mı? Sanat değilse ne? Ressamlar için sanat, resim. Yazarlar için yazı. Öyleyse bir etkinlik mi? Bir meslek mi? Doğanın bir yalanı mı? Bilmece mi? Giz mi? Yoksa yalnızca bir zevk mi? Şairler ne diyorlar? Bir ideal mi? Yoksa yalnızca fiziksel ve tensel bir olgu mu? Şeytan niye karışıyor? Sakın titreşim olmasın? Hastalık mı? Çılgınlık mı? Kime sorabiliriz? Bir bilim adamına mı? Bir özel kişiye mi? Bir papaza mı? Yoksa bir üniversite profesörüne mi? Horatius önemsiyor muydu onu? Kim bilir? Sık sık dalga geçtiğine göre evet denilebilir mi? Peki nasıl koyalım onu? Nereye? Hep oraya mı, yoksa başka yere mi? Artık her şeyi özgürce yapabilir miyiz? Sanat, her şeyden önce özgür olmalı. Ama sanat mı? Nasıl belirlemeli? Kim aydınlatabilir bizi? Sanat olup olmamasının sonuçta ne etkisi var bize? Neyin sonucunda? Hangi sonuçtan söz ediyoruz?

25

Zaman zaman ben de dalgamı geçiyorum, geçmesem canım sıkılacak. Bir sabah evin damında Anten̦lik yapıyordum, güneş varken az yayın oluyor, amatör telsizciler hep gece ya da akşam yayın yapıyorlar. Bir ara bir müzik yakaladım, dans etmeye koyuldum. Sonra komşu evlerden birinin penceresine doğru uzandım, içeride bir Clarissa[1] rahibesi merdivenleri süpürüyordu. Gözlerini faltaşı gibi açarak bana baktı, süpürgeli eli havada boşlukta kaldı, sonra fırlayıp kaçtı.

Yaşlı iki rahibeyle, kapıyı bekleyen rahibe, yani kapıcı şikâyete geldiler. Şefi karakola şikâyet edeceklerini söylüyorlardı, o da, büyütmeyin bu kadar, isteyerek yapmadım, diyordu. Ayrıca, ev sahibine de bir mektup yazacağız, diyorlardı rahibeler. Yazamazsınız, bal gibi yazarız. Peki öyleyse, diyordu Şef, ne diyeceksiniz ona? Alet mi? Maslahat mı? Şöyle bir görmüşsünüz, nasıl anlatacaksınız? Belki de karıştırmışsınızdır, yanlış görmüşsünüzdür.

Üç rahibe hep bir ağızdan, ev sahibi için uygun bir sözcük buluruz, diyorlardı, karakol için de, ahlâk zabıtası için de. Polise olayı olduğu gibi anlatmak zorundasınız, her şeyi adıyla, soyadıyla belirteceksiniz. Ev sahibine gelince, hiç kuşkunuz ol-

1. Assisi'li Francescano tarikatının Santa Chiara koluna bağlı rahibeler. (Çev.)

masın vız gelir tırıs gider ona. Dedesi baş pezevenk zaten, kendisini milletvekili yapan İkinci Vittorio Emanuele'ye evini kullandırırmış.

Rahibeler gittikten sonra Şef uzun uzadıya güldü, biliyorum şikâyet edecekleri yok, çene çalmaya geldiler. Bu konuları konuşmayı eğlence, güzel vakit geçirme sayıyorlar. Gerçekten de böyle oldu. Ama kapıcı kadın da kocasına, bundan böyle sen de dikkat et, her zaman yaptığın gibi pencerenin önünden Bülbülün elinde geçme, diyordu.

Niye gösterdin onu rahibelere? Elisabella öfkelenmişti. Kışkırtmak mı istedin? Yoksa mobilyaların üstüne koyulan, duvarlara asılan doldurulmuş kuşlar gibi, güzel olduğu için mi? Ama o kuşların renkli tüyleri var, görünüşleri güzel. Şef de, çirkin sayılmaz ki, diyordu.

İster güzel olsun, ister çirkin, diyordu Elisabella, önemli olan Tabanca gibi, Tüfek gibi, Top gibi ateş edebilmesi. Böyle yakınmayı sürdürürsen, diyordu Şef, alıp başımı giderim ben, ini sana bırakırım, anahtarıyla birlikte. Nereye gideceğini çok iyi biliyorum, diyordu Elisabella, çadırdaki o orospuya gideceksin. Şef neredeyse koşarak merdivenlerden aşağıya inmişti. Stop.

İnde tekbaşına odadan odaya böyle başıboş dolaşmak, ne acı, ne sıkıcı, ne üzücü, ne çekilmez diyordu Elisabella. Aşağılandım, küçük düşürüldüm, ne işim var burada?

Elisabella ağlıyordu, sabahtan akşama kadar iki gözüm iki çeşme gibi ağlayarak geçiremem günlerimi. Ağlamak güzel değil, tersine sıkıcı. Sürekli

ağlıyordu, ağlamak için yemek yemeyi bile unutuyordu. Yatağın üstüne oturuyor, parmaklarının ucuyla yavaş yavaş ayaklarının altını gıdıklayıp gülüyordu. Bunca ağladıktan sonra gülebiliyorum, diyordu, bu kapkara umutsuzluğu geçirmenin yolunu buldum artık. Güldüğüme göre keyfim yerinde, daha ne istiyorum.

Elisabella gülüyordu, güldüğü sokaktan da duyuluyordu. Kapı komşusu eczacı ev sahibine şikâyet etmişti, bütün gün bütün gece kahkaha sesleri geliyor. Evdeki bütün camlar titreşiyor, diyordu, birini gönderip ne olduğuna baktırın, yoksa yine itfaiyecileri çağırırım.

Ev sahibi kapıcı kadına söylemişti, kapıcı kadın da Elisabella'ya soruyordu, nasıl gülebiliyorsunuz böyle? Ne mutlu size, işleriniz tıkırında demek ki. Tıkırında mı bilemiyorum, canımı çok sıkan bir şey var. Bu yüzden gülüyorum, güldüğüme göre, sandığım kadar zor durumda değilim. Öyleyse ben de bir iki kahkaha atayım, diyordu kapıcı kadın, zaten Falcı Papaz da, gülmek iyi gelir diyor.

Elisabella kapıları pencereleri kapatmış yine yatağın üstüne oturmuştu, parmaklarının ucuyla ayaklarının altını gıdıklıyor, bomboş inde gülmekten katılıyordu. Kahkahaları duvarlarda yankılanıyordu.

Başlık KAHKAHA oluyor, ömrü boyunca hiç böyle gülmemişti. Böylelikle Şefin balinaya, o namussuz orospuya duyduğu sevgiyi unutmaya çalışıyordu.

Elisabella gazetelerden balinanın Roma'da bir ay daha kalacağını öğrenmişti. Bunun üzerine, Şe-

fin her gece gidip çadırda yatacağı aklına geliyor, yeniden ağlıyordu.

Evde tekbaşına, geceler geçmek bilmiyordu. Arada ayaklarının altını gıdıklayıp bir kahkaha atıyordu. Dönmeyecek olursa, bu kez ben çıkıp gideceğim, ama birkaç sayfa daha beklemek istiyorum, ondan sonra karar vereceğim.

Şefle balina için fazla gözyaşı dökmeye değmezdi, yeniden yatağa oturuyor, ayaklarının altını gıdıklıyordu. Gece bitiyor, ertesi sabah geliyordu, ama o gelmiyordu.

Şef evin pencerelerinin altına gelmiş, ışıkların yandığını görmüş, kahkahaları duymuştu. Elisabella ne diye kahkaha atıyor böyle, diye sormuştu kendi kendine. Yatakta çıplak yatarken Bahçesine girmemi isteyip ağlaması numaraymış demek. Böyledir bu kızlar, durup dururken ağlarlar, sonra da akıllarına esince gülerler.

Elisabella şafakla birlikte sokağa çıkmıştı, iki gözü iki çeşme ağlayarak kaldırımlarda yürüyordu. Gelip geçenler bakıyordu, bir erkek yanma yaklaşmış, gideceğiniz yere götüreyim sizi, demişti, nereye gidiyorsunuz? Mezarlığa. Mahsus böyle demişti, yanında birisi olsun istemiyordu çünkü. Adam hemen uzaklaşmıştı.

Roma'nın mezarlığı Verano'ya gidecek yerde, ağlamak için Castellino Kahvesine gitmişti. Ama burada kahkaha atamıyordu, ayakkabıları olduğu için kendini gıdıklayamıyordu. Bakalım rastlantı sonucu rastlayacak mıyım ona? Ama Şefe rastlaması olanaksızdı, çünkü o çıkar çıkmaz, gizlice ine girmişti.

Her şey ters gidiyordu.

26

İne döndüğünde yatak boştu, Elisabella gitmişti. Evet, diyordu Şef, her şeyi berbat ettim, sil baştan yapmak, yalnızca sesini tanıdığım dönemden başlamak gerekiyor yine. Ne güzel günlerdi, soyardım onu, o da saatlerce, saatlerce telsizde soyunurdu Orvieto'dan. Şimdi seni aramaya geliyorum. Bahçene sığınacağım, tıpkı haydutların kol gezdikleri ortaçağda yollarını şaşıran yolcuların manastırlara sığındıkları gibi. Bu benzetmeden sonra hemen gidip tren bileti alıyorum, diyordu Şef, ama Güneş Otoyoluna girdik. Yolculuğu anlatmayacağım, para verseniz bile.

Elisabella yoktu. Sasso Spaccato'lu bir köylü, bir ay önce Roma'ya gitti, daha dönmedi, diyordu. Peki ikiz kızkardeşi Isabetta ile konuşamaz mıyım? Adam, kızkardeşi olduğunu bilmiyordum, diyordu. Bakın şu yalancı kızlara, diyordu Şef, bereket başından beri inanmamıştım da, bozulmadım şimdi. Ama ergeç, Elisabella'dan hesabını soracağım bunun.

Niye kaçtın inimden? Öğrenmek istemiyorum. Roma'da sürtüp ne yapıyorsun? Söylemeye kalkma, nasıl olsa biliyorum, sokak orospusu, içime ettin. Sokakta yürürken kafana taş düşsün. Başından belâ eksik olmasın.

Ayağının altındaki toprak yarılsın da fare dolu bir lağıma düş. Sel baskınında, yıldırımlı fırtınada

üstüne kocaman bir duvar yıkılsın. Ben şimdi Orvieto Katedralini gezmeye gidiyorum. Elektrik çarpsın da yanıp kömür ol. Ben kırlarda dolaşmaya gidiyorum. Zehirden zehirlen, pis sular içip tifo ol. Villa Borghese'de dolaşırken kuşlar sıçsın tepene. Bir sapık ırzına geçsin, sonra dövmeciler gibi tokmaklasın seni. Sokakta giderken yaşlı bir sarhoş, Deliğine bıçak soksun. San Gallicano Hastanesindeki bütün hastalıklar bulaşsın sana. Ben kır sevdalarındayım. Bir kompresörün silindiri ezip katrana yapıştırsın seni.

Şef beni Orvieto sokakları ile Canale ve Porano dolaylarında gezdiriyordu. Lânet yağdırırken biraz da yerel turizm yapıyordu.

Köylüler tarlalarda buğday ekiyorlardı, kimisi elle, kimisi makineyle. Ekimle ürünün biçilmesi, ekmek yapmak için harmanlanması arasında kaç ay geçtiğini hesaplıyordum. Aşağı yukarı dokuz ay, tıpkı insanın döllenmesinden doğumuna kadar geçen süre gibi.

Buğday ekiyorsunuz, ekin ekin, diyordum. Tarlalardaki köylüler kan ter içinde kalmışlardı, siz ekerken yoruluyorsunuz, ben hiç yorulmadan üstelik zevk alarak ekeceğim, diyordum. Sözünü ettiğim, buğdaydan başka bir Tohumdu, yöreyi tohumlayıp dokuz ay sonra Orvieto, Canale ve Porano'da nüfus artışını görmeye gelecektim. Şarlman bile girişmemişti böyle bir işe.

İlk kız, elinde bir sepetle Porano Limanından Orvieto Rıhtımına giden yolda yürüyordu. Şef durup seni götüreyim mi, dedi. Tekerlekle, motorla

daha çabuk varırsın, üstelik yürüyüp yorulmazsın. Hadi gel.

Av alanına gelince, Şef bir şoseye saptı. Fren yapıp durdu, öpmek istiyorum seni, bunda bir kötülük yoktu, kız karşı çıkmadı. Dudaklarıyla, bağırmasını engelleyecek biçimde ağzını kapattı, bu arada eli benim girmem için yol açıyordu. Kız çırpınıyor, bağırmak istiyordu. El parmaklarının tırnaklarına dikkat, girinceye dek, sonunda girdim. Heyy! Şimdi de kız beni bırakmıyordu, gözleri kapalı, ağzı inlemek için açıktı. Hoşuna gitti değil mi?..

Yarını bekleseydin, diyordu, doğru düzgün yapardık her şeyi, böyle zorla saldırmazdın. Suç duyurusunda bulunabileceğimi biliyor musun? Şef gülüyor, kız ağlıyordu. Kadınlar muameleden sonra, sözcüğü bağışlayın, hayvansı bir düş kırıklığına uğrarlar.

Kimsin? Nereden geldin, Roma'dan mı? Konuşman Roma ağzı. Kız soruyordu, Şef de, gidip tohum ekin diyen Kutsal Kitap'tan geliyorum doğruca, diyordu.

Bir çayırın orta yerinde bir köylü kadın, bir saman yığınının gerisinde bir başkası, Canale'de kocası işte evde yalnız bir duvarcı karısı, pazardan dönen bir kız, rahibelerde aşçılık yapan bir başka kız. Köylülerin buğday ekmeleri gibi, ben de kızlara, evli kadınlara tohum ekiyordum.

Duvarcı akşam evde karısını üstü başı yırtılmış, ayakları kolları, elleri morarmış bulmuştu. Birisi geldi, becermek istedi beni, diyordu karısı, niye içeri aldın peki? Becerdi mi? Sille tokat itiraf et-

tirdi kadına. Orospu. Artık evden dışarı çıkmak yok, köyde kimse görmeyecek seni. Her sabah kiliseye ayine gidip sonra da kim olduğu bilinmeyen bir Romalının altına yatmak, ne ayıp, utan. Elime geçirirsem keserle ezeceğim kafasını. Sokaktan duyulmasın diye alçak sesle bağırıp küfrediyordu.

Rahibelerde aşçılık yapan kız günah çıkartmıştı, ayrıca karakola da gitmek istiyordu. Başrahibe, gitmesen daha iyi edersin diyordu, günah işleyenlerin de, günahların da cezasını polis yerine Tanrı düşünür. Tanrıya saygım sonsuz, diyordu, rahibelerde çalışan aşçı kız, ama bu durumda polisi yeğlediğim için bağışlayın beni. Yapma, diyorlardı rahibeler, boş ver. Alt tarafı tek bir fişek, biz çoktan bağışladık seni, mutfakta bize yemek hazırlamaktan başka bir şey düşünme sen.

Rahibelerde aşçılık yapan kız, evlensin benimle diyordu, arayıp bulacağım onu. Kendine başka bir koca bulsan daha iyi edersin, diyordu başrahibe.

Öbür kızlar ise ses çıkartmamayı yeğlemişlerdi. Kimileri, gündüz ya da gece, kırda, sokakta bir ağaç altında, ekili bir tarlanın ortasında, yağmur altında, bir evin damında, mezarlıkta mezar üstünde, kimi kez de kilisede ırzlarına geçilmesinden hoşlanırlar. Bağırırlar, bırak beni gideyim derler, ama gidecek olursan hüngür hüngür ağlamaya koyulurlar.

Tehlikeye alışmıştım artık, duvar boylarınca süzülmek, birinci, ikinci katlara tırmanmak, evlere gizlice girmek, bir ağacın arkasında ya da bir kü-

meste pusuya yatmak, nişan alıp mermi gibi saplanmaktan neredeyse hoşlanıyordum. Ama dikkat et, senin de başına tüfeğini doğrultup pusuya yatmadıkça oynaşmak isteği duymayan adamın başına gelenler gelmesin.

Bir sürü kızı otomobilin arkaya yatırılan koltuğunda, iki satıcı kızı akşam karanlığında katedralin duvarının arkasında ayakta. Bir başkasını bir ahırın yemliğinde. Birisi, her gece iş tutmazsam rahat etmem, diyordu, bir başkası da şimdi nişanlıma ne diyeceğim? Hiçbir şey deme.

Kimi kızlar beni Bahçelerine sokmaktan öyle hoşnut kalıyorlardı ki, yarın da görüşelim, diyorlardı. Ya da, niye evlenmiyoruz? Kimi Bahçeler nemli, mis kokuluydu. Elisabella duyunca ne yapacak bakalım. Sana dememiş miydim, ateş edince ederim diye, işte ettim. Orvieto Porano ve Canale bölgesindeki bu çiftleşmelerden sonra, bakalım dokuz ay sonra nüfus kayıtları ne gösterecek? Kahkahalarımı işiteceksiniz çok uzaklardan.

Buğday eken çiftçiler gibi, artık bereketli, iyi bir ürün bekleyelim. Ama duvarcı, Şefi arıyordu, elindeki keserle kafasını ezecekti. İşler karışıyordu buralarda, Şefin kaçıp gitmesi iyi olacaktı.

Canale'nin küçük alanında bir kadın, aman dikkat edin, diyordu, kızlarınızı akşam tekbaşlarına sokağa çıkartmayın, kopuğun biri dolaşıyor ortalarda. Başlık BÜLBÜLÜM HEP ELİMDE oluyor. Savulun.

Hemen her Bahçenin bir bekçisi oluyor, babası, kocası, kardeşi, nişanlısı. Ateş edebilirler sana.

Usturayla başını kesecek bir kızla karşılaşabilirsin, Genzano'da ikiye bölünen çobanın başına geldiği, ya da daha önce anlattığım Sardenya olayında olduğu gibi. Ya da kız topuğuyla öyle bir tekme sallar ki, dünyan kararır.

Öyle çok tehlike var ki, hepsini saymakla bitmez. Bulaşıcı hastalıklar var, ufacık bir sıyrıkla şifayı kaparsın. Derim çok duyarlı, ne mutlu Musevilere, sünnetten sonra derileri ellerdeki nasırlar gibi sertleşiyor. Çayırlardaki engereklere de dikkat.

Bir akşam ısırgan tarlasında bulmuştuk kendimizi, ama ben karınca ya da yabanarısı sanmıştım. Tam Bahçeye giriyordum, bebek gibiydi kız, adı da Murena, eski Romalıların yedikleri balığın adı. Birden ısırgan ısırdı. İmdat. Dizler doğruldu, ayaklar kaçmaya başladı. Isırgan olduğunu ben de anlamıştım artık, şu işe bak, diyordum, ısırgan yüzünden gırvanım yarım kaldı.

Kızın babası, elinde sopa evden fırlamıştı, kafasını kırmak için Şefi arıyordu, bereket hava kararmıştı da bulamadı. Stop.

Ertesi sabah yağmur yağıyordu, sokaklardan seller akıyordu. Köylüler, onca emek verip işlediğimiz toprağı sürüklüyor diyorlardı, artık buğday ekmek yerine besicilik yapmalı. Süreceksin, ekeceksin, çapalayacaksın, biçeceksin, döveceksin, hepsi kental başına altı yüz liret için, değmez.

Duvarcı, elinde keser ortalarda dolaşıyordu hâlâ, bir elime geçirsem kafasını parçalayacağım, diyordu. Canale'li bu duvarcının şakaya gelir yanı yoktu.

Şef, yeter artık, tohumlarımı ektim, Roma'ya dönüyorum, dedi. Bir süre sonra, dokuz ay sonra Orvieto, Canale ve Porano'da sonuçları öğrenmek için görüşürüz.

Otoyolda otomobille Roma'ya giderken tekbaşına şarkı söylüyordu.

27

Kıskançlık kurdu düşmüştü içine. Sokak köşelerine sinip gözetliyordu onu, gece balinanın çadırına girerken görmüştü. Garibaldi'yi yap istiyorsan, diyordu Elisabella, onu da, atını da, Roma'daki bütün anıtları da. Ama balinayı, o orospuyu olmaz.

Orvieto'dan Roma'ya döndüğünde, onu yatakta soluk almadan uyur buldu. Garip şey, dokununca kıpırdamadı, seslendi, yanıt vermedi. Başlık ÖLÜM SESSİZLİĞİ oluyor. Baş kendini salmış, saçlar dağınık, eller buz gibiydi.

Peki, ama nasıl? Yıldırım çarpsın da öleyim demiştin, oysa zehirlenmişti. Elektrik çarpmasından söz ettiğinde dalga mı geçiyordun? Ruh çoktan bilinmeyen bir yere gitmişti, öyle öfkeli denizanası gibi bakma şimdi bana.

Şef olağan görünüşüne getiriyordu onu, saçlarını tarıyor, dudaklarını boyuyordu biraz, sonra da okşuyordu. Beceremediğim için bağışla beni, seni zor durumda bıraktığımı biliyorum.

Olanlara neredeyse inanamamıştım, ama şimdi, diyordu Şef, böyle soğuk, buz gibi hoşuma gidiyorsun. Doğrusu utanıyorum, ama balinayla Mısır mumyasından sonra biliyordum artık, isteklerim bu yöne gidiyordu. Bu arada yatağa girmişti, ona sarılmıştı.

Niçin şaşırdınız? Ölüm kadar eski, erkekler, daha doğrusu kadınlar ölmeye başlayalı beri bili-

nen kötü bir alışkanlık bu. Bologna'lı profesörü anımsayacaksınız, gazeteler yazmıştı, ne var ki o, kadını iğne yapıp öldürmüştü, Elisabella ise tekbaşına zehirlenerek öldü. Sonra, siz isteseniz de istemeseniz de hastaneleri dolaşanlar, mezarlıklara gidenler var, bir ahlâk sorunu.

Şimdi yanıbaşına uzandım onun, nasıl davranmalıyım? Eğer istemeseydi, zehiri içmeden önce yün şiltenin üstüne, çarşafların altına böyle çırılçıplak yatar mıydı? Bu bir çağrı, bir cinsel vasiyet. Sevgi, göçenlerden esirgenmemeli.

Kış Bahçesine, terk edilmiş bir evi soymaya giren bir hırsız gibi girdim. Ama Bahçeden çok bir mezarlıktı, çakıllı küçük yollar boyunca otların, çiçeklerin artık kurumuş olduğu, kış aylarının Verano Mezarlığıydı. Elisabella ilaçlanmış balina gibi kıpırdamadan duruyordu karşımda. Mısırlı mumya gibi de. Bana gelince Meksika'da Carrera yarışlarına girmiş sürücüler gibi hızlıydım.

Elisabella'nın Bahçesinin altını üstüne getirdim, tıpkı, gelip her yeri darmadağınık ettikten sonra uzaklaşan bir tayfun gibi. Üremenin yaşam ilkesi olan ben, beni yadsıyan ölüm karşısında zincirden boşanmıştım. Düşman eline geçecek bir evde, top sesleri altında verilen bir ziyafet gibi, son kez olduğunu biliyordum.

Böyle bir zevki daha önce hiç tatmamıştım. Yeni ölmüş bir Bahçenin ilaçlanmış bir Bahçeyle uzaktan yakından ilgisi yok. Karısını becermek için, sözcüğü bağışlayın, iğne yaparak kadını öldürüp hapse düşen Bologna'lı profesörü anlıyorum şimdi. Daha önce de ilaç verip uyutuyormuş kadı-

nı, ama belli ki aynı şey değil. Yılanlarda aynı olacağını sanıyorum, çünkü insanın sıcaklığı yok yılanlarda, yapıları gereği soğuk, buz gibi oluyorlar.

Gördün mü, iyileştim sonunda, diyordu Şef, hoşuna gitti mi şimdi? Elisabella, faltaşı gibi açık görmeyen gözleri, konuşamayan aralık ağzıyla ona bakıyordu. Bir ara Şef bağırmaya başladı, sanki uluyordu.

Sonunda yataktan kalktı, polis çağırdı.

Polis mi çağırdınız, bakın zehirlenme olayı ile bir ilgim yok benim. Öğrenmek istiyorlardı, üzüldünüz mü peki? Üzülmez olur muyum, diyordu Şef. Nişanlı mıydınız? Öyle sayılabilir.

Komodinin gözünde bir pusula buldular, mahvoldum şimdi. Oysa pusula, balina gibi öldüm işte ben de, belki şimdi hoşlanırsın benden, diyordu. Belki şimdi hoşlanırsın benden, ne demek oluyor, diyorlardı polisler. Ölen kadın, sağlığında yazdığı bu cümleyle ne demek istiyor? Balina da kim, bir başka kadın mı? Öyleyse bir kıskançlık dramı karşısındayız.

Şef, kıskançlık arada böyle şakalar yapar, diyordu, zehir içtin mi zehirlenip ölürsün. Ölmez olur musun, diyorlardı polisler, peki balina kim? İlanlarını siz de görmüşsünüzdür, diyordu Şef, Goliath, ilaçlanmış Norveç balinası, Popolo Alanındaki çadırda duruyordu, şimdi çadırı Cinquecento Alanına, istasyonun karşısına geldi, başka bir yere gitmemişse orada duruyordur.

Bu işe aklımız ermedi, diyorlardı polisler, ilaçlanmış Norveç balinasını mı kıskanıyordu, olacak

şey değil. İnanın, onu kıskanıyordu, demin adını söylediğim balinayı, Goliath'ı. Kıskançlığın gözü kördür, bunu siz de bilirsiniz sayın polisler. Böyle bir hayvanın nesi kıskanılır? Sayın polisler böyle şeylerin açıklaması olmaz. Ama balinanın, diyorlardı, insana benzer yanı yok ki.

Söyleyin bakalım, diyorlardı polisler, sizinle o balina arasında nasıl bir ilişki vardı? Şef, çadırına gidip bakmak hoşuma gidiyordu, diyordu, yirmi üç metre uzunluğunda, altmış dört ton ağırlığında, görülmemiş bir hayvandı. Kocaman gövdesine bayılmıştım, hâlâ da bayılıyorum.

Colosseo[1] da onun gibi kocaman, diyorlardı polisler. Ama Colosseo, diyordu Şef, memeli mi? Doğrusu değil, diyorlardı polisler, ama gece gidip hayvanı görmenizi nasıl açıklıyorsunuz? Müzeye gider gibi gidiyordum, tam öyle, gece daha rahat oluyordu. Doğruyu söylemek gerekirse müze de memeli değil, diyorlardı polisler.

Bekçiye gidip hayvanın cinsel yaşamı konusunda bilgi edinmek istediğinizi öğrendik, diyorlardı polisler. Bu konuda ne diyeceksiniz? Hiçbir şey, sayın polisler. Bir şey demeniz gerek, yoksa tanıklıktan kaçındığınız için hapisaneyi boylarsınız. İlişkilerim normaldi, bir insanla ilaçlanmış bir hayvan arasındaki ilişkiydi, diyordu Şef. Ama, diyorlardı onlar, bir insanla bir hayvan arasında kimi kez cinsel bir ilişki olabildiğini biliyor musunuz? Gümüş çerçevedeki fotoğraf ne? Balinanın bekçisi tutulmuştu diyor, ne diyeceksiniz? Şef gülüyordu, ba-

1. Roma'da I. yüzyılda yapılan açık hava tiyatrosu. (Çev.)

kın şunlara ne masallar anlatıyorlar, bakın şu polisler artı bekçiye. Kaldı ki, ister ilaçlı olsun ister olmasın, bir balinaya tutulmayı yasaklayan bir yasa var mı? Varsa söyleyin, sonra da beni hapse atın. İşte bileklerim.

Kimi insanlar, diyordu Şef, keçilere, koyunlara, hindi, kaz gibi kümes hayvanlarına tutulurlar, şişe geçirip baltayla boynunu vururlar, çırpınsın diye. Bunlar bizi ilgilendirmiyor, diyorlardı polisler, kazlarla öbür hayvanlar.

Artık ayrıntılara inmek zorundayız, diyorlardı polisler, kız balinadan söz eden bir pusula bıraktığı için, tutanak tutmamız gerekiyor. Ayrıntı sözcüğünü kullanmak istiyorsanız kullanın, ama ayrıntılar da kocaman, hayvanla orantılı. Yüreğinden söz etsem, ağırlığı üç yüz kilo, cinsel organlarından söz edecek olsak, bir Deliği var, içine girdin mi, Afrika ormanlarındaymışsın gibi yolunu şaşırıyorsun.

Unutmayın ki, diyorlardı polisler, yatağınızda kendisini öldüren bir kız var, bir açıklama bulmak zorundayız. Sayın polisler, İtalyanca okumanız yazmanız yok mu? Ölmeden önce yazdığı pusula hemen her şeyi açıklıyor.

Ama o açıklamaya inanmıyoruz biz.

Öyleyse, diyordu Şef, bir şey yapın, hiçbir şey olmamış gibi davranın, bırakın aradan birkaç yıl geçsin, her şey unutulur. Birkaç yıl size az gelirse, bırakın yüzyıl geçsin, göreceksiniz, bütün bu olaydan tek bir sözcük bile kalmayacak geriye.

28

Bunalıma düşünce, kimileri içkiye sigaraya verirler kendilerini. Pencereyi kapatıp gaz musluğunu açanlar, ya da tersine pencereyi açıp parçalanarak ölmek için kendilerini balıklama aşağıya atanlar da olur. Kimileri ise, bunalıma girince ağlamaya başlarlar, günlerce ağlarlar.

Şef ağlamasına ağlamıyordu, çırılçıplak yatağa uzanmıştı, eli tokatlamak ister gibi fiskeler vurmaya başlamıştı bana.

Vur, ama ne yapmak istediğini söyle bana. Tek Kişilik Oyun mu, yoksa? Bunalımdan böyle mi çıkacağını sanıyorsun? Tek Kişilik Oyundan sonra bunalımın daha da arttığını bilmiyor musun? Beni rahat bıraksan daha iyi edersin. Elisabella'yı neredeyse tümüyle silip atmıştı, oysa zehirlenmiş ölüsünü bulduktan bu yana daha bir bölüm geçmişti. Birkaç sayfa yetmişti.

El oynuyor, ben de, çalgıcının çaldığı sihirli flütün sesine doğrulan yılan gibi gökyüzüne, daha doğrusu tavana doğru yükseliyorum yavaş yavaş. Bıraksana beni. Ama el ileri geri götürüp getirmeyi sürdürüyor.

Sokakta büyük bir sessizlik vardı, çok az insan geçiyordu. Roma halkı nereye gitti, kaçtılar mı? Deprem mi olacak, yoksa bilinmeyen nedenleri mi var bu boşlukların? İyi Saatte Olsunlar mı geliyorlar? Sessizlik bunalımı arttırıyor, çünkü bunalımın

sesini duyuyorsun.

Eli, yatakta dediğim gibi gidip gelirken, Şef küfürler savuruyordu. Şimdi de büküyordu beni. Ne yapmak istiyorsun? Nereye götürmek istiyorsun böyle beni? Fazla sertleşmek iyi değil, sonra bir ay kendime gelemiyorum. Niye durmuyorsun? El devam ediyordu, durdurmanın yolu yoktu, elin mantığı yoktu ki. Sol hadi neyse, ama sağ aklına eseni yapıyordu, kendisini Napolyon ya da Büyük İskender sanıyordu. Ruha hizmet ettiklerini sanıyorlardı, ikisi de, ellerin.

Cinsel bunalım fazla şakaya gelmez. Adamın biri eline bıçağı aldığı gibi taşaklarını kesmiş, bu sözcük için de mi özür dilemem gerek? Bereket elimin altında bıçak yok, ama mutfak uzak değil. Dikkat. Şiddet birden patlayıverir, tıpkı fırtına gibi.

Hey eller, ne yapıyorsunuz? Şimdi de ikiniz birlikte mi canımı yakacaksınız? Boğazlamak mı istiyorsunuz beni? Benimsiniz, ama güvenemiyorum size. Dört bir yanım tehlike içinde, kendi elimin parmaklarının tırnakları da çizebilir beni. Dişler, bereket yetişemiyorlar bana, yoksa çoktan kafamı kopartmışlardı. Aslında yürekliyim, ama yüreklilik kimi kez korku da içerir.

Her şey o akşam başlamıştı, tıpkı uyumak için eline bir gazete, bir kitap alıp yatağa uzanan ya da gözlerini tavana diken, ya da pencereden bakan biri gibi, kim bilir ne görmek için? Kimisi trafik kazası ya da kavga eden iki kişi görmek ister. Kimileri ise pencereye yaslanıp sonsuzluğu görmek isterler, ama günümüzde pek kalmadı böyleleri. İşin

başlangıcı, kendi ellerimle boğazlanmak üzere olduğum şu andan çok değişikti.

İmdat. Canımı çıkartıyorsunuz.

Beden olduğu gibi yatakta doğruldu, baş öne eğik olarak diz çöktü, eller, boğazlanmak istenen bir kuşun boynunu çeker gibi beni çekmeye koyuldular. Geriye, belirli bir noktaya doğru çekiyorlardı. Şimdi yönü anlamaya başlamıştım, tabii yanılmıyorsam.

Başlık ZOR BİR İŞ olacak, tıpkı Annibal'ın Roma'yı almaya kalkışması gibi. Ne var ki Annibal'ın Roma'ya girmesine bir şey kalmamıştı, oysa kılavuzun deyişiyle Arka Merkeze hünerleri dillere destan Casanova bile ulaşamaz. Akıl, diyordum, sen ne yapıyorsun? Biraz düşünmek yeter, insan vücudunun yapısının elvermediğini bilmesi gerek. Öyleyse?

Geriye kıvrılabilir, istediğiniz kadar uzayabilir, dört bir yöne dönebilirim ben, ama oraya ulaşacağımı sanmak akıntıya kürek çekmek olur. Böyle bir şeyi söyleyebilirsin, ama yapamazsın.

Geçen bölümde olup bitenler için bir ceza mı yoksa? Almak yerine, tekbaşıma koyuyorum, daha doğrusu kendi ellerimin koymasına izin veriyorum. Peki öyleyse, gösterin bakalım elinizden geleni. Hadi başlayalım, ama lânetli Calabria kıyılarında yanlış yere çıkınca, haydutların eline düşüp boğazlanan Bandiera Kardeşlerin[1] başına gelenler gelmesin başımıza. Sicilya'ya çıktıklarını sanmış-

1. Attilio ve Emilio Bandiera, bir başkaldırıya katılmak için 12 Haziran 1844'te Calabria'ya çıkan, yakalanıp kurşuna dizilen Mazzini yandaşı yurtseverler. (Çev.)

lar, oysa yolu, daha doğrusu denizi şaşırmışlardı.

Artık yola çıktım, ulaşmak için elimden gelen çabayı göstermek zorundayım. Tuhaf bir fikir, ama Kristof Kolomb kaptanın gemileriyle dünyanın çevresini dolaşmaya kalkışması da tuhaf değil miydi? Üstelik burada varılacak yer öyle uzak da değil.

Bu kez, diyordum bir şişenin ya da fıçının dibine varmak söz konusu değil, upuzun bacaklı, vücutlarının her yeri de bacaklarla orantılı uzunlukta Afrikalı Watussi'ler böyle bahse tutuşurlarmış. Şişeyle fıçı, nereye koyarsan orada durur, oysa Loş Delik, sen yaklaştıkça uzaklaşıyor. Dönen bir tekerleğin çemberindeki iki nokta birbirlerini kovalar, ama hiç yakalayamazlar, köpekler bile bilir bunu. Bu iş zaten bunun için hoşuma gitti, umutsuz bir olay.

Gizemli Kaynağa doğru uzanmayı sürdürüyorum, bu arada el radyosundan çalan hafif bir müzik eşlik ediyor bana.

Beden yatağın üstünde diz çökmüştü, sonra durumunu değiştirdi, dua eden Hint fakirleri gibi bağdaş kurdu, ama uzaklık ne yazık ki, yine aynıydı. Çok uzamıştım, el çekiyordu beni, yanına varıyor, ama giremiyordum. Madem yola çıktım, diyordum kendi kendime, evine dönen Ulisse gibi gideceğim yere varmak zorundayım ben de, bu benzetmeyi Annibal'dan, Kolomb'dan, Bandiera Kardeşlerden, Afrikalı Watussi'lerden daha sevmiştim.

Kılavuzun dediği gibi Cevher Kuyusu orada bekliyordu, ama her seferinde kaçıyordu. Kaç, istediğin kadar kaç, uzağa gidemezsin.

Durup dinleniyordum. Ne zaman varacaksın? Bu kadar zahmet niye? Ölen Sasso Spaccato'lu kız için mi?

Küfenin bağışlanmaz günah olduğunu biliyor musun? Pis işler ve daha bilmem neler yapma diyen emre karşı. Ama onları dinleyecek olursan insan yaşamında eğlence diye bir şey kalmaz. Kirli işleri yasaklarsan, geriye ne kalır bize, neredeyse hiçbir şey. Sonra kirli ne? Nasıl? Emirlerinizi daha iyi açıklayın, daha kesin olmaya çaba gösterin. Özür dilerim, ama fişek atmak, sizce kirli bir iş mi, günah mı? Şimdi yapmaya çalıştığım iş? Sorumlusu kim bilemiyorum, Tanrı mı, Papa mı, ama bu konularda açık seçik olmalı.

Yine buradayım, aynı yerde. Her akşam uyumadan önce Şef yatağa uzanıyor, ben de ellerin yardımıyla yürüyor, Cevher Kuyusuna girmek için elimden geldiğince yaklaşıyorum. Ben yaklaştıkça o uzaklaşıyor, kaplumbağaya yetişmeye çalışan ayağına hızlı Akhilleus'a benziyorum, ne var ki Akhilleus kaplumbağaya yetişmiş, bende ise, dediğim gibi Kokulu Fare uzaklaşıyor hep.

Elisabella'nın gölgesi hâlâ eşlik ediyor bana, Isabetta ile birlikte.

Sıcakta terliyorum, boş yere büyük bir çaba harcıyorum, ama umudumu yitirmiyorum, tıpkı, denizlerde yol alırken karaya varacağına kendisi bile inanmayan, yukarıda adını andığım Ulisse gibi.

Günün birinde, varmak istediğim yere varacak olursam, bütün dostları çağırıp iyi bakın diyece-

ğim. Belki gazeteler de yazar. Şimdilik her seferinde bir milimetre kazanmakla yetiniyorum, aylar kimi kez de yaşam boyunca dağlardaki yokuşlara tırmanıp duran atletlere döndüm. Bekleme sabrını gösterirseniz, belki seksen yaşıma geldiğimde de burada bulabilirsiniz beni.

Küçük odada telsizin sesi sustu. Artık kızlardan, Bahçelerden söz etmeyelim. Rahat bırakın beni, çok işim var. Zaman gerekiyor, çaba harcamak gerekiyor, ama herkesin şaşkın bakışları altında can vermeden önce, mutlaka ulaşacağım oraya.

İÇİNDEKİLER

1. İn 7
2. Dünyada Fazla Sanat 11
3. Belki de Sevdalandım 16
4. Aşkınlık Sorunları 21
5. Onu Unuttum Bile 29
6. Aç Kapıyı Al Beni 32
7. Isabetta mı Elisabella mı 38
8. Sevgili Roma Tüneli 45
9. Sessizlik İstiyoruz 51
10. Günün Birinde Evleneceğiz 55
11. İnşallah İyileşirsin 58
12. Ben Eve Gidiyorum 62
13. İmdat Yetişin 68
14. Balinayı Görmeye Gelin 75
15. Titreşimler 81
16. Balinanın Yarığı 86
17. Denizden Söz Edelim 91
18. Ne Kadar Hızlı Ateş Edersen O Kadar Çok Hoşuma Gidiyor 95
19. Bak Ama Dokunma 101
20. Artık Yalnızız 108
21. Fırın Değil Bataklık 113
22. Ben Çinliyim 117
23. Kime Yutturuyorsunuz? 123
24. Vatikan Müzelerinde Bir Mumya 127
25. Kahkaha 136
26. Bülbülüm Hep Elimde 140
27. Ölüm Sessizliği 147
28. Zor Bir İş 152

Luigi Malerba

BABAFİNGO

İtalyan yazar *Luigi Malerba* (doğ. 1927) Henry Miller ve Celine ile birlikte tensel edebiyatın yirminci yüzyıldaki en önemli temsilcisi sayılıyor. Yazarın başyapıtı *Babafingo*, kimliği 'Şef' sözcüğüyle açıklanan roman kahramanının erkeklik organı. Roman, telsizle kız tavlama uzmanı Şef'in serüvenlerini *Babafingo*'nun ağzından anlatıyor: Romanın başkişisinin sınır tanımaz düşleriyle günlük uygulamaların başarısızlığı arasındaki çelişkiden doğan mizah, yazarın tarih öncesinden günümüze uzanan bir zaman kesitini, incelikli değindirmelerle taşlamasına olanak sağlıyor. Dikilitaşlar, kuleler, antenler *Babafingo*'nun simgeleri olduğu gibi, erotik düşlerin konusu da deliklerdir, yarıklardır, tünellerdir. Okuru şaşırtmayı da amaçlayan bu çarpıcı romanda erkek-kadın uyuşumunda yeni bir görüş de ortaya atılıyor, cinsel uyum karşılıklı titreşimlere bağlanıyor. "Tüyleri var mı? Kanatları var mı? Uçuyor mu? Dokununca nasıl? Yumuşak mı? Sert mi?" *Babafingo*, bu türden yüzlerce sorunun karşılığını, bir solukta okunan bu romanda veriyor.

kapak resmi: HANS KANTERS

ISBN 975.510.433-X

KDV içindedir

